

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU

PROGRAM DOKTORSKOG STUDIJA SOCIOLOGIJE

Akademска година 2013/2014

Program upisan u Upisnik programa Ministarstva znanosti i obrazovanja
Dopis: KLASA: 602-04/15-13/00090, URBROJ: 533-20-15-0004 od 28. rujna 2015.
Voditelj studija: prof. dr. sc. Krunoslav Nikodem

1. UVOD

1.1. Razlozi za pokretanje studija

Doktorski studij sociologije uspostavljen je na načelima bolonjskog procesa, u skladu s Pravilnikom o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu i garantira kvalitetu iskustvom i znanstvenom produkcijom svih sudionika u provođenju ovog studija, promiče suradnju s drugim sveučilištima i institutima, kako u zemlji tako i u inozemstvu. Doktorski studij sociologije nastavak je obrazovanja sociologa nakon završenog preddiplomskog i diplomskog studija sociologije, odnosno, nakon završenog četverogodišnjeg studija sociologije za studente koji su studirali prema obrazovnim programima važećim do akademске 2005/2006. godine.

Doktorski studij sociologije (Ph.D.) dio je cjeloživotnog obrazovanja sociologa i ujedno najviši stupanj znanstvenog usavršavanja iz sociologije, a osposobljava sociologe/inje za najsloženije znanstveno istraživačke i stručne poslove, samostalno bavljenje znanstvenim radom, te za akademsku karijeru. Studij nije ograničen na neku određenu znanstvenu granu u znanstvenom polju sociologije, već uključuje njena različita temeljna i primjenjena područja. Osobit naglasak stavlja se na temeljito upoznavanje sociološke znanstvene metodologije i probleme socioloških mjerjenja, te najsuvremenije spoznaje i istraživačke paradigme u pojedinim područjima sociološke teorijske artikulacije. Program studija uključuje detaljno upoznavanje aktualnih istraživanja u zemlji i svijetu, angažman ponajboljih znanstvenika u pojedinim područjima, te suradnju s najuglednijim znanstvenicima u svijetu. Način na koji se poslijediplomski doktorski studij realizira unapređuje poslijediplomsko obrazovanje u Hrvatskoj, povećava kvalitetu znanstveno istraživačkog rada, ostvaruje usporedivost poslijediplomskog doktorskog programa sa sličnim programima općeg profila na drugim europskim i svjetskim sveučilištima, pa ga čini konkurentnim u odnosu na druge studije u regiji.

Doktorski studij sociologije je prije svega ***znanstveno istraživački studij***, što znači da je studij organizacijski vezan uz neposredni znanstveno istraživački rad polaznika/ica studija, to jest, da se studij odvija tijekom i unutar procesa istraživačkog rada na znanstveno istraživačkim projektima, te da se u realizaciji programa osobito koristi intenzivan individualni mentorski rad koji je usmjeren na uže znanstveno područje interesa studenta/ice. Studenti/studentice poslijediplomskog doktorskog studija angažirani su u (1) znanstveno istraživačkom radu, pisanju znanstvenih izvješća, znanstvenih članaka, seminara i seminarskih radova, (2) organiziranju znanstvenih ekspertnih baza znanja, znanstvenih kružaka, izlaganju na znanstvenim skupovima (kolokvijima, okruglim stolovima, konferencijama i simpozijima) i drugim oblicima intenzivne razmjene znanja, (3) u nastavnom radu, dakle, u (1) produkciji, (2) organizaciji i (3) diseminaciji znanja. Studij posebno potiče studente/ice da prate najnoviju znanstvenu literaturu, te da spram nje zauzimaju kritički odnos.

Doktorski studij sociologije organiziran je tako da pruža i omogućuje vođenje (mentorstvo) i praćenje (akademski nadzor) studenata/ica. Poseban naglasak u organizaciji studija stavljen je na individualni i grupni istraživački rad koji je podloga disertacije i koji se odvija pod mentorstvom nastavnika u cilju poticanja izvornog znanstvenog rada i maksimalne samostalnosti u znanstvenom djelovanju studenata/ica, te je stoga studij utemeljen na individualnim kurikulumima (Privatissimum) koji se izrađuju za svakog pojedinog polaznika/cu.

1.2. Dosadašnje iskustvo predлагаča u provođenju poslijediplomskih studija

Odsjek za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu je ključno središte formiranja znanstvenog pomlatka, osobito doktora znanosti. Gotovo svi znanstveni i nastavni kadrovi iz sociologije na sveučilištima u Hrvatskoj stekli su doktorat znanosti na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a do danas je doktoriralo 118 osoba. Prvi poslijediplomski studij sociologije pokrenut je na inicijativu Odsjeka za sociologiju ak. god. 1967/68. s temom razvojnih problema suvremenog društva. Odsjek za sociologiju kontinuirano provodi poslijediplomske studije od 1967/68 ak. god. od kada je studij upisalo 447 osoba. Ciklusi poslijediplomskog studija tematski se artikuliraju zavisno od: interesa studenata i teorijskih i društvenih aktualnosti i problema. Tako su organizirani studiji iz: Sociologije kulture, Industrijske sociologije, Interdisciplinarni studij o socijalizmu. Prvim programima poslijediplomskih studija sociologije predviđeno je znanstveno usavršavanje diplomiranih sociologa, a studij je organiziran kao dvogodišnji magistarski studij. Osamdesetih godina program poslijediplomskih magistarskih studija se značajno osuvremenio, povećao se broj tema i kolegija, povećala se satnica na oko stotinjak sati semestralno, u nastavu se uključuju i suradnici sa drugih fakulteta i sveučilišta, a gostuju i prvi inozemni predavači. U drugoj polovici osamdesetih godina u sklopu poslijediplomskog studija otvaraju se tri nova tematska smjera iz sociologije religije, sociologije migracija i socijalne ekologije. U akademskoj godini godini 2000/2001 pokrenut je Poslijediplomski znanstveni studij sociologije konstituiran kao dvogodišnji magistarski studij za stjecanje znanstvenog stupnja magistra znanosti te kao trogodišnji doktorski studij za stjecanje znanstvenog stupnja doktora znanosti, odnosno kao jednogodišnji doktorski program za kandidate/kinje s prethodno postignutom magistarskom titulom. Uz samostalno provođenje poslijediplomskih studija Odsjek za sociologiju je zajedno s pravnim i medicinskim fakultetom u Zagrebu, bio suorganizator poslijediplomskog studija iz gerontologije.

Programom Međusveučilišnog doktorskog studija od akademske godine 2006/2007 do akademske godine 2011/2012 uvodi se bolonjski sustav i orientira studij prema znanstveno istraživačkom radu. Nositelj doktorskog studija i ovlaštena ustanova za provođenje postupka izbora u znanstvena zvanja iz polja sociologije bio je Odsjek za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji je organizirao zajednički međusveučilišni doktorski studij sociologije u suradnji s Odjelom sociologije Sveučilišta u Zadru, Odsjekom za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, Institutom za društvena istraživanja iz Zagreba, Institutom za međunarodne odnose iz Zagreba, Institutom za migracije i narodnosti iz Zagreba i Zavodom za socijalnu politiku Pravnog fakulteta u Zagrebu. Ovako široko postavljena suradnja osigurala je međunarodno prepoznatljiva i dovoljno opsežna znanstvena istraživanja koja omogućuju raspaganje većim izborom mentora za vođenje disertacija i akademsku (internu) kontrolu kvalitete disertacija.

Na svim do sada organiziranim poslijediplomskim studijima sociologije, kao nositelji kolegija, gosti predavači ili kao članovi povjerenstava za obrane magistarskih i doktorskih radova, redovito su sudjelovali sveučilišni nastavnici/ice i sociolozi istraživači svih odsjeka, studija sociologije zagrebačkog i drugih sveučilišta i istraživačkih instituta u Hrvatskoj i brojni gosti ugledni znanstvenici/ice iz Europe i SAD-a.

1.3. Otvorenost prema pokretljivosti studenata

Usporedivost programa Doktorskog studija sociologije s drugim sličnim doktorskim studijima u svijetu a posebno u Europi omogućuje studentima/studenticama prijenos ECTS bodova, suradnju s inozemnim stručnjacima na zajedničkim istraživačkim projektima i programima, te otvara dodatne mogućnosti razmjene doktorskih studenata/ica. Suradnja s inozemnim stručnjacima na zajedničkim istraživačkim projektima, mogućnost stjecanja ECTS bodova na drugim studijima u obliku izbornih kolegija, mogućnost prijelaza s inozemnih doktorskih studija na Doktorski studij sociologije, kao i uključenost studija u Doktorsku školu Sveučilišta

u Zagrebu, otvara dodatne mogućnosti obrazovanja, pokretljivosti studenata i nastavnika, suradnje i razmjene studenata.

Studij je naravno otvoren svim drugim doktorskim studijima u Hrvatskoj, kako ponudom izbornih predmeta njihovim studentima/icama, tako i otvorenom mogućnošću da studenti/ice Doktorskog studija sociologije slušanjem izbornih predmeta na drugim studijima zasluže ECTS bodove, što osigurava pokretljivost studenata/ica i interdisciplinarnu suradnju s drugim srodnim poslijediplomskim studijima.

I u dosadašnjem poslijediplomskom doktorskom studiju bio je omogućen i u nekoliko slučajeva realiziran prijelaz studenata s inozemnih doktorskih studija na doktorski studij sociologije Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i obratno te će u novom programu ova praksa biti nastavljena i u mnogome unaprijeđena.

1.4. Mogućnost uključivanja studija ili njegovog dijela u zajednički (združeni) program s inozemnim sveučilištima (joint study programme)

Programom doktorskog studija iz sociologije osigurana je mobilnost studenata/ica i prijenos ECTS bodova koji su stečeni na drugim europskim Sveučilištima. Jednako tako, bit će otvorena mogućnost joint study programa u suradnji s inozemnim sveučilištima a posebno sa Odsjekom za sociologiju Filozofskog fakulteta Sv. Čiril i Metoda iz Skoplja (Department of Sociology, Faculty of Philosophy, Ss. Chiril and Method University in Skopje.) s kojima već imamo dogovore o suradnji na individualnom nivou. U nastavu će biti od samog početka uključen Prof. dr. sc. Ilija Aceski, a kasnije ćemo razvijati suradnju s ciljem uspostave združenog studija (joint study).

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija, te kojem znanstvenom području i polju i grani pripada

Naziv studija je Doktorski studij sociologije. Studij pripada znanstvenom području društvenih znanosti, polju sociologije.

2.2. Izvodač studija

Nositelj doktorskog studija i predlagač je:

Odsjek za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

koji ima status ovlaštene ustanove za provođenje postupka izbora u znanstvena zvanja iz polja sociologije, odnosno ima pravo provedbe postupka stjecanja doktorata, a koji je i do sada organizirao i vodio poslijediplomske studije. Program Doktorskog studija sociologije temelji se na tradiciji hrvatske sociologije i dalje je promiće.

Kako bi osigurao opće prihvaćene kriterije izvrsnosti i maksimalizirao razmjenu studenata/ica sa drugim svjetskim sveučilištima Doktorski studij sociologije zamišljen je kao dio

Doktorske škole Sveučilišta u Zagrebu.

Doktorska škola Sveučilišta u Zagrebu integrirati će Doktorski studij sociologije na temeljima kriterija izvrsnosti u sustav zajedničkih istraživačkih programa, te sustav Sveučilišnih školarina i međunarodnih razmjena (među doktorskim školama) za studente/ice, te omogućiti jednostavnije i brže organiziranje međusveučilišnih povezivanja posebno u Europskom obrazovnom prostoru. Ovako organiziran doktorski studij omogućuje izgradnju europskog akademskog centra izvrsnosti, što osigurava dobru poziciju za daljne procese europskih akademskih integracija u obliku internacionalnih modularnih doktorskih studija i otvaranja prostora za studij stranih studenata/studentica kod nas.

2.3. Institucijska strategija razvoja doktorskog programa

Opća strategija razvoja Doktorskog studija sociologije počiva na suradnji, kako sa drugim doktorskim studijima na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, tako i sa drugim doktorskim studijima Zagrebačkog sveučilišta, uključivanjem u Doktorsku školu Sveučilišta u Zagrebu. Priključivanje Doktorskoj školi Sveučilišta u Zagrebu postavlja zahtjeve u odnosu na kriterije izvrsnosti samog studija, te pospješuje mogućnosti suradnje sa inim doktorskim studijima u Europi i svijetu, odnosno pribavlja školarine za strane i domaće studente/ice. Doktorski studij sociologije će kroz intenzivnu mentorskú nastavu studente/ice osposobiti za samostalni znanstveno istraživački rad, te im omogućiti maksimalne uvjete za diseminaciju rezultata njihovog rada.

Doktorski studij sociologije je sastavni dio obrazovnog djelovanja Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a to znači da će studenti/ice Doktorskog studija sociologije biti uključeni u dijelove održavanja preddiplomske nastave iz sociologije, kako bi stekli iskustvo prenošenja znanja iz područja stručnosti koju razvijaju tijekom svojega doktorskog studija. Nadalje, program doktorskog studija predviđa niz aktivnosti koje se nadovezuju na ključni dio studiranja, to jest, na znanstveno - istraživački rad doktoranata/ica, kao što su: objavljivanje znanstvenih radova, izlaganje dijelova vlastitih istraživanja, sudjelovanje na ljetnim školama, specijalističkim seminarima i domaćim i međunarodnim stručnim skupovima. Predloženi doktorski studij namjerava privući najperspektivnije studente/ice iz Hrvatske i susjednih zemalja, i programske (joint study programme) se povezati sa srodnim Europskim studijima u razmjeni studenata/ica, nastavnika/ica i istraživača/ica.

Očekuje se i intenzivniji institucijski razvoj kroz razmjenu nastavnika, istraživača i doktorskih studenata u okviru nekoliko zajedničkih istraživačkih programa pod okriljem istraživačkog

okvira Agenda 2020. Glavna ideja strategije razvoja Doktorskog studija sociologije je postizanje takve kvalitete doktorskog studija koja će privući najperspektivnije studente/ice iz Hrvatske i susjednih zemalja.

2.4. Inovativnost doktorskog programa

Duga tradicija Odsjeka za sociologiju u organiziranju i provođenju poslijediplomskih oblika znanstvenog obrazovanja (od ak. god. 1967/68) kroz programe koji su se kontinuirano usavršavali, nadograđivali, osuvremenjivali i pratili slične programe u inozemstvu, pruža jamstvo da će i novi doktorski program slijediti kriterije izvrsnosti i suvremenih kretanja u sociološkoj znanosti i srodnim disciplinama. Predloženi doktorski program slijedi načela sličnih programa u svijetu, ali i uvažava specifičnosti hrvatskoga konteksta, nudeći integraciju dva pristupa: s jedne strane program zadržava profil općeg istraživačkog obrazovanja sociologa, te ne nudi doktorski stupanj iz specifične oblasti sociologije, ali doktorantima/icama omogućava da vođeni savjetnikom/icom oblikuju individualni kurikulum iz ponuđenih izbornih predmeta i da u suradnji s savjetnikom/icom, odabirom nastavnih sadržaja doktorskog studija, kreiraju vlastiti obrazovno-istraživački program po kojem će studirati i na taj se način specijalizirati u pojedinom području sociologije. Očekujemo da će kadrovski i istraživački razvoj Odsjeka za sociologiju u suradnji s drugim europskim istraživačkim i obrazovnim centrima, uz opći doktorski studij otvoriti mogućnost da se uz njega ponudi i neki specijalizirani poslijediplomski program.

2.5. Uvjeti upisa na studij

Doktorski studij sociologije mogu upisati prema sljedećim uvjetima kandidati/kandidatkinje koji imaju:

- završen sveučilišni studij sociologije: diplomske (magistri/e struke) ili „predbolonjski“ diplomske (četverogodišnje), s prosjekom ocjena u studiju najmanje 4,0, ili prosjekom 3,0 i više uz uvjet objavljenog najmanje jednog (1) znanstvenog rada (a1 ili a2 ili a3).
- završen sveučilišni studij u području društvenih, humanističkih, biomedicinskih ili nekih drugih znanosti: diplomske (magistri/e struke) ili „predbolonjski“ diplomske (stari četverogodišnji), s prosjekom ocjena u studiju najmanje 4,0 uz uvjet objavljenog najmanje jednog (1) znanstvenog rada (Znanstveni radovi (a1) objavljeni u međunarodno priznatim časopisima i publikacijama [međunarodno uredništvo i inozemni recenzenti ili citacija u bibliografskoj bazi podataka prema popisu Nacionalnog vijeća za znanost – NN 84/2005] i s njima po vrsnoći izjednačenim domaćim časopisima), koji pokazuje kandidatovu sposobnost analize društvenih fenomena, te uz uvjet da **prije upisa u studij** polože razlikovne ispite iz oblasti Osnova statistike, Metoda socioloških istraživanja, Klasičnih socioloških teorija, Suvremenih socioloških teorija i neku od Posebnih sociologija. Vijeće studija će za svakog kandidata/tkinju propisati razlikovne ispite prema srodnosti završenog studija.
- za polaznike/ice koji prelaze sa nekog drugog sociološkog doktorskog studija, Vijeće studija donijet će na temelju dokumentirane molbe prosudbu o priznavanju dijela studija i sukladno tome odobriti upis.
- za polaznike/ice koji su po studijskom sustavu prije 2005. stekli magisterij znanosti iz područja društvenih znanosti, polje sociologija, Vijeće studija donijet će na temelju dokumentirane molbe prosudbu o priznavanju dijela studija i sukladno tome odobriti upis.

Prije upisa u doktorski studij sa svakim se pristupnikom/icom obavlja razgovor - intervju, koji je obvezni dio upisnog postupka.

Potrebna dokumentacija:

- pisana prijava na natječaj za upis na studij,
- ovjerena preslika diplome ili rješenje o priznavanju strane diplome (gdje je diploma dodiplomskih studija po sustavu prije 2005. godine izjednačena diplomi diplomskih studija),
- potvrda o položenim ispitima u završenom studiju s izračunatom prosječnom ocjenom,
- kratki životopis,
- izložen istraživački interes (do 1800 znakova),
- preslika objavljenih radova i sažetaka priopćenja,
- preslika domovnice ili odgovarajućeg dokumenta za strance.
- polaznici/e koji moraju polagati razlikovne ispite, obavezno prilaže Potvrdu o položenim razlikovnim ispitima

2.6. Kriteriji i postupci odabira polaznika

U postupku odabira kandidata/inja za upis na studij sa svakim će kandidatom/kandidatkinjom biti proveden intervju koji će uz predanu dokumentaciju biti osnova za rangiranje kandidata/kandidatkinja. Na osnovu uvjeta iz 2.5 i rezultata intervjeta kandidati/inje će biti rangirani na upisnoj listi i kako je maksimalni broj polaznika po generaciji 15 studenata/ica, u slučaju većeg broja prijavljenih kandidata/inja odabrat će se 15 najuspješnijih prema rang listi.

2.7. Kompetencije koje student/studentica stječe završetkom studija, mogućnosti nastavka znanstveno-istraživačkog rada, mogućnosti postdoktorskog usavršavanja, te mogućnosti zapošljavanja u javnom i privatnom sektoru

Doktorski studij sociologije priprema stručnjake/inje koji će biti sposobni/e neposredno doprinjeti razvoju hrvatskog društva, podizaju kvalitete ekspertnog znanja u oblasti sociologije i slobodnom kretanju radne snage u Europskoj uniji. Po završetku studija studenti/studentice će moći ravnopravno sudjelovati u interdisciplinarnim istraživačkim timovima, te istraživački promišljati, metodološki utemeljeno istražiti i informirano interpretirati svaki istraživački problem u kojem je potrebna ili poželjna sociološka ekspertiza. Doktorski studij sociologije je akademski program koji je sročen na takav način da osigurava stjecanje kompetencija za različite karijere, kako u javnom tako i u privatnom sektoru, omogućujući polaznicima da rade u područjima od akademske edukacije, državne administracije, socijalnog rada, zdravstvene i socijalne skrbi preko, publicistike, oglašivačke djelatnosti, upravljanja odnosima s javnošću, oblikovanja medijskih sadržaja, diplomacije do upravljanja znanjem i konzultantskih usluga.

Kvaliteta programa i sustav organizacije studija omogućava studentima/studenticama da svoje postdoktorsko obrazovanje nastave na bilo kojem europskom sveučilištu ili kojem drugom sveučilištu.

Doktorski studij sociologije temelji se na tradiciji hrvatske sociologije i nastavlja ovu tradiciju.

Za razliku od preddiplomskih i diplomskih programa, program Doktorskog studija sociologije je posve individualiziran, orijentiran isključivo na najsuvremenije znanstvene spoznaje i koncentriran na pripremu kvalificiranog i nezavisnog stručnjaka/inje čija razina obrazovanja odgovara postignutim svjetskim razinama doktorskog obrazovanja u zapadnoj Europi i SAD. Kvaliteta završenog programa, te njegove stalne usporedbe sa sličnim programima u inozemstvu, osigurat će konkurentnost domaćeg znanstvenog kadra i izvan granica Republike Hrvatske.

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Struktura i organizacija doktorskog programa. Organizacija studija u punom radnom vremenu (full-time) i studija s dijelom radnog vremena (part-time)

Doktorski studij u punom radnom vremenu u pravilu traje tri godine, a iz opravdanih razloga, o kojima odlučuje Vijeće doktorskog studija, može se, uz obrazloženje, produžiti do pet godina. Studij s dijelom radnog vremena traje najviše pet godina, a iz opravdanih razloga, o kojima odlučuje Vijeće doktorskog studija, može se, uz obrazloženje, produžiti do sedam godina. Obveze polaznika/ca su izražene u ECTS bodovima i tijekom doktorskog studija polaznik/ca mora prikupiti najmanje 180 ECTS bodova.

Studentu/ici se prilikom prijave na doktorski studij dodjeljuje savjetnik/ca (engl. advisor) koji/a daje savjete o izboru predmeta, izboru mentora (engl. supervisor), pomaže u pripremama za obavljanje studijskih obveza, itd.

3.1.1. Privatissimum

Program doktorskog studija prilagođava se svakom/koj polazniku/ici prema njegovim/njezinim znanstveno-istraživačkom usmjerenju. Svaki student/studentica ima savjetnika/icu koji/a savjetuje «svog» studenta/studenticu pri izradi individualnog programa studija tzv. ***Privatissimum_a*** (za svaki pojedini semestar studija). Savjetnik/ica potpisuje svoju suglasnost sa predloženim planom studija (Privatissimum) za pojedini semestar. Predloženi Privatissimum odobrava Vijeće doktorskog studija, a jednom prihvaćen on postaje službeni plan i program studija za pojedinog/u studenta/icu i mora biti proveden upravo po predloženom planu.

Privatissimum u zavisnosti od semestra studija uključuje klasičnu grupnu nastavu, mentorsku nastavu, kolokvije i mentorski rad pri izradi disertacije. Rad s mentorom/icom se odvija kontinuirano tijekom trajanja studija i izrade disertacije. Organizacija doktorskog studija omogućuje nadzor i podršku tijekom čitavog studija, koji je prilagođen individualnim potrebama polaznika/ca.

3.1.2. Mentorstvo

Program DSS predviđa tri vrste mentorskog rada:

1. ***Savjetnik/ica*** - u izradi Privatissuma za svaki pojedini semestar. (Vođenje u izradi individualnog kurikuluma.)
2. ***Individualna/konzultativna nastava*** (Konsultacije na traženu temu - mentorska nastava.)
3. ***Mentor/ica doktorskog rada***

3.1.2.1. Savjetnik/ica

- a) (Mentor savjetnik) Vođenje u izradi individualnog kurikuluma

Student/ica prilikom upisa na doktorski studij izabire savjetnika/icu (engl. advisor) koji/a daje savjete o izboru predmeta, izboru mentora/ice za izradu disertacije, odnosno, pomaže u pripremama za obavljanje studijskih obveza, itd. Savjetnik/ica - može biti bilo koji nastavnik/ica koji/a sudjeluje u izvođenju studijskog programa, a kojeg/ju kao savjetnika/icu potvrdi Vijeće studija. Najvažnija djelatnost savjetnika/ice je savjetovanje i pomoć u:

Izradi individualnog kurikuluma (Privatissuma)

Program doktorskog studija prilagođava se svakom/koj polazniku/ici prema njegovim/njezinim znanstveno-istraživačkom usmjerenju i namjerama. Svaki student/studentica ima savjetnika/icu koji/a savjetuje studenta/studenticu prilikom izrade individualnog programa studija tzv. Privatissimuma (za svaki pojedini semestar studija), a koji je (program) odobren od strane nadležnog Vijeća doktorskog studija. Student/ica je dužan/na izraditi vlastiti individualni program studija (uz pomoć savjetnika/ice koji/a ga mora supotpisati). Kada je ovakav plan studija odobren od Vijeća doktorskog studija, ovaj plan postaje obveza za studenta/ica.

U prvoj godini studija (prva dva semestra) Individualni program (Privatissimum) uključuje grupnu nastavu čiji sadržaj student/ica bira iz ponude studija (svi ponuđeni predmeti u sklopu doktorskog studija su izborni). Oni predmeti iz ponuđene liste izbornih predmeta koje ne izaberu barem tri studenta/ice neće su izvoditi u ovom obliku nastave, a student/ica ih može upisati na drugoj godini studija kao individualnu/konzultativnu nastavu.

Na ostalim godinama program uključuje individualnu/konzultativnu nastavu: za treći, četvrti i peti semestar u trajanju dva puta po 15 sati, dakle, najviše 30 sati po semestru studija, a na šestom semestru studija individualnu/konzultativnu nastavu u trajanju od najviše tri puta po 15 sati, dakle, 45 sati.

Savjetnik/ica na kraju svakog semestra piše kratki izvještaj o radu studenta/ice i upisuje u indeks ECTS bodove koje je student/ica stekao/kla. Ukoliko dva semestra za redom savjetnik/ica napiše negativan izvještaj o studentu/ici, Vijeće doktorskog studija zasebno intervjuira savjetnika/icu i studenta/icu, te procjenjuje daljnji tijek studiranja dotičnog kandidata/kinje, koji uključuje ili promjenu savjetnika/ice ili prekid studija.

Savjetnik/ica se može promijeniti izborom mentora disertacije (koji automatski postaje novi savjetnik), a osim toga student/studentica ima pravo promjene savjetnika/ice, i to samo jednom tijekom studija, ali to mora pismeno obrazložiti Vijeću doktorskog studija sociologije i navesti konkretnе razloge.

3.1.2.2. (*Individualna/konzultativna nastava*) *Konsultacije na traženu temu*

Svi sudionici/ice individualne/konzultativne nastave (nastavnici/ice i studenti/ice) dužni su o provedenoj nastavi predati pismeno izvješće. **Rezultat individualne/konzultativne nastave uvijek je seminarski rad koji se brani na Kolokviju.** Individualnu/konzultativnu nastavu izvode nastavnici/e doktorskog studija, a verificira je Vijeće studija. Izvanredno student/ica može realizirati individualnu nastavu i kod nastavnika/ica koji ne sudjeluje u nastavi doktorskog studija za što je potrebna suglasnost Vijeća studija.

Tijekom III., IV., i V. semestra, student/ica traži, u dogovoru sa savjetnikom/icom, individualnu/konzultativnu nastavu najviše 2 predmeta (30 sati) individualne/konzultativne nastave što vrijedi (2x10) 20 ECTS bodova. 30 ECTS bodova pojedinog semestra mogu se dakle steći kroz individualnu/konzultativnu nastavu i u radu Kolokvija ili samo preko Kolokvija. Dakle, student/studentica, može ali i ne mora, pohađati mentorsku nastavu, bitno je da svojim aktivnostima ostvari potrebne ECTS bodove, odnosno da realizira aktivnosti predviđene individualnim programom - Privatissimumom.

3.1.2.3. (*Mentor/ica doktorske disertacije*) *Izrada disertacije*

U izradi disertacije na doktorskom studiju sociologije student/ica ima pravo na mentora/icu koji pomaže u izradi i obrani teme i sinopsisu disertacije, izradi disertacije, i sudjeluje u obrani teme i sinopsisu disertacije nakon čega će ga Vijeće studija predložiti Vijeću Odsjeka i Fakultetskom Vijeću za službenog mentora/icu disertacije.

Mentor/ica za izradu disertacije može biti svaki/a nastavnik/ica doktorskog studija. Nastavnici doktorskog studija automatski su na listi mentora. Izvanredno, dakle prema potrebi, Mentor može biti i svaki/a sociolog/inja koji prema Zakonu o znanosti ima adekvatno znanstveno istraživačko zvanje ako se s time složi Vijeće studija. Jednom izabrani mentor upisuje se na listu mentora doktorskog studija i s njime se sklapa poseban ugovor. Kada se jednom izabere mentor za izradu disertacije on automatski postaje i Savjetnik/ica za izradu Privatissuma. Mentora/icu treba potvrditi Vijeće studija.

Sukladno s Pravilnikom o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu za mentora/icu može biti imenovan/a sociolog/inja koji/a je:

1. izabran/a najmanje u znanstveno-nastavno zvanje docenta ili zvanje znanstvenog suradnika u području sociologije, ili u ekvivalentno zvanje, ako je riječ o mentoru koji je akademsko zvanje stekao u inozemstvu;
  2. voditelj ili član znanstvenoistraživačkog projekta, odnosno aktivan istraživač u djelokrugu istraživanja iz kojeg se izrađuje doktorski rad;
  3. znanstveno aktivna, relevantna u međunarodnoj znanstvenoj, te koja je u posljednjih pet godina objavila znanstvene radeve vezane za temu doktorskog istraživanja.
  4. mentor može iznimno biti i profesor emeritus, a odluku o tome donosi Vijeće studija.
- Mentor/ica koji nije zaposlenik/ica Sveučilišta ili sastavnice, mora potpisati ugovor o suradnji i preuzimanju odgovornosti s Dekanom Filozofskog fakulteta.

3.1.3. Tijek studija

3.1.3.1. Rad na znanstveno-istraživačkom projektu za obranu disertacije

Znanstveno-istraživački rad je najvažniji dio doktorskog studija, pa mu se posvećuje najviše vremena. Sve što se radi na studiju ima za krajnji cilj izradu i obranu disertacije.

3.1.3.2.. Prva godina studija

Tijekom prve godine studija izvodi se grupna nastava. Pohađanje i ispunjavanje obveza nastave donosi minimalno 20 bodova po semestru, dakle, 40 za prvu godinu studija.

Tijekom prve godine studija izvodi se grupna nastava u obliku teorijskih i istraživačkih radionica.

- Studij nudi **teorijske i istraživačke radionice** koje studenti/ice izabiru prema svom interesu odnosno problematici koja je određena istraživačkim planovima i projektima u kojima sudjeluju.
- Svaka radionica u odnosu na opterećenje studenta nudi određen broj **ECTS bodova** (vidi program).
- Svaki student/ica mora upisati **najmanje 2** radionice po semestru.
- Preostale ECTS bodove treba ostvariti **izlaganjem na Kolokviju** ili upisivanjem još jedne radionice po semestru.

Tijekom prve godine studija individualni program osim studijskih obveza (organizacija godišnje konferencije, mrežno komuniciranje i sl.) obuhvaća i sudjelovanje u grupnoj nastavi u trajanju od ukupno najviše 72 sati tijekom prve godine studija (36 sati po semestru). Pohađanje i ispunjavanje grupne nastave (seminarski rad i položeni ispit) donosi minimalno 20 bodova po semestru, dakle 40 za prvu godinu studija. Student/ica po semestru mora ostvariti najmanje 20 ECTS bodova sudjelovanjem u radu radionica. Kako za ispunjenje semestarskih obveza treba imati 30 ECTS bodova, preostalih 10 ECTS bodova treba priskrbiti izlaganjem na kolokviju ili upisivanjem još jedne radionice. Dakle, student/studentica, može ali i ne mora, sve potrebne ECTS bodove za semestar steći pohađanjem nastave i radom u radionici.

Radionice nisu isto što i klasična nastava. U radionicama studenti, uz pomoć nastavnika, rade na konkretnim zadacima, što rezultira seminarским radovima, istraživačkim izvješćima, problemskim seminarima i ukratko, opterećenje po studentu /studentici mnogo je veće od onog u klasičnoj nastavi što je vrednovano kroz ECTS bodove.

3.1.3.3. Tijek studija nakon prve godine

Kao što je navedeno u obrazloženju individualne/konzultativne nastave tijekom III., IV., V. i VI. semestra, student/ica traži, u dogovoru s savjetnikom/icom, individualnu/konzultativnu nastavu najviše 2 predmeta (30 sati), što vrijedi 20 ECTS bodova. Pohađanje i seminarski rad u individualno/konzultativnoj nastavi donosi 20 bodova po semestru. Kako svaki izabrani

predmet mentorske nastave nosi 10 ECTS bodova to znači da svaki student/ica sluša najviše 2 predmeta mentorske nastave po semestru. 30 ECTS bodova pojedinog semestra mogu se, dakle, steći kroz individualnu/konzultativnu nastavu i kroz obranu seminara na Kolokviju ili samo kroz obranu seminarja na Kolokviju. Dakle, student/studentica, može ali i ne mora, pohađati individualnu/konzultativnu nastavu. ECTS bodovi mogu se stjecati bilo preko individualne/konzultativne nastave ili preko Kolokvija.

3.1.3.4. *Kolokvij*

U svakom semestru održava se Kolokvij, dakle, ukupno 6 kolokvija na cjelokupnom studiju. Održavanje Kolokvija mora biti najavljeni dovoljno unaprijed, kako bi se studenti/ce pravovremeno pripremili/e. Studenti/ce koje žele da im se aktivnosti izvan doktorskog studija (pisanje članaka ili rad na istraživačkom projektu) priznaju kao aktivnosti studija moraju na ovim Kolokvijima pred izabranim povjerenstvom izložiti svoj rad. Na Kolokviju krajem II. semestra studija se brani tema (i obrazac DRSC1) i pokreće prijava disertacije i izbor mentora disertacije. Na Kolokviju se mogu izlagati samostalna istraživanja i članci u pripremi, ali i seminarski radovi napisani u suradnji s mentorom/icom na individualnoj/konzultativnoj nastavi. Najmanje tri kolokvija tijekom studija (u III., IV., V. i VI. semestru) moraju biti izravno povezana s radom na disertaciji, može se izlagati istraživanje ili priprema članka koji je tematski vezan s disertacijom, a može se izlagati i dio istraživačkog rada na disertaciji. U radu jednog Kolokvija može sudjelovati više povjerenstava u zavisnosti od tematike pojedinih izlaganja. Svi Kolokviji su javni, te na njima mogu nazočiti sve polaznice i polaznici Doktorskog studija, kao i zainteresirana akademска javnost.

Povjerenstvo Kolokvija sačinjavaju nastavnici/ice pred kojima se prezentiraju aktivnosti na osnovu kojih se želi ostvariti ECTS bodove. Studenti/ce doktorskog studija prezentiraju svoj rad (za koji traže da im se priznaju ECTS bodovi) uz pomoć modernih tehnologija (Power point prezentacija) u obliku 20 minutnog predavanja nakon čega slijedi diskusija. U radu Kolokvija dužni su sudjelovati svi studenti upisani na semestar studija za koji se organizira Kolokvij, a ne samo oni koji na Kolokviju neposredno izlažu.

Prijedlog teme i sažetak rada za prezentaciju na Kolokviju, dogovaraju student/ica i savjetnik/ica, taj prijedlog postaje sastavni dio Privatissimuma. Prihvaćanjem Privatissimuma Vijeće doktorskog studija prihvata i pojedinu temu izlaganja na Kolokviju.

Studenti/ce i njihovi/e savjetnici/ce sudjeluju u raspravi na Kolokviju. Studenti/ce za tisak uređuju zbornike s kolokvija (ili tekst ili slajdovi s prezentacije) koji se obvezno objavljuje u elektronskoj verziji na mrežnim stranicama Doktorskog studija.

Na Kolokviju obranjen seminarski rad, članak ili poglavlje, ili izlaganje na konferenciji (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom) vrednuje se s 5 ECTS bodova. Sudjelovanje u radu Kolokvija bez izlaganja vrednuje se s 1 ECTS bodom.

3.1.3.5. *Godišnje konferencije*

Doktorski studij svake godine na kraju ljetnog semestra organizira Godišnju konferenciju na kojoj se javno nagrađuju najbolji, student/ica studija, seminarski rad i prezentacija sa Kolokvija. Na godišnjim konferencijama osim pozivnih predavanja gostujućih profesora, izlažu se svi nagrađeni radovi. Na Godišnjoj konferenciji nagrađuje se i najbolji nastavnik/ca studija koji je pozvan da na konferenciji održi i prigodno predavanje. Godišnje konferencije su javne i traju 1 dan. Radove za Godišnju konferenciju predlažu nastavnici/ice i studenti/ice, a odluku o nagradama i prihvaćanju izlaganja donosi Vijeće studija. Nagrade su regulirane posebnim Pravilnikom o nagrađivanju na Doktorskom studiju sociologije (koji će biti javno dostupan na mrežnim stranicama studija).

3.1.3.6. *Obrana teme i sinopsisa doktorske disertacije (Obrazac DRSC1)*

Student/ica predaje prijedlog teme i sinopsisa disertacije tijekom drugog semestra. Ovaj prijedlog teme predaje se na Sveučilišnom obrascu DRSC1 koji sadrži:

- Opći podaci i kontakt doktoranda/doktorandice o Odobravanju teme za stjecanje doktorata znanosti
  - Radno iskustvo: (kronološki od novijeg k starijem datumu)

- Kompetencije mentora
  - Popis do pet objavljenih relevantnih radova u posljednjih pet godina
- Obrazloženje teme
  - Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)
  - Sažetak na engleskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)
  - Uvod i pregled dosadašnjih istraživanja (preporučeno 7000 znakova s praznim mjestima)
  - Cilj i hipoteze istraživanja (preporučeno 700 znakova s praznim mjestima)
  - Materijal, ispitanici, metodologija i plan istraživanja (preporučeno 6500 znakova s praznim mjestima)
  - Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (preporučeno 500 znakova s praznim mjestima)
  - Popis citirane literature (maksimalno 30 referenci)
  - Procjena ukupnih troškova predloženog istraživanja (u kunama)
- Predloženi izvori financiranja
  - Nacionalno financiranje
  - Međunarodno financiranje
  - Ostale vrste projekata
  - Samostalno financiranje
- Sjednica etičkog povjerenstva na kojoj je odobren prijedlog istraživanja

Tema i sinopsis disertacije brani se javno pred povjerenstvom koje izabire Vijeće studija. Povjerenstvo ima minimalno 3, a maksimalno 5 članova/ica. Budući mentor/ica disertacije je član/ica povjerenstva. Članovi/ce povjerenstva moraju biti u zvanju docenta/ice i više, odnosno, višeg znanstvenog suradnika i više. Povjerenstvo organizira Kolokvij iz prijedloga teme i sinopsisa rada. Ovaj se Kolokvij odvija ili krajem drugog ili krajem trećeg semestra i otvoren je za sve polaznice i polaznike doktorskog studija, kao i za akademsku javnost. Položen Kolokvij iz prijedloga teme i sinopsisa doktorskog rada nosi 5 ECTS bodova.

Ukoliko povjerenstvo tijekom izrade disertacije procijeni da dotični/a student/ica ne zadovoljava kriterije znanstvenoga rada, saziva izvanredni sastanak na kojem obavezno sudjeluje mentor/ica i student/ica. Na sastanku se određuju moguća rješenja slučaja. Krajnja konzekvenca može biti zaustavljanje postupka stjecanja doktorata. U tom slučaju, student/ica ima pravo tražiti sazivanje novog povjerenstva u novom sazivu koje se upoznaje sa situacijom i procjenjuje rad. Novoosnovano povjerenstvo razgovara s članovima/cama prvotnog povjerenstva, mentorom/icom, savjetnikom/icom i studentom/icom, te donosi odluku o nastavku studija. Odluka je konačna.

Na četvrtom semestru studija u okviru Kolokvija predviđa se obrana seminarskog rada, članka ili poglavlja, ili izlaganja na konferenciji vezanog za prihvaćenu temu disertacije (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom) za što se ostvaruje 5 ECTS bodova.

Na Kolokviju obranjen seminarski rad, članak ili poglavlje, odnosno izlaganje na konferenciji (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom) na petom semestru studija treba tematizirati metodološku problematiku prijavljene disertacije dok Kolokvij u šestom semestru predviđa predstavljanje i obranu izabranog izvata iz buduće disertacije (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom). Svaka pojedinačna od naznačenih dviju aktivnosti na petom, odnosno šestom semestru studija, implicira ostvarivanje 5 ECTS bodova. Intenzivni proces pisanja disertacije odvija se na šestom semestru studija i ova aktivnost vrednuje se s 20 ECTS-a.

3.1.3.7. Završna obrana disertacije

U skladu sa Pravilnikom o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu doktorand/ica pokreće postupak prihvatanja teme doktorskog rada podnošenjem prijave, koja sadržava opće podatke

o doktorandu, životopis i popis radova doktoranda, naslov predložene teme, podatke o predloženom mentoru i njegovim kompetencijama, obrazloženje teme i očekivani izvorni znanstveni doprinos predloženog istraživanja, procjenu troškova istraživanja te izjavu da nije prijavio doktorski rad s istovjetnom temom na drugome studiju Sveučilišta, odnosno na drugome sveučilištu. Tema doktorskog rada prijavljuje se na obrascu Sveučilišta u Zagrebu. Nadležno tijelo imenuje povjerenstvo za ocjenu teme i predlaganje mentora. Ono se sastoji od tri ili pet članova, pri čemu najmanje jedan član nije nastavnik na studiju niti je zaposlenik sastavnice koja je nositelj studija. Predloženi mentor/ica ne može biti imenovan/a u povjerenstvo za ocjenu rada.

Prije pokretanja postupka za završnu obranu disertacije, dakle, pri predaji doktorskog rada, doktorand/ica na odgovarajućem obrascu mora izvaditi uvjerenje da su sve prethodne obaveze predviđene programom studija izvršene i uredno regulirane.

3.1.4. Aktivnosti polaznika/ca unutar doktorskog studija

- sudjelovanje na grupnoj nastavi tijekom prve godine studija, te na individualnoj/konzultativnoj nastavi tijekom druge i treće godine studija;
- kontinuirani rad s savjetnikom/icom;
- rad s mentorom/icom na temi disertacije;
- sudjelovanje u semestralnim Kolokvijima;
- sudjelovanje u radu i organizaciji Godišnje konferencije;

3.1.5. Aktivnosti polaznika/ca izvan neposrednog doktorskog studija

Studij potiče odlazak na usavršavanje tijekom Doktorskog studija na strana sveučilišta, u što ulaze ljetne škole, višetjedni seminari, gostujući semestri i sl (O usavršavanju je nužno podnijeti pismeni izvještaj, a bit će priznat onaj broj ECTS bodova koji priznaje organizator usavršavanja. U slučaju da organizator usavršavanja ne izdaje potvrdu o ECTS bodovima Vijeće studija će odlučiti o iznosu ECTS bodova prema sadržaju usavršavanja, a taj broj neće biti veći od 5 ECTS bodova).

3.2. Popis izbornih teorijskih i istraživačkih radionica s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS- bodova

PROGRAM DOKTORSKOG STUDIJA SOCIOLOGIJE 2013/2014

Skupni naziv svih teorijskih radionica: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Nositelj/ica	Naziv	Izvoditelji/ce	Trajanje	ECTS	Provjera znanja
Prof. dr. sc. VJEKOSLAV AFRIĆ	DISKURZIVNA ANALIZA	Vjekoslav Afrić, Zorana Šuljug Vučica	12 sati	10 ECTS bodova	pisani seminarски rad, rad se usmeno brani
Akademik IVAN CIFRIĆ	DRUŠTVO I OKOLIŠ	Ivan Cifrić, Krešimir Kufrin, Vladimir Lay, Tijana Trako Poljak	12 sati	10 ECTS bodova	Ispit je usmeni ili obranjen zadani pisani rad
Akademik IVAN CIFRIĆ	SOCIOLOGIJA RELIGIJE	Ivan Cifrić, Ankica Marinović, Dinka Marinović Jerolimov, Krunoslav Nikodem	12 sati	10 ECTS bodova	Ispit je usmeni ili obranjen zadani pisani rad
Prof. dr. sc. OGNJEN ČALDAROVIĆ	SUVREMENA SOCIOLOGIJA I URBANO DRUŠTVO	Ognjen Čaldarović, Jana Šarinić	12 sati	10 ECTS bodova	pisani seminarски rad na odabranu temu vezanu uz program kolegija; rad se usmeno brani i ocjenjuje
Nositelj/ica	Naziv	Izvoditelji/ce	Trajanje	ECTS	Provjera znanja
Prof. dr. sc. OGNJEN ČALDAROVIĆ	DRUŠTVO RIZIKA I REFLEKSIVNA MODERNOST	Ognjen Čaldarović, Jana Šarinić	12 sati	10 ECTS bodova	pisani seminarски rad na odabranu temu vezanu uz program

					kolegija; rad se usmeno brani i ocjenjuje
Prof. dr. sc. BRANKA GALIĆ	ROD, ŽENSKI POKRETI I OBITELJ	Branka Galić	12 sati	10 ECTS bodova	
Prof.dr.sc. ANČI LEBURIĆ	MJEŠOVITA METODOLOGIJA kao ISTRAŽIVAČKI TREND	Anči Leburić	12 sati	10 ECTS bodova	Seminarski rad i usmeni ispit
Prof.dr.sc. MILAN MESIĆ	KONSTRUKCIJA SOCIOLOŠKIH TIPOVA - PRIMJERI IZBJEGLICA I POVRATNIKA	Milan Mesić	12 sati	10 ECTS bodova	Seminarska prezentacija, pisani seminarski rad
Prof. dr. sc. OZREN ŽUNEC Doc. dr. sc. MIRKO BILANDŽIĆ	SOCIOLOGIJA NACIONALNE SIGURNOSTI	Ozren Žunec, Mirko Bilandžić	12 sati	10 ECTS bodova	Seminarski rad (pregledni članak, izvorni znanstveni rad) i usmena obrana rada

Istraživačke radionice:

Nositelj/ica	Naziv	Izvoditelji/ce	Trajanje	ECTS	Provjera znanja
Prof. dr. sc. VJEKOSLAV AFRIĆ	DISKURZIVNA ANALIZA – DOKTORSKA RADIONICA	Vjekoslav Afrić, Zorana Šuljug Vučica	12 sati	10 ECTS bodova	izvješće o provedenom istraživanju
Doc. dr. sc. DRAGAN BAGIĆ	DOKTORSKA RADIONICA – KONCIPIRANJE ISTRAŽIVANJA	Dragan Bagić	12 sati	10 ECTS bodova	Opisano u načinu provjere znanja radionice
Doc. dr. sc. DRAGAN BAGIĆ	DOKTORSKA RADIONICA – STRUKTURIRANJE DISERTACIJE	Dragan Bagić	12 sati	10 ECTS bodova	Opisano u načinu provjere znanja radionice
Prof. dr. sc. BRANKA GALIĆ	ROD I DRUŠTVO (RADIONICA IZ PREDMETA „ROD, ŽENSKI POKRETI I OBITELJ“)	Mirjana Adamović, Branka Galić, Marija Geiger	12 sati	10 ECTS bodova	Empirijski rad na temu radionice
Prof. dr. sc. KREŠIMIR KUFRIN	KVALITATIVNE METODE ISTRAŽIVANJA – <i>GROUNDED THEORY</i>	Krešimir Kufrin	12 sati	10 ECTS bodova	Tri kraća pisana rada i usmeni ispit
Prof. dr. sc. ANČI LEBURIĆ; Prof. dr. sc. VJEKOSLAV AFRIĆ	EMPIRIJSKA SOCIOLOGIJA KAO ISTRAŽIVAČKA CASE STUDY: STRATEGIJA U SPLITSKOM URBANOM PROSTORU	Anči Leburić; Vjekoslav Afrić	12 sati	10 ECTS bodova	Usmena obrana istraživačkih bilježaka iz teme radionice
Nositelj/ica	Naziv	Izvoditelji/ce	Trajanje	ECTS	Provjera znanja
Doc. dr. sc. PETRA RODIK	UPOZNAVANJE I PRAKTIČNI RAD U SOFTVERU ZA ANALIZU KVALITATIVNIH PODATAKA	Petra Rodik	12 sati	10 ECTS bodova	Opisano u načinu provjere znanja radionice

dr. sc. ADRIJANA ŠULJOK, znanstvena suradnica	DOKTORSKA RADIONICA – UVOD U ZNANSTVENU KOMUNIKACIJU	Adrijana Šuljok	12 sati	10 ECTS bodova	Opisano u načinu provjere znanja radionice

3.3. Obvezatne i izborne aktivnosti (sudjelovanje na kolokvijima i godišnjim konferencijama i kriteriji za njihovo izražavanje u ECTS bodovima.

Na **kolokvijima** se mogu izlagati:

- Članak pripremljen za objavljivanje u inozemnom ili domaćem časopisu
- Poglavlje pripremljeno za objavljivanje u inozemnom ili domaćem zborniku ili knjizi s više autora
- Rad pripremljen za izlaganje na međunarodnom ili domaćem skupu (radionici, okruglom stolu, konferenciji, kongresu i sl.).

(rad pripremljen za objavljivanje ili izlaganje je rad koji je napisan ali još nije posлан časopisu/konferenciji i još nije prošao recenziju)

Svrha kolokvija je pomoći studentu/ici da članak, poglavlje ili izlaganje na konferenciji bude što je moguće kvalitetnije. (Uspješno obranjen kolokvij nosi 5 ECTS bodova).

Na **Godišnjim konferencijama** izlažu samo oni koji su nagrađeni za najbolje kolokvije (seminare ili obrane tema i sinopsisa doktorskih radova ili pripremljene članke, poglavlja ili izlaganja) Povjerenstvo konferencije čine tri nastavnika/ice i tri studenta/ice. Studenti/ice članovi povjerenstva ne smiju izlagati na Godišnjoj konferenciji u čijem su povjerenstvu.

3.4. Opisi ponuđenih teorijskih radionica

3.4.1. Opis svake pojedine radionice s liste ponuđenih teorijskih radionica na temu „TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI“:

složeno abecedno, po prezimenima nastavnika (suradnika)-nastavnica (suradnica):

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: DISKURZIVNA ANALIZA

Ime i prezime nositelja/nositeljice kolegija: Prof. dr. sc. VJEKOSLAV AFRIĆ

Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljice kolegija: Vjekoslav Afrić, Zorana Šuljug Vučica

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija:

U okviru kolegija, biti će predstavljen konstruktivistički pristup, odnos jezika i sociologije te povijesni razvoj diskurzivne analize, odnosno, diskurs kao oblik i forma socijalne interakcije od lingvističkih analiza (fonema, morfema, semantema), mitema do diskurzivne formacije (Foucault). Posebno će biti predstavljene takozvane Foucaultovske diskurzivne analize poput „Dispozicijske diskurzivne analize“ i razvoj „Kritičke diskurzivne analize“ kroz detaljno razmatranje Faircloughovog trodimenzionalnog modela (diskurzivna praksa – tekst – socijalna praksa); intertekstualnost, i interdiskurzivnost i Van Dijkovog trokuta diskurs-spoznaja-društvo u pojedinim modelima konteksta.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Osim produbljenog razumijevanje odnosa kvalitativnih i kvantitativnih analiza, polaznici/ce će steći sposobnost razumijevanja diskursa i njihovih uloga u konstrukciji socijalne zbilje, kao i sposobnost razlučivanja različitih razina analize u odnosu na različite socijalne prakse. Dakle, razumijevanjem diskursa kao oblika društvene prakse polaznici/ce će razviti vještine primjene diskurzivnih i kritičko-diskurzivnih analiza u sociografskim istraživanjima.

Polaznici/e će ovladati potrebnim znanjima i kompetencijama u području Sociologije jezika.

Oblici provođenja nastave:

Nastava će se odvijati kroz 12 sati nastave u predavaonici, kao radionica, što znači da će svaki student/ica tijekom nastave dobiti i naputak i pomoć za izradu seminarinskog rada / istraživanja, koji će izraditi samostalno i braniti ga javno pred Povjerenstvom.

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Bondarouk, T.; Ruël, H. J. M. (2004). *Discourse Analysis: Making Complex Methodology Simple*. U: Leino, T.; Saarinen, T.; Klein, S. (eds.) *Proceedings of the 12th European Conference on Information Systems (ECIS)*. June 14-16. 2004. Turku Finland.
2. Bryman, A.; Burgess, R. G. (eds.) (1994). *Analyzing Qualitative Data*. London, New York: Routledge.
3. Cramer, D. (2003). *Advanced Quantitative Data Analysis*. Maidenhead: Open University Press.
4. De Beaugrande, R. (2006). *Critical Discourse Analysis: History, Ideology, Methodology*. Faculteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem.
5. Diaz-Bone, R.; Bührmann, A. D.; Gutiérrez Rodríguez, E.; Schneider, W.; Kendall, G.; Tirado, F. (2007). *The Field of Foucaultian Discourse Analysis: Structures, Developments and Perspectives*. FQS.8(2).
6. Fairclough, N. (2003b). “The Discourse of New Labour: Critical Discourse Analysis”. U: Wetherell, M.; Taylor, S.; Yates, S. J. (eds.) *Discourse as Data: A Guide for Analysis*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publication. 229-266.
7. Fairclough, N. (2004). “Semiotic Aspects of Social Transformation”. U: Rogers, R. (ed.) *An Introduction to Critical Discourse Analysis in Education*. New Jersey, London. Lawrence Erlbaum Associates.

8. Fairclough, N. (2004). *Analysing discourse: Textual Analysis for Social Research*. London, New York: Routledge.
9. Foucault, M. (2010). *Vladanje sobom i drugima* (prijevod: Zlatko Wurzberg) Zagreb: Antibarbarus.
10. Gill, R. (2000). „Discourse Analysis“. U: Bauer, M.W.; Gaskell, G. (eds.) *Qualitative Researching with Text Image and Sound: Practical Handbook*. London: Sage Publications. 172-190.
11. Heritage, J. (2004). “Conversation Analysis and Institutional Talk: Analysing Data”. U: Silverman, D. (ed.) *Qualitative Research. Theory, Method and Practice*. 2nd Edition. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications. 222-245.
12. Krippendorff, K. (2004). *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*. Thousand Oaks, London: SAGE.
13. Leburić, A.; Afrić, V.; Dadić, M. i dr. (2011). *Diskurzivna analiza: kvalitativni pristup u istraživanju medija*. Metodološka biblioteka. Edicija Metodološke teme. Knjiga br.1. Split: Redak.
14. Reisigl, M. (2008). “Analyzing Political Rhetoric”. U: Wodak, R.; Krzyżanowski, M. (eds.) *Qualitative Discourse Analysis in the Social Sciences*. New York: Palgrave Macmillan. 96-120.
15. Sacks, H. (2006). “The Baby Cried, the Mommy Picked it up”. U: Jaworski, A., Coupland, N. (eds.) *The Discourse Reader*. London, New York: Routledge. 239-245.
16. Van Dijk, A. Teun (1995). “Discourse Analysis as Ideology Analysis”, In: C. Schäffner & A. Wenden (Eds.), *Language and Peace*. (pp. 17-33). Aldershot: Dartmouth Publishing.
17. Van Dijk, T. (1985). “Structures of News in the Press”. In: van Dijk, (Ed.) *Discourse and Communication*. Berlin: De Gruyter, 1985, pp. 69-93.
18. Wengraf, T. (2001). *Qualitative Research Interviewing: Biographic Narrative and Semi-structured Methods*. Thousand Oaks, London: SAGE.
19. Wooffitt, R. (2003). “Researching Psychic Practitioners: Conversation Analysis”. U: Wetherell, M.; Taylor, S.; Yates, S. J. (eds.) *Discourse as Data: A Guide for Analysis*. London, Thousand Oaks, New Delhi: The Open University and Sage Publication. 49-92.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Baudrillard, J. (2001). *Simulacija i zbilja*. Zagreb: Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo.
2. Levi-Strauss, C. (1960). *Tužni tropi* (prijevod Srećko Đamonja). Zagreb: Zora.
3. Liddicoat, A. J. (2007). *Introduction to Conversation Analysis*. London: Continuum.
4. Propp, Vladimir Jakovlević (1982). *Morfologija bajke* (preveli Petar Vujičić, Radovan Matijašević, Mira Vuković). Beograd: Prosveta.
5. Rogan, A. I.; De Kock, D. M. (2004). “Chronicles From the Classroom: Making Sense of the Methodology and Methods of Narrative Analysis”. *Qualitative Inquiry*. 11(4): 628-649.
6. Ten Have, P. (2004). *Methodological Issues in Conversation Analysis*. University of Amsterdam (Methodologicalissues.pdf)
7. Boje, D. M. (2001). *Narrative Methods for Organizational and Communication Research*. London: SAGE.
8. Franzosi, R. (1998). “Narrative Analysis – Or Why (And How) Sociologists Should be Interested in Narrative”. *Annual Review of Sociology*. Vol. 24. 517-554.
9. Saldana, J. (2009). *The Coding Manual for Qualitative Researchers*. London: SAGE.
10. Schneider, Daniel K. (2005). *Qualitative Data Analysis*. TECFA, University of Geneva.
11. Silverman, H. (1993). *Interpreting Qualitative Data: Methods for Analyzing Talk, Text, and Interaction*. London: Sage Publications.

12. Koester, A. (2010). *Workplace Discourse*. London, New York. Continuum.
13. Lewis, C.; Ketter, J. (2004). "Learning and Social Interaction: Interdiscursivity in a Teacher and Researcher Study Group". U: Rogers, R. (ed.) *An Introduction to Critical Discourse Analysis in Education*. New Jersey, London. Lawrence Erlbaum Associates. 117-146.
14. Maynard, D. W.; Clayman, S. E. (2003). *Ethnomethodology and Conversation Analysis* (2003aMaynard_Clayman_EM_CA.pdf).
15. McHoul, A.; Grace, W. (1993). *A Foucault Primer, Discourse, Power and the Subject*. Melbourne University Press (A_Foucault_Primer.pdf)
16. Ruiz Ruiz, J. (2009). *Sociological Discourse Analysis: Methods and Logic*. FQS. 10(2) art.26.
17. Stillar, G. F. (1998). *Analyzing Everyday Texts: Discourse, Rhetoric and Social Perspectives*. Thousand Oaks, London, New Delhi: Sage Publications.
18. Talja, S. (1999). *Analyzing Qualitative Interview Data: The Discourse Analytic Method*. University of Tampere, Finland.

Bodovna vrijednost kolegija:

- 10 ECTS bodova

Nacin polaganja ispita i provjere znanja:

- pisani seminarski rad na odabranu temu vezanu uz program kolegija; rad se usmeno brani i ocjenjuje

Nacin praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: DRUŠTVO I OKOLIŠ

Ime i prezime nositelja kolegija: Akademik IVAN CIFRIĆ

Ime i prezime izvoditelja/ice kolegija: Ivan Cifrić, Krešimir Kufrin, Vladimir Lay, Tijana Trako Poljak

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar 2013/2014, ukupno 12 sati nastave

Sadržaj kolegija:

Odnos društva i okoliša razmatra se na tri razine koje čine svojevrsne module kojima se ta problematika razvija: od općeg problematiziranja odnosa socijalnog i prirodnog sustava, preko različitih operacionalizacija toga odnosa o sociološkim i srodnim istraživanjima, da bi se razmatranje na kraju fokusiralo na analizu konkretnog socijalno-ekološkog problema i načina na koji se društvo s njime nosi.

Tri navedena modula/razine su sljedeće:

1. Povijesni i aktualni odnos društva i okoliša (Ivan Cifrić)
2. Teorijsko-konceptualna polazišta i operacionalni postavi socijalno-ekoloških istraživanja (Krešimir Kufrin) i
3. Sociologija klimatskih promjena (Vladimir Lay).

Sadržaj kolegija realizirat će se

1. Kao problematiziranje povijesnog konteksta odnosa prirode (okoliša) i društva (Radkau, Hughes, Simmons) - u predmodernim i modernim društvima, seljačkim i industrijskim - i aktualnim teorijskim pogledima na promjene u društvu i okolišu s obzirom na pitanje opstanka (Diamond) i perspektive razvoja. Istaknut će se pitanja uloge triju podsustava: sociosustava, ekosustava i tehnosustava, održivog razvoja (Simonis, Cifrić), krajobraza, ekološke etike (Armstrong/Botzler, Küng), ekoloških pokreta (Köster), *turning pointsa* (Uekoetter), itd. Pitanje razvoja i krize promatra se kao civilizacijsko pitanje a konflikti između prirode i društva kao kulturni konflikti i kriza razvojne paradigme. Elaborira se teza o potrebi promjene orijentacije, shvaćanja prirodnog vremena i socijalnekološkog metabolizma kao ključnim za promjenu društva neoliberalnog kapitalizma.
2. Kao prezentacija i rasprava teorijsko-konceptualnih polazišta i operacionalnih postava najutjecajnijih pristupa u sociologiskim i srodnim istraživanjima odnosa društva i okoliša. Najveća pozornost posvetit će se pristupima usmjerenim na istraživanje paradigmatskih vrijednosnih promjena odnosno socijalnoekoloških orijentacija i sličnih konstrukata (Dunlap i Van Liere, Milbrath, Weigel i Weigel, Inglehart, Thompson i Baritin, Cifrić i sur. itd.). Istraživanja stavova o različitim specifičnim aspektima socijalnoekološke problematike, različitim manifestacijama proekološkog ponašanja i informiranosti (znanja o okolišu) bit će zbog njihove brojnosti i šarolikosti – obrađena pregledno i taksonomski, bez ulaženja u izvedbene potankosti.
3. Kao pitanje društvene konstrukcije klimatskih promjena: socijalni akteri i njihove interpretacije, globalno zagrijavanje, klimatske promjene i interesi – komparativna analiza interesa, društvene arene i metodologija proizvodnje značaja teme "klimatske promjene"; suvremeni analitički podaci o uzrocima i posljedicama globalnog zagrijavanja i klimatskih promjena; uloga aktera općeg dobra – znanosti i politike u tumačenju i "procesiranju" klimatskih promjena; plan za budućnost – dekarbonizacija društva i "postkarbonsko društvo"; projekt "Climagine" - plan prepoznavanja problema klimatskih promjena i plan adaptacije u Šibensko-kninskoj županiji.

U predavanjima će se pored *teorijske elaboracije* problema, prezentirati rezultati *empirijskih istraživanja*.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Studenti/ce koji polože kolegij će:

- steći dodatna znanja o suvremenim socijalnoekološkim problemima i teorijskim pristupima o odnosu društva i okoliša (prirode), a posebice o pitanjima razvoja i okoliša;
- shvatiti da je okoliš proizvod djelovanja kulture na prirodu i da je razvoj društva (sociosustav) moguć u granicama koje omogućava prirodni ekosustav; u teorijskom pristupu priroda je temeljni sustav na kojem počivaju ostali: ekonomski, socijalni, politički i moralni podsustav;
- znati odrediti teorijsko-konceptualna polazišta najutjecajnijih pristupa u sociologiskim i srodnim istraživanjima odnosa društva i okoliša;
- biti u stanju vrednovati instrumente korištene u socijalnoekološkim istraživanjima; i
- biti u stanju izraditi teorijski koncept i odabratи vrstu instrumenata primjenjenih različitim socijalnoekološkim istraživanjima;
- biti u stanju razumjeti kompleksne socio-ekološke procese kao što su globalno zagrijavanje i klimatske promjene, istrebljenje vrsta i opadanje biološke raznolikosti, smanjenje količina upotrebljive pitke vode na planetarnoj razini i sl.;
- naučiti sociologiski interpretirati uzroke i posljedice navedenih i sličnih kompleksnih socio-ekoloških procesa;
- naučiti izrađivati nacrt empirijskog istraživanja na navedene i slične teme.

Oblici provođenja nastave:

Nastava će se odvijati kroz 12 sati nastave uz diskusiju sa studentima/studenticama nakon svakog predavanja.

Popis literature

1. cjelina:

Obavezna (ispitna):

1. Cifrić, Ivan (2003). *Ruralni razvoj i modernizacija*. Zagreb: IDIZ (pogl. I-III)
2. Diamond, Jared (2005). *Kolaps. Kako se društva odlučuju za propast ili uspjeh?* Zagreb: Algoritam.
3. Glaser, Marion; Krause, Gesche; Ratter, Beate M. W.; Welp, Martin /ed/ (2012). *Human-Nature Interactions in the Anthropocene. Potentials of Social-Ecological Systems Analysis*. London: Routledge.
4. Redclift, M., Woodgate G. (1977). *The International Handbook of Environmental Sociology*. Cheltenham (UK); Northampton (MA): Edward Elgar.
5. Simmons, Ian G. (2010). *Globalna povijest okoliša*. Zagreb: Disput.
6. Delort, R./Walter, F. (2002). *Povijest europskog okoliša*. Zagreb: Barbat.

Dopunska:

1. Cifrić, Ivan (2002). *Okoliš i održivi razvoj*. Zagreb: HSD i Zavod za sociologiju.
2. Cifrić, Ivan (2003). *Ruralni razvoj i modernizacija*. Zagreb: IDIZ. (pogl: I, II i III).
3. Cifrić, Ivan (2012). *Leksikon socijalne ekologije*. Zagreb: Školska knjiga.
4. Glaeser, Bernhard; Teherani-Krönnes, Parto /Hrsg/. (1992). *Humanökologie und Kulturökologie*. Opladen Westdeutscher Verlag.

5. Görg, Christoph (1989). *Gesellschaftliche Naturverhältnisse*. Münster: Westfälisches Dampfboot.
6. Gruß, Mathias /Hrsg./. (2011). *Handbuch Umweltsoziologie*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften / Springer Fachmedien GmbH.
7. Hannigan, J. (2006). *Environmental Sociology*. London. Routledge.
8. Hamm, Bernd; Smandych, Russell /eds/. (2005). *Cultural Imperialism. Essays on the Political Economy of Cultural Domination*. Toronto: Brodview Press.
9. Köster, Viola (2012). *Umwelt-NGOs. Die Wirkungen und Nebenwirkungen ihrer Professionalisierung*. Münster. LIT.
10. Meadows, Donella; Randers, Jorgen; Meadows Dennis. (2004). *Limits to Growth. The 30-Year Update*. London: Earthscan.
11. Parsons, Howard, L. (1977). *Marx and Engels on Ecology*. Westport, Connecticut; London, England: Greenwood Press.
12. Ponting, C. (1993). *A Green History of the World*. New York: Penguin Books.
13. Radkau, Joachim (2011). *Die Ära der Ökologie. Eine Weltgeschichte*. München: Beck.
14. Redclift, Michael / Woodgate Graham (1997). *The International Handbook of Environmental Sociology*. Cheltenham, UK; Northampton (MA) USA: Edward Elgar.
15. Simmons, Ian G. (2010). *Globalna povijest okoliša*. Zagreb: Disput.
16. Uekoetter, Frank /ed/. (2010). *The Turning Points of Environmental History*. Pittsburgh: University of Pittsburgh Pres
17. Worster, Donald (1995/1977). *Nature's Economy*. Cambridge: University Press.

2. cjelina

Obavezna (ispitna):

1. Cifrić, Ivan (1990). *Ekološka adaptacija i socijalna pobuna*. Zagreb: Radničke novine.
2. Dunlap, Riley; Van Liere, Kent D.; Mertig; Angela G.; Jones, Robert Emmet (2000). „Measuring Endorsement of the New Ecological Paradigm: A Revised NEP Scale“. *Journal of Social Issues*, 56(3):425–442.
3. Gray, David. B. (1985). *Ecological Beliefs and Behaviors: Assessment and Change*. Westport, CT: Greenwood Press.
4. Inglehart, Ronald (1995). „Public Support for Environmental Protection: Objective Problems and Subjective Values in 43 Societies“. *Political Science and Politics*, 28(1):57-72.
5. Kufrin, Krešimir (2002). „Skala nove ekološke paradigmе – još jedna provjera i pokušaj revizije“. *Socijalna ekologija*, 11(4):277–296.
6. Milbrath, Lester W. (1985). „Culture and the Environment in the United States“. *Environmental Management*, 9(2):161-172.
7. Thompson, Suzanne C. Gagnon; Barton, Michelle A. (1994). „Ecocentric and anthropocentric attitudes toward the environment“. *Journal of Environmental Psychology*, 14:149–157.

8. Weigel, Russel; Weigel, Joan (1978). „Environmental Concern: The Development of a Measure“. *Environment and Behaviour*, 10:3–15.

Dopunska:

1. Domac, Julije; Kufrin, Krešimir; Šegon, Velimir (2004). „Obnovljivi izvori energije i energetska efikasnost: Stavovi i mišljenja stanovnika Zagreba i Rijeke“. *Socijalna ekologija*, 13(3–4):347–364.
2. Dunlap, Riley E.; Van Liere, Kent D. (1978). „The "New Environmental Paradigm": A Proposed Measuring Instrument and Preliminary Results“. *Journal of Environmental Education*, 9:10–19.
3. Dunlap, Riley E. (2008). „The New Environmental Paradigm Scale: From Marginality to Worldwide Use“. *Journal of Environmental Education*, 40(1):3–18.
4. Dunlap, Riley E.; York, Richard (2008). „The Globalization of Environmental Concern and the Limits of the Postmaterialist Values Explanation: Evidence from Four Multinational Surveys“. *The Sociological Quarterly*, 49(3):529–563.
5. Fransson, Niklas; Gärling, Tommy (1999). „Environmental Concern: Conceptual Definitions, Measurement Methods, and Research Findings“. *Journal of Environmental Psychology*, 19(4):369–382.
6. Jiménez Sánchez, Manuel; Lafuente, Regina (2010). „Defining and Measuring Environmental Consciousness“. *Revista Internacional de Sociología*, 68(3):731–755.
7. Kaiser, Florian G.; Wolfing, Sybille; Fuhrer, Urs (1999). „Environmental Attitude and Ecological Behaviour“. *Journal of Environmental Psychology*, 19:1–19.
8. Klineberg, Stephen L.; McKeever, Matthew; Rothenbach, Bert. (1998). „Demographic Predictors of Environmental Concern: It Does Make a Difference How it's Measured“. *Social Science Quarterly*, 79:734–753.
9. Kufrin, Krešimir (1996). „Ekološki stavovi i spremnost za ekološki angažman“. *Socijalna ekologija*, 5(1):1–20.
10. Kufrin, Krešimir (2003). „Mjerenje ekološke informiranosti: konceptualni i operacionalni pristupi i problemi dosadašnjih istraživanja“. *Socijalna ekologija*, 12(1–2):1–26.
11. Kufrin, Krešimir; Domac, Julije; Šegon, Velimir (2004). „Informiranost o obnovljivim izvorima energije i energetskoj efikasnosti“. *Socijalna ekologija*, 13(3–4):325–345.
12. Schaffrin, André (2011). „No Measure without Concept. A Critical Review on the Conceptualization and Measurement of Environmental Concern“. *International Review of Social Research*, 1(3):11–31.
13. Štulhofer, Aleksandar; Kufrin, Krešimir (1996). „Od obilja do altruizma i druge ekološke priče: Postmaterijalistički sindrom i ekološke vrijednosti u Hrvatskoj“. *Socijalna ekologija*, 5(2):171–184.

3. cjelina

Obvezna (ispitna)

1. Beck, U. (2010). *Climate for Change, or How to Create a Green Modernity?* , Theory Culture & Society, 2010. Vol. 23(2-3), pp.254-266, Sage, London

2. Bell, D. (2010). „Justice and the Politics of Climate Change“, u Lever—Tracy, C. Ed. (2010). *Routledge Handbook of Climate Change and Society*, Routledge, New York
3. Giddens, A. (2009). *The Politics of Climate Change*, Polity Press, Cambridge
4. Lay, V., Kufrin, K., Puđak, J. (2007). *Kap preko ruba čaše – Klimatske promjene Svijet i Hrvatska*, Zagreb: Hrvatski Centar Znanje za Okoliš
5. Orr, S. R. (2011). *Reimagining Global Climate Change: Alternatives to the UN Treaty Process*, Global Environmental Politics, MIT Press, no.4, pp.134-138
6. Pettenger, M., ed. (2007). *The Social Construction of Climate Change*, Asgate Publishing Limited, Hampshire,
7. Urry, J. (2011). *Climate Change and Society*, Polity Press, Cambridge

Dopunska:

1. Dietz, N. J., Broadbent, J. (2008). *Workshop on Sociological Perspectives on Global Climate*, Natural Science Foundation,
2. Dunlap, R. E., McRight, A. M. (2010). „Climate Change Denial: Sources, Actors, and Strategies“, u *Routledge International Handbook of Climate Change and Society*, Lever-Tracy, C. ed., Routledge Press, pp.240-259
3. Grundmann, R., Stehr, N. (2010). „Climate Change: What Role for Sociology? A Response to Constance Lever-Tracy“, *Current Sociology*, nov. 2010., vol. 58(6): 897-910, Sage publication
4. Heyward, C. (2012). „A Growing Problem? Dealing in Population Incrises in Climate Justice“, *Ethical Perspectives*, no.4, pp. 703-732 Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA, 996 pp.
5. Lahsen, M. (2007). „Trust Through Participation? Problems of Knowledge in Climate Change Making“, u Pettenger, M. ed. (2007.) *Social Construction of Climate Change*, Ashgate Publishing Limited, Hampshire, pp.173-197
6. McCright, A. M., Dunlap, R.E. (2000). „Challenging Global Warming as Social Problem“, *Social Problems*, no.47, pp.499-522
7. Murphy R., Murphy, M. (2012). „The Tragedy of the Atmospheric Commons: Discounting Future Costs and Risks in Pursuit of Immediate Fossil-Fuel Benefits“, *Canadian Review of Sociology*, no. 3, pp. 247-270
8. MZOPUG (2010). *Peto nacionalno izvješće Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime*, Ministarstvo okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Zagreb
9. Puđak, J. (2008). „Klimatske promjene i društvene uloge znanosti i politike“, *Društvena istraživanja*, vol.18, no.1-2: str. 263-285
10. Shove, E. (2010). „Social Theory and Climate Change: Questions Often, Sometimes and Not Yet Asked“, *Theory Culture Society* 2010 27: 277-288.
11. Soron, D. (2010). „Capitalism versus Nature: Eco-Socialist Approaches to climate crisis“, u Lever-Tracy,C. ed. (2010.) *Routledge Handbook of Climate Change and Society*, Routledge, New York, pp.78-94

12. Stern, N. (2007). *The Economics of Climate Change: The Stern Review*, Cambridge University Press, Cambridge

Bodovna vrijednost kolegija: 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

Ispit je usmeni iz propisane literature. Studenti/ce ga mogu polagati (a) kao tri kolokvija koji se zasebno ocjenjuju a ukupna ocjena je prosjek triju ocjena, ili (b) ili kao jedan ispit pred nastavnicima s ukupnom ocjenom ispita.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvođenja.

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: SOCIOLOGIJA RELIGIJE

Ime i prezime nositelja kolegija: Akademik IVAN CIFRIĆ

Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljica kolegija: Ivan Cifrić, Ankica Marinović, Dinka Marinović Jerolimov, Krunoslav Nikodem

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija:

U sklopu teorijske radionice sociologija religije u predavanjima će se obraditi četiri tematske cjeline, zamišljene kao zasebna predavanja:

1. Moderno društvo i religija: U uvodnom predavanju analizira se teza o povezanosti socijalnih i religijskih promjena u svijetu i hrvatskom društvu, te njihova teoretska refleksija. U sadržajnom smislu riječ je o svjetskim tendencijama globalizacije i policentričnosti svijeta s jedne i postmodernoj sakralnosti, (de)sekularizaciji i povratku svetoga. Na rezultatima empirijskih istraživanja analizirat će se konfliktni i dijaloški potencijal religioznosti te obilježja religijskog identiteta u hrvatskom društvu.
2. Suvremene sociološke teorije u sociologiji religije: Polazeći od klasičnih teorijskih ishodišta sociologije religije, izložit će se aktualne teorije u sociologiji religije i to kroz tematsko-teorijsku podjelu razvoja sociologije religije: sociologija znanja i simbolički interakcionizam, utjecaj marksizma i frankfurtske škole, teorija sekularizacije, feminizam i rodni odnosi, teorija racionalnog izbora, koncept religije kao kolektivnog sjećanja.
3. Novi religijski pokreti: Izložit će se geneza, osobine i fenomenologija novih religijskih pokreta nekršćanske i kršćanske provenijencije, u svijetu i u hrvatskom društvu. Posebno će se analizirati specifičnost ovog tipa religioznosti i organizacije u odnosu na tradicionalnu crkvenu religioznost. Na temelju postojećih istraživanja elaborirat će se prednost kvalitativne metodologije u istraživanju novih religijskih pokreta.
4. Religioznost u Hrvatskoj – pregled empirijskih istraživanja: Izložit će se pregled dosadašnjih istraživanja religioznosti u Hrvatskoj, koji će sadržavati kritičku i komparativnu analizu rezultata iz 70-ih godina s naglaskom na onima nakon 90-ih godina prošlog stoljeća. Komparativni pregled odnosi se na teorijske, metodološke i tematske aspekte.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

U sklopu kolegija polaznici/e će steći dodatna znanja o suvremenim sociološkim teorijama, o obilježjima religioznosti u hrvatskom društvu te metodama i tehnikama u istraživanju religioznosti. Povećat će im se sposobnost za samostalnu kritičku analizu empirijskih podataka i njihovo teoretsko oblikovanje, te izradu koncepata i instrumenata istraživanja religioznosti.

Oblici provođenja nastave:

Nastava se održava kao predavanja i rasprava u seminaru. Studenti/ce će izložiti teze za raspravu u seminaru ili prirediti rad za neku konferenciju

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Knoblauch, Hubert (2004). *Sociologija religije*. Zagreb, Demetra.

2. Casanova, Jose (1994). *Public Religions in the Modern World*. Chicago, The University of Chicago Press.
3. Davie, Grace (2005). *Religija u suvremenoj Europi. Mutacija sjećanja*. Zagreb, Golden marketing-tehnička knjiga.
4. Hunt, Stephen J. (2003). Alternative Religions. A Sociological Introduction. Aldershot, Ashgate.
5. Dobbelaere, Karel (2002). *Secularization: An Analysis at Three Levels*. Bruxelles, Peter Lang.
6. Taylor, Charles (2011). *Doba sekularizacije*. Beograd, Albatros plus.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. *Religije svijeta*. Enciklopedijski priručnik. (1991). Zagreb, Kršćanska sadašnjost.
2. Vrcan, Srđan (2001). *Vjera u vrtlozima tranzicije*. Split, Dalmatinska akcija.
3. „Društvene i religijske promjene“ (2005). Tematski broj *Sociologija sela*. 168 (2). Zagreb.
4. Baloban, Josip (ur.) (2005). *U potrazi za identitetom. Komparativna studija vrednota: Hrvatska i Europa*. Zagreb, Golden marketing-tehnička knjiga.
5. Marinović Jerolimov, Dinka; Zrinščak, Siniša i Borowik, Irena (ur.) (2004). *Religion and Patterns of Social Transformation*. Zagreb, IDIZ.
6. Tadić, Stipe (2002). *Tražitelji svetoga. Prilog fenomenologiji eklezijalnih pokreta*. Zagreb, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.
7. Tomka, Miklos; Zulehner, Paul M. (1999). *Religion in den Reformlandern Ost(Mittel)Europas*. Wien, Schwabenverlag.
8. Campiche, Ronald J. (2004). *Die Zwei Gesichter der Religion. Faszination und Entzauberung*. Zurich, Theologischer Verlag.
9. Beckford, James (2003). *Social Theory and Religion*. Cambridge, Cambridge University Press.
10. *Enciklopedija novih religija: nove religije, sekte, duhovni pokreti*. (2005). Zagreb, Naklada Ljevak.
11. Pickel, Gert; Sammet, Kornelia (ur.) (2012). *Transformations of Religiosity; Religion and Religiosity in Eastern Europe 1989-2010*. Springer VS, Wiesbaden.
12. Mardešić, Željko (2007). *Rascjep u svetome*. Kršćanska sadašnjost, Zagreb.

Bodovna vrijednost kolegija:

10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

Ispit je usmeni ili obranjen zadani pisani rad.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: SUVREMENA SOCIOLOGIJA I URBANO DRUŠTVO

Ime i prezime nositelja/nositeljice kolegija: Prof. dr. sc. OGNJEN ČALDAROVIĆ

Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljice kolegija: Ognjen Čaldarović, Jana Šarinić

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: zimski semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija i radionice:

Proučavanje urbanih fenomena predstavlja osnovni istraživački interes sociologije, od njenih početaka do danas. Suvremena civilizacija sve više postaje globalno „urbano društvo“, prvi put u ljudskoj povijesti većina stanovništva živi u gradovima. Suvremena urbana sociologija analizirajući transformacije gradova i nastanak „urbanog društva“ sve više koristi pojmove poput prostora tokova, prostora mjesta, instrumentalnih prostora, nemjesta, bezvremenog vremena, kompresiranog prostora i vremena, mobilnosti i globalizacije.

U okviru kolegija bit će predstavljeni najznačajni suvremeni autori i njihovi temeljni koncepti, primjerice Giddens, Castells, Bauman, Bassand, Harvey, Soja, Sassen i drugi, koji u centar svojih razmišljanja i istraživačkih aktivnosti stavljaju fenomen (hiper)urbanizacije, nastanak globalnih gradova i velikih, čak transnacionalnih, urbanih područja.

U okviru radionice predstaviti će se različiti koncepti suvremene urbane sociologije i njihova mogućnost primjene na analizu suvremenih gradova (javnih prostora, procesa metropolizacije, gentrifikacije, novih oblika urbanog planiranja, stambene izgradnje itd.). Polaznici/e će razraditi vlastitu konceptualizaciju određenog urbanog fenomena i način na koji bi se mogao istražiti.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Polaznici će ovladati potrebnim znanjima i kompetencijama u području suvremene analize globalnih urbanizacijskih procesa i njihovih posljedica, te će biti u mogućnosti proučavati navedene fenomene, provoditi samostalna istraživanja i doprinositi uvećavanju fonda spoznaja u području urbane sociologije.

Oblici provođenja nastave:

Nastava će se odvijati kroz 12 sati nastave na kolegiju, uz diskusiju s polaznicima te samostalni seminarski rad studenta/ice. Rad će biti recenziran od strane predmetnih nastavnika i uobličen do forme znanstvenog rada koji se može ponuditi znanstvenom časopisu iz područja društvenih znanosti.

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Augé, M. (2001). *Nemjesta*. Karlovac: Biblioteka Psefizma.
2. Castells, M. (1989). *The Informational City: Information Technology, Economic Restructuring, and the Urban-Regional Process*. Basil Blackwell.
3. Castells, M. (2000). *Uspor umreženog društva*. (Informacijsko doba, svežak 1). Zagreb: Golden marketing.
4. Čaldarović, O. (2012). *Čikaška škola urbane sociologije*. Zagreb: Jesenski & Turk
5. Čaldarović, O., Šarinić, J. (2010). „Socijalna važnost prirode u urbanom kontekstu“. *Društvena istraživanja* 19 (4-5: 733-749), ISSN 1330-0288, UDK 1:3/33.
6. Čaldarović, O. (2011). *Urbano društvo na početku 21.stoljeća – osnovni sociološki procesi i dileme*. Zagreb: Jesenski i Turk, HSD.
7. Čaldarović, O., J. Šarinić (2008). „Suvremena komunikacijska tehnologija i urbana, sredina-prostor, mjesto, vrijeme“. *Socijalna ekologija*, XVII(4):331-343.

8. Čaldařović, O., Šarinić, J. (2008). „First signs of gentrification? Urban regeneration in the transitional society: The Case of Croatia“. *Sociologija i prostor*. (181-182) 3-4: 369-383.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Anderson, E. (2011). *The Cosmopolitan Canopy: Race and Civility in everyday life*. New York, London: W. W. Norton & Company.
2. Čaldařović, O. (1985). *Urbana sociologija. Socijalna teorija i urbano pitanje*. Zagreb: Globus.
3. Čaldařović, O. (1989). *Društvena dioba prostora*. Zagreb: Sociološko društvo Hrvatske.
4. Čaldařović, O. (1987). *Suvremeno društvo i urbanizacija*. Zagreb: Školska knjiga.
5. Čapo, J., Gulin Zrnić, V., ur. (2011). *Mjesto, nemjesto – interdisciplinarna promišljanja prostora i kulture*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku.
6. Dear, M. (2005). „Los Angeles and the Chicago School: Invitation to a Debate“ u Lin, J. i Mele, Ch. eds. *The Urban Sociology Reader*. Routledge.
7. Dear, M. J. (2000). *The Postmodern Urban Condition*. Blackwell Publishers.
8. Fainstein, S. S. (2010). *The Just City*. Cornell University Press.
9. Gulin Zrnić, V. (2009). *Kvartovska spika*. Zagreb: Jesenski i Turk.
10. Harvey, D. (1990). *The Condition of Postmodernity. An Enquiry into the Origins of Cultural Change*. Cambridge and Oxford: Blackwell Publishing.
11. Harvey, D. (2012). *Rebel Cities. From the Right to the City to the Urban Revolution*. London, New York: Verso.
12. Knežević, S. (1996). *Zagrebačka Zelena potkova Zagreb*: Školska knjiga.
13. Knežević, S. (2012). *Zagreb: grad, memorija, art*; Zagreb: Meandar.
14. Low, S. M., ur. (2006). *Promišljanje grada*. Zagreb: Jesenski&Turk (str. 7-59)
15. Marcuse, P. et al. (2009). *Searching for the Just City: Debates in urban theory and practice*. New York: Routledge.
16. Mišetić, A. (2004). *Gradski rituali - Retradicionalizacija društvenog života u hrvatskim gradovima nakon 1990*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
17. Mumford, L. (1986). *Grad u historiji*. Zagreb: Naprijed.
18. Prelog, M., (1973). *Prostor-vrijeme*. Zagreb: Društvo historičara umjetnosti Hrvatske.
19. Rogić, I. (1990). *Stanovati i biti*. Zagreb: Sociološko društvo Hrvatske.
20. Soja, Ed. (1996). *Thirdspace. Journeys to Los Angeles and other real-and-imagined places*. Blackwell Publishing.
21. Soja, Ed. (1989). *Postmodern Geographies. The Reassertion of Space in Critical Social Theory*. London-New York: Verso
22. Soja, E. W. (2000). *Postmetropolis. Critical Studies of Cities and Regions*. Blackwell Publishing.
23. Soja, Ed. (2010). *Seeking Spatial Justice*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
24. Zukin, Sh. (2010). *Naked City: The death and life of authentic urban places*. Oxford University Press.

Bodovna vrijednost kolegija:

- 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

- pisani seminarski rad na odabranu temu vezanu uz program kolegija; rad se predaje, usmeno brani i ocjenjuje
- samostano istraživanje na odabranu i dogovorenou temu iz područja kolegija
- esej o relevantnoj temi baziranoj na recentnoj literaturi izabranoj u dogовору s nastavnicima;

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe: U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: DRUŠTVO RIZIKA I REFLEKSIVNA MODERNOST

Ime i prezime nositelja/nositeljice kolegija: Prof. dr. sc. OGNJEN ČALDAROVIĆ

Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljice kolegija: Ognjen Čaldarović, Jana Šarinić

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija i radionice:

U okviru kolegija, polaznici/e se upoznaju s temeljnim znanjima iz područja sociologije rizika. Posebna pažnja usmjerena je na teorijski pristup Anthonya Giddensa (refleksivna modernost, kultura rizika), osnovne kategorije i određenja „društva rizika“ (U. Beck) te nesigurnosti života u tekućoj modernosti (Z. Bauman). Polaznici/e kolegija upoznat će se s rezultatima socioloških i srodnih istraživanja rizika, aspektima percepcije rizika, metodama socijalne prosudbe i upravljanja rizicima, aspektima individualnog preuzimanja rizika, stavovima javnosti prema rizicima i ulozi medija, globalnim dimenzijama rizika (poput terorizma i sl.). U okviru radionice predstaviti će se rezultati istraživanja različitih oblika rizika u suvremenom društvu uz analizu primijenjenih metoda istraživanja te raspravu o nalazima istraživanja. Posebno će biti predstavljena istraživanja rizika u Hrvatskoj i regiji. Studenti/ce će u okviru radionice izraditi vlastitu konceptualizaciju istraživanja određenog oblika rizika.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Polaznici/e će ovladati potrebnim znanjima i kompetencijama u području sociologije rizika te će sa stečenim znanjima biti u mogućnosti proučavati navedene fenomene, provoditi samostalna istraživanja i doprinositi uvećavanju fonda spoznaja u području ove suvremene posebne sociologije. Znanja i vještine ovog kolegija moguće je primijeniti na analizu rizika različitih aspekata društvenih posljedica primjene tehnologije i u široj sociološkoj analizi rizika kao elementa društvene strukture.

Oblici provođenja nastave:

Nastava će se odvijati kroz 12 sati nastave na kolegiju, uz diskusiju s polaznicima te samostalni seminarски rad studenta/ice. Rad će biti recenziran od strane predmetnih nastavnika i uobličen do forme znanstvenog rada koji se može ponuditi znanstvenom časopisu iz područja društvenih znanosti.

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Bek (Beck), U. (2001). *Rizično društvo. U susret novoj moderni.* Beograd: Filip Višnjić.
2. Bauman, Z. (2011). *Tekuća modernost.* Zagreb: Pelago.
3. Čaldarović, O. (1995). *Socijalna teorija i hazardni život. Rizici i suvremeno društvo.* Zagreb: Hrvatsko sociološko društvo, „Razvoj i okoliš“, biblioteka časopisa "Socijalna ekologija".
4. Čaldarović, O., Rogić, I., Subašić, D., ur. (1997). *Kako živjeti s tehničkim rizikom?* Zagreb APO–Agencija za posebni otpad.(poglavlje 2, 3, 6 i 7).
5. Čaldarović, O. (2012). *Prema društvu uspješno reguliranog rizika?* Zagreb: Biblioteka „Razvoj i okoliš“.

6. Giddens, A. (1990). *The Consequences of Modernity*. Stanford: Stanford University Press.
7. Slovic, P. (2007). *The Perception of Risk*. London:EarthScan.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Adams, J. (1995). *Risk*. UCL Press: London.
2. Bauman, Z. (2010). *Fluidni strah*. Novi Sad: Mediterran pub.
3. Douglas, M. (1992). *Risk and Blame*. Essays in Cultural Theory, Routledge: London.
4. Giddens (2009). *The Politics of Climate Change*. Polity.
5. Giddens, A. (1991). *Modernity and Self-Identity*. Stanford: Stanford University Press.
6. Kasperson, J. X. i Kasperson, R. eds. (2001). *Global Environmental Risk*. Tokyo: Earthscan.
7. Loefstedt, R. E. i Frewer, L., eds. (2004). *Risk and Modern Society*. London: Earthscan.

Bodovna vrijednost kolegija:

- 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

- pisani seminarski rad na odabranu temu vezanu uz program kolegija; rad se predaje, usmeno brani i ocjenjuje
- samostano istraživanje na odabranu i dogovorenou temu iz područja kolegija
- esej o relevantnoj temi baziranoj na recentnoj literaturei izabranoj u dogovoru s nastavnicima;

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: ROD, ŽENSKI POKRETI I OBITELJ

Ime i prezime nositeljice kolegija: Prof. dr. sc. BRANKA GALIĆ

Ime i prezime izvoditeljice kolegija: Branka Galić

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: 12 sati

Sadržaj kolegija:

U predmetu se upoznaje s teorijskim i empirijskim analizama, kao i istraživanjima rodnih i spolnih dimenzija društva, s problemima rodne asimetrije uvjetovane sociokulturnim vrijednostima, ideologijama, simbolima i društvenom praksom na mikro i makro strukturalnim razinama društva, tj. sa socio-kulturnom konstrukcijom seksualnosti, spolnih/rodnih identiteta te pripadajućih društvenih kontroverzi. Objedinjuje discipline sociologije spolnosti, roda, obitelji, partnerskih odnosa i feminističkih diskursa, u šire područje teorijskih, komparativno-analitičkih i istraživačkih socioloških i seksoloških znanja, razumijevanje i analizu sljedećih fenomena: ljudske spolnosti, spolnih/rodnih odnosa žena, muškaraca i seksualnih manjina, braka, obitelji, srodstva, partnerskih odnosa te različitih alternativnih oblika ljudskih intimnih i (pro)kreativnih zajednica. Putem rada u seminarima i istraživačkih radova, doktorski studenti/ce pridonose detekciji i izgradnji analitičkih oruđa za teorijski i empirijski istraživački rad koji se koristi u analizi društvene regulacije rodnih odnosa u društvu, obitelji i seksualnosti te razumijevanju i/ili promjeni osobnih, obiteljskih, partnerskih i profesionalnih odnosa, kao i odnosa između žena i muškaraca u društvu u najširem smislu.

U kontekstu tranzicijskih preobrazbi hrvatskog društva, europskih integracija, globalizacijskih aspekata razvoja, novih identiteta i društvenih stratifikacija, rodni i feministički diskursi postaju neizostavni sadržaj u kulturnim, političkim i obrazovnim agendama širom svijeta. Što znači biti «žena», što «muškarac» ili imati «transrodni» identitet? Kako se ti identiteti i njihovi međusobni odnosi u društvu mijenjaju? Kako ih društvo oblikuje? Koliko različita društvena/kulturna očekivanja od rodnih skupina uvjetuju društvenu stratifikaciju, asimetriju moći, alokaciju resursa i seksizam u različitim aspektima života za različite rodne grupe? U tom smislu razmatraju se pitanja socijalizacije, oblikovanja i učenja rodnih uloga, društvenih mehanizama stvaranja predrasuda, pripisivanja etiketa i poticanja seksizma. Iznose se glavni koncepti utemeljenja rodnih uloga i odnosa u različitim teorijskim konceptima, kao i feminističkim kritikama postmodernih pristupa. Posebno se analiziraju problemi nasilja i zlostavljanja žena, spolne viktimizacije i trgovanja ženama, problemi reproduktivnih prava, kontracepcije i novih reproduktivnih tehnologija, žene u politici, kući i na tržištu rada, ženski pokreti u 3. svijetu, žene i mediji, žene u globalnoj perspektivi, transformacija braka, seksualne orientacije, muški studiji roda, te queer identiteti. Također se razmatra uloga i doprinos feminističkih teorija i pokreta u razotkrivanju i dekonstrukciji različitih oblika seksizama i rodne stratifikacije. Izlaže se feministička kritika *mainstream* sociologije, te feministički pristupi pojmovima identiteta, razlike, predstavljanja, moći, spolnosti, itd. Pokazat će se priroda i stupanj transformacije koja je postignuta u nekim područjima društvenih promjena, feministička vizija socijalne pravde, ali i produbljivanje strategija demokracije koje djeluju u smjeru rodno egalitarnog razvoja društva.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Opće kompetencije:

Interdisciplinarnost, teorijske, komparativno-analitičke i istraživačke kompetencije te sposobnost kritičke analize spolnih/rodnih dimenzija i psihosocijalnih aspekata ljudske seksualnosti;

oblikovanje, izgradnja i razvijanje analitičkog okvira za dekonstruiranje rodne asimetrije unutar sociokulturnih obrazaca društva, kao i rodne stratifikacije; primjena utvrđenih i razvijenih modela u profesionalnom diskursu, kao i u različitim aspektima ekonomskog, političkog, javnog života, ali i osobnog, privatnog.

Specifične kompetencije:

Uporaba stečenih teorijskih i empirijskih znanja u profesionalnom radu na razvijanju osjetljivosti na rodno/spolne karakteristike, fenomene seksizma i rodne/spolne diskriminacije, primjeni rodno osjetljivog obrazovanja, osmišljavanju i izvođenju primijenjenih istraživanja te razvojnog planiranja; profesionalna analitičnost iz područja spola/roda, obitelji, partnerskih odnosa i feminizma; profesionalni sociološki rad u svim tipovima istraživačkih institucija, vladinih ili nevladinih udruga posvećenih rodnim grupama, ženama i spolnim manjinama u društvu; nastavni rad i podučavanje iz područja roda/spola, obitelji, partnerskih odnosa, reproduktivnog i seksualnog zdravlja; savjetodavni rad u području seksualnog zdravlja i edukacije o ljudskoj spolnosti; ispitivanja javnog mnijenja iz navedenih područja za potrebe sredstava javnog informiranja, poduzeća i državnih institucija, javnih i privatnih agencija te nevladinih udruga; stručne ekspertize za potrebe društvenog planiranja, razvoja, medijskih kuća

Oblici provođenja nastave:

Nastava se odvija kroz 8 sati predavanja i 4 sata seminara/vježbi uz diskusiju s polaznicima/polaznicama + samostalni seminarски rad studenta/studentice;

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Adamović, Mirjana (2011). *Žene i društvena moć*. Zagreb: Plejada i Institut za društvena istraživanja.
2. Castells, M. (2002). „Kraj patrijarhalnosti: Društveni pokreti, obitelji i spolnost“, u: *Moć identiteta*. Zagreb: Golden marketing.
3. Galić, Branka (2012). „Promjena seksističkog diskursa u Hrvatskoj? Usporedba rezultata istraživanja 2004. i 2010. godine“, *Socijalna ekologija* 21(2):155-177.
4. Kamenov, Ž., Galić, B. (ur.) *Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj. Istraživanje percepcije, iskustva i stavova o rodnoj diskriminaciji*. Zagreb: Vlada RH. Ured za ravnopravnost spolova.
5. Galić, Branka (2011). „Žene i rad u suvremenom društvu - značaj "orodnjjenog" rada“, *Sociologija i prostor*, Vol. 49, No. 189 (1): 25-49.
6. Galić, Branka (2011). „Reprodukcijski i društveni kontrola: reproduktivni status žena u Hrvatskoj i stavovi o njihovim reproduktivnim pravima“, U: Radačić, Ivana i Vince Pallua, Jelka (Ur.) *Ljudska prava žena. Razvoj na međunarodnoj i nacionalnoj razini 30 godina nakon usvajanja Konvencije UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena*. Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. str. 297-317.
7. Giddens, Anthony (2007). „Obitelj i intimni odnosi, Rod i spol“ (poglavlja), U: *Sociologija*: Zagreb, Nakladni zavod Globus.
8. Haralambos, Michael, Holborn, Martin (2002). *Sociologija. Teme i perspektive*. Zagreb: Golden marketing, str. 126-196 (poglavlje 3: Spol i rod).
9. Milojević, I., Markov, S. (ur.) *Uvod u rodne teorije*. Novi Sad: Mediterran Publishing.

10. Ritzer, G. (1997). (ur). „Suvremena feministička teorija“, u: *Suvremena sociologiska teorija*. Zagreb: NZ Globus, str. 297-343.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Anselmi, Diana L. & Law, Anne L. (Eds.) (1998). *Questions of Gender. Perspectives & Paradoxes*. The McGraw-Hill Companies.
2. de Beauvoir, Simone (1981). *Drugi pol I i II*. Beograd: BIGZ.
3. Brownmiller, S. (1995). *Protiv naše volje*. Zagreb: Zagorka.
4. Butler, Judith (2000). *Nevolje s rodom*. Zagreb: Ženska infoteka.
5. CESI (2007). *Nasilje ne prolazi samo od sebe. Izvještaj o istraživanju rodno uvjetovanog nasilja u adolescentskim vezama u Republici Hrvatskoj*. Zagreb
6. Galić, Branka i Geiger, Marija (2006). „Valorizacija ženskog. Rodni aspekti odnosa spram okoliša“. *Socijalna ekologija*, 15(4):339-355.
7. Galić, Branka i Nikodem, Krunoslav (2009). „Percepcija rodih jednakosti i šansi pri zapošljavanju u hrvatskom društvu. Pogled nezaposlenih žena“, *Revija za socijalnu politiku*, 16(3):25-271.
8. Galić, Branka (2008). „Rodni identitet i seksizam u hrvatskom društvu“. U: Cifrić, Ivan (ur). *Relacijski identiteti. Prilozi istraživanju identiteta hrvatskog društva*. Zagreb: Razvoj i okoliš. Str. 153-185.
9. Galić, Branka, Buzov, Ivanka, Bandalović, Gorana (2009). „Ženske uloge u obitelji u hrvatskom društvu – retradicionalizacija i/ili modernizacija“, U: Milić, Andelka i Tomanović, Smiljka (ur.) *Porodice u Srbiji danas u komparativnoj perspektivi*, Beograd: Institut za društvena istraživanja Filozofskog fakulteta. Str. 187-200.
10. Galić, Branka i Nikodem, Krunoslav (2006). „Ne/razlomljeni identiteti. Seksizam i religioznost u hrvatskom društvu“. *Socijalna ekologija*, 15(1-2):81-103.
11. Galić, Branka (2004). „Seksistički diskurs rodnog identiteta“. *Socijalna ekologija*, 13(3-4):305-325.
12. Galić, Branka (2006). „Stigma ili poštovanje? Reproduktivni status žena u Hrvatskoj i šire“. *Revija za sociologiju*, 37(3-4):149-164.
13. Galić, Branka (2006). „Ženska tijela, reprodukcija i društvena stigmatizacija žena“. *Kruh i ruže*, 30:23-33. Ženska infoteka.
14. Galić, Branka (2002). „Moć i rod“. *Revija za sociologiju*, 33(3-4):225-238.
15. Giddens, Anthony (2007). „Rod i spolnost“, U: *Sociologija*. Zagreb: Globus. Str. 104-140.
16. Inglehart, R., Norris, P. (2003). *Rising Tide. Gender Equality and Cultural Change around the World*. Cambridge University Press.

17. Irigaray, L. (1999). *Ja, ti, mi: za kulturu razlike*. Zagreb: Ženska infoteka.
18. Jackson, Stevi & Scott, Sue (Eds.) (2002). *Gender. A Sociological Reader*. London and New York: Routledge.
19. Kunac, S. & Sarnavka, S. (2006). *Nevinost bez zaštite. "Ženska" percepcija medijskih sadržaja*. Zagreb: B.a.b.e.
20. Leinert Novosel, Smiljana (1999). *Žena na pragu 21. stoljeća: između majčinstva i profesije*. Ženska grupa TOD
21. Lipsitz Bem, Sandra (1993). *The Lenses of Gender. Transforming the Debate on Sexual Inequality*. New Haven and London: Yale University Press.
22. Ortner, Sherry B. (1974). „Is Female to Male as Nature is to Culture“, in: Zimbalist Rosaldo, Michelle & Lamphere, Louise (Ed.) *Woman, Culture, Nature*. Stanford: Stanford University Press. P. 67-89.
23. Pateman, Carol (2000). *Spolni ugovor*. Zagreb: Ženska infoteka
24. Phillips, Anne (2001). *(O)rađanje demokracije*. Zagreb: Ženska infoteka.
25. Perrons, D., Fagan, C., McDowell, L., Ray, K., Ward, K. (eds.) (2006). *Gender Division and Working Time in the New Economy. Changing Patterns of Work, Care and Public Policy in Europe and North America*. Cheltenham and Northampton: Edward Elgar Publishing.
26. Prpić, Katarina, Oliviera, Luisa, Hemlin, Sven (ed.) *Women in science & technology*. Zabreb: Institute for Social Research, Sociology of Science and Technology Network of the European Sociological Association.
27. Relja, R., Galić, B. i Despotović, M. (2009). „Položaj žena na tržištu rada grada Splita“. *Sociologija i prostor*, Vol. 47, No. 3 (185) str. 217-239.
28. Rowbotham, S. (1983). *Svest žene – svet muškarca*. Beograd: SIC.
29. Saltzman Chafetz, Janet /ed./ (1999). *Handbook of the Sociology of Gender*. New York, Boston, Dordrecht, London, Moscow: Kluwer Academic / Plenum Publishers.
30. Stanley, Liz & Wise, Sue. (2002). „What's wrong with socialization?“ U: Jackson, Stevi & Scott, Sue (Eds.) *Gender. A sociological reader*. London and New York: Routledge, str. 273-279.
31. Stanley, Liz (2002). „Should "sex" really be "gender" - or "gender" really be "sex"?“ U: Jackson, Stevi & Scott, Sue (Eds.) *Gender. A sociological reader*. London and New York: Routledge, str. 31-41.
32. Stockard, Jean (1999). „Gender Socialization“, U: Saltzman Chafetz, Janet (Ed.) *Handbook of the Sociology of Gender*. New York, Boston, Dordrecht, London, Moscow: Kluwer Academic / Plenum Publishers, str. 215-229.

33. Tomić-Koludrović, Inge i Kunac, Suzana (2000). *Rizici modernizacije: žene u Hrvatskoj devedesetih*. Split: Udruga građana Stope nade.
34. Topolčić, Davor (2001). „Muškarci to ne rade: rodno segregirana podjela rada u obitelji“. *Društvena istraživanja*, 10(4-5):767-789.
35. Žene na tržištu rada. (2005). *Kruh i ruže*, Broj 26. Zagreb: Ženska infoteka.
36. Walby, Sylvia (2005). *Rodne preobrazbe*. Zagreb: Ženska infoteka.
37. Yuval-Davis, N. (2002). *Rod i nacija*. Zagreb: Ženska infoteka.

Bodovna vrijednost kolegija:

- 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

- pisani seminarski rad na odabranu temu vezanu uz program kolegija; rad se usmeno brani i ocjenjuje; usmeni ispit prema izboru iz obvezne i dopunske literature

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: MJEŠOVITA METODOLOGIJA kao ISTRAŽIVAČKI TREND

Ime i prezime nositeljice kolegija: Prof. dr. sc. ANČI LEBURIĆ

Ime i prezime izvoditeljice kolegija: Anči Leburić

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: zimski semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija:

- Aktualni trendovi u svjetskoj metodologiji: implikacije na korištenje tzv.mješovite metodologije (integrativne, interaktivne) kao trenda koji jača unutar socioloških disciplina.
- Identifikacija ključnih metodoloških problema u empirijskoj sociologiji u Hrvatskoj.
- Kritička analiza metodoloških trendova i aktualnih razvojnih aspekata empirijske sociologije (alternativni metodološki protokoli, procesi informatizacije istraživačkog rada i dr.).
- Mješoviti metodološki model kao kombinacija i integracija više pristupa u svim fazama istraživačkog procesa: u konceptualizaciji, prikupljanju podatka, analizi i interpretaciji.
- Kombiniranje kvantitativnih i kvalitativnih pristupa, strategija, metoda, metodologija, analize podataka, itd. u sociološkim istraživanjima.
- Interdisciplinarne metodološke mogućnosti sociološkog istraživanja društvenih, kulturno-istorijskih, političkih i niza drugih fenomena.
- Metodološka istraživanja i njihov razvitak (perspektive, stanja u EU).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

- Razumijevanje najsuvremenijih tendencija u metodologiji s područja društvenih znanosti, posebno u europskom istraživačkom prostoru.
- Sposobnost artikuliranja, analiziranja i kritičkog komentiranja recentnijih metodoloških pristupa.
- Sposobnost razumijevanja društvene uloge i značenja različitih metodoloških pristupa i suvremenijih metodoloških strategija.
- Sposobnost razumijevanja i prepoznavanja aktualnih tendencija (poteškoća, nedosljednosti, nedostatka etičnosti i dr.) u suvremenoj metodologiji s područja društvenih znanosti.
- O sposobljenosti u tretiraju, koncipiraju i evaluaciju interdisciplinarnih, integrativnih i interaktivnih istraživačkih pristupa u sociološkim projektima.
- Viša razina osposobljenosti u konstrukciji i primjeni mješovitih socioloških analiza i empirijskih istraživanja.

Oblici provođenja nastave:

Nastava se odvija kroz 12 sati interaktivnih predavanja tijekom kojih studenti/ce raspravljaju, komentiraju i međusobno polemiziraju na prethodno zadano temu, postavljaju predavačici pitanja i diskutiraju u vezi sa planiranim nastavnom temom za koju se preporučuje prethodna priprema, isčitavanje relevantne literature, promišljanje i sl.

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Leburić, A. (1996). „Metodološki aspekti sociološkog empirijskog istraživanja društvenih fenomena“. U *Teorijski izazovi i dileme: prilog sociologiji hrvatskog društva*. Zadar: FF.
2. Leburić, A. (2001). „Integracija kvalitativnih i kvantitativnih aspekata: perspektive empirijskih istraživanja otoka“. *Sociologija sela*. 39(1/4):189-210.

3. Leburić, A. (2001). „Metodološka strategija istraživanja životnih stilova mladih krajem devedesetih“, str.77-105. U Tomić-Koludrović, I. & A. Leburić, *Skeptična generacija*. Zagreb: AGM.
4. Leburić, A. (2010). „Područja susreta arhitekture i sociologije“ (Gradske priče: Kritička analiza razvoja). *Čovjek i prostor*. 09-10(676-677):55-56.
5. Leburić, A.; I. Zalović-Troskot (2002). „Feministička metodologija kao posebna znanstvena disciplina“. *Radovi – razdrio filozofije, psihologije, sociologije i pedagogije*. Zadar: Sveučilište u Splitu. Filozofski fakultet Zadar. Vol.41(18):233-251.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Bryman, A. (1996). *Quantity and Quality in Social Research*. London & New York: Routledge.
2. Burgess, Robert G. & A. Murcott, edit. (2001). *Developments in Sociology*. Harlow: Prentice Hall-Pearson Education.
3. Creswell, J.W. (2003). *Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches*. Thousand Oaks, London, New Delhi: SAGE Publication.
4. Goldthorpe, J. (2000). *On Sociology: Numbers, Narratives and the Integration of Research and Theory*. Oxford: Oxford University Press.
5. Grbich, C. (2004). *New Approaches in Social Research*. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications.
6. Hallowell, N. Lawton, J. & S. Gregory, eds. (2004). *Reflecting on Research: The Realities of Doing Research in the Social Sciences*. Buckingham: Open University Press.
7. Layder, D. (1993). *New Strategies in Social Research-An Introduction and Guide*. Cambridge: Polity Press.
8. Leburić, A.; J. Bajić (2012). „Mix Methodology as a Convenient Solution to the Dilemma of Qualitative and Quantitative Research in Education“. In *Paradigms and Research of Educational Practice*. McDermott, J. C.; Kington, A.; Matulčikova, M. (eds.) Pg.43-61. Los Angeles, USA: Antioch University Los Angeles, Department of Education.
9. Leburić, A.; N. Kljaković-Šantić (2004). „Etnometodološko konceptualiziranje sociološkog istraživanja“. *Acta Iadertina – časopis Odjela za filozofiju, Odjela za pedagogiju i Odjela za sociologiju*. Zadar: Sveučilište u Zadru. Vol.1(br.1.):65-85.
10. Leburić, A.; Z. Šuljug (2008). „Metodološki aspekti istraživanja jezika kao društvenog fenomena“. U *Zborniku radova Filozofskog fakulteta u Splitu*. God. 1. Br. 1. Split: Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet.
11. Leburić, A.; I. Vlaić (2012). „New Methodological Approaches in Urban Researches“. In *Rethinking Urbanism*. Karać, Z. (edit.) Pg.101-104. Zagreb: Croatian Architects' Association, Faculty of Architecture – University of Zagreb, Croatian Chamber of Architects.

Bodovna vrijednost kolegija:

- 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

Prije polaganja ispita dostavlja se profesorici e-mailom samostalni seminarski rad studenta/studentice, koji predstavlja istraživački prijedlog potencijalnog sociološkog projekta, koji može biti artikuliran i kao prijedlog istraživačkog predmeta doktorskoga rada ili drugačije artikulirana potencijalna istraživačka tematika. Na usmenom ispitu taj studentski rad se usmeno brani i ocjenjuje se primarno njegova metodološka artikuliranost, cjelovitost, kreativnost i drugi bitni sociologički aspekti (kao npr. aktualnost istraživačke teme, procjena

dosega prethodnih empirijskih istraživanja, kritičke opservacije na primjenjivane metodološke koncepte itd.).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: KONSTRUKCIJA SOCIOLOŠKIH TIPOVA – PRIMJERI IZBJEGLICA I POV RATNIKA

Ime i prezime nositelja kolegija: Prof. dr. sc. MILAN MESIĆ

Ime i prezime izvoditelja kolegija: Milan Mesić

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: zimski semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija:

Uvod u Izbjegličke studije. Konvencijsko određenje političkih izbjeglica. Sociološko određenje izbjeglica (prisilnih migranata). Dekonstrukcija jedinstvenoga pojma izbjeglice. Dinamika, različita iskustva i perspektive izbjeglica. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja izbjeglica. Konstrukcija socioloških tipova izbjeglica (na temelju empirijskih nalaza voditelja kolegija i sociološke imaginacije). Konvencionalni pojam povratka izbjeglica i izbjegličkih povratnika. Kritičko rekonceptualiziranje povratka, doma i povratnika. Porodične strategije povratka – transnacionalizam. Dekonstrukcija supozicije povratnik-nepovratnik. Konstrukcija socioloških tipova povratka i povratnika (na temelju empirijskih nalaza voditelja kolegija i sociološke imaginacije).

Seminar i vježbe studenata u dekonstrukciji jedinstvenosti pojmove (primjerice studenti, mladi, žene, branitelji, domoljubi...).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Kritičko preispitivanje teorija, koncepcija i konvencionalnih pojmove (izbjeglica i povratnika). Razvijanje sociološke imaginacije u suočavanju s životnim problemima izbjeglica i povratnika, umjesto isključivoga oslanjanja na (reprezentativne) kvantitativne 'rezultate' i puku kvalitativnu deskripciju i naraciju. Usvajanje kritičnosti i multiperspektivnosti kao pretpostavke postmoderne dekonstrukcije ustanovljenih pojmove i konstrukcije (socioloških) tipova (izbjeglica i povratnika).

Oblici provođenja nastave:

8 sati nastave i 4 sata seminara/vježbi u konstrukciji socioloških tipova. Studenti/ce će imati zadatak da pojedinačno ili grupno (ovisno o broju polaznika) pokušaju konstruirati svoje tipologije, temeljem različitih kriterija, nekoga društvenog fenomena (primjerice: studenti, mladi, žene, branitelji, domoljubi...).

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Mesić, Milan; Bagić, Dragan (2011). *Manjinski povratak u Hrvatsku - Studija otvorenog procesa*. Zagreb : UNHCR. (dostupno on-line)
2. Valenta, Marko; Mesić, Milan; Strabac, Zan (2011). "Bosnian Croats in Croatia: 'Ethnicity Privileged Migrants, 'Culturaly Distant Co-ethnics' or 'Croats as any other Croats'?", in: Valenta, Marko and Sabrina P. Ramet (eds.) *The Bosnian Diaspora, Integration in Transnational Communities*. AHGATE, 281-300.
3. Mesić, Milan; Bagić, Dragan (2007). *Održivost manjinskog povratka u Hrvatskoj*. Zagreb: UNHCR. (dostupno on-line na web stranici UNHCR-a).

4. Mesić, Milan (2007). „Metodološki kozmopolitizam versus metodološki nacionalizam“, *Revija za Sociologiju*, (38) 1-2: 71-83.
5. Mesić, Milan (1996). *Ljudi na čekanju – pogledi na povratak: hrvatske i bosansko-hercegovačke izbjeglice i raseljenici*. Zagreb: Sociološko društvo Hrvatske.
6. Mesić, M. (1995). "Types of Refugees - Croatian and Bosnian-Herzegovinian Experiences", *Društvena istraživanja*, (4) 4-5: 657-75.
7. Mesić, M. (1993). "Izbjeglice i izbjegličke studije (Uvod u problematiku)", *Revija za socijalnu politiku*, (1) 2: 113-23.
8. Mesić, M. (1992). *Osjetljivi i ljuti ljudi: hrvatske izbjeglice i prognanici*. Zagreb: Ured za prognanike i izbjeglice Vlade RH, Institut za migracije i narodnosti.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska: naknadno

Bodovna vrijednost kolegija:

- 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

- 1) seminarska prezentacija nacrta za neku sociološku tipologiju
- 2) pisani seminarski rad u dogовору s nositeljem Kolegija

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: SOCIOLOGIJA NACIONALNE SIGURNOSTI

Ime i prezime nositelja kolegija: Prof. dr. sc. OZREN ŽUNEC, Doc. dr. sc. MIRKO BILANDŽIĆ

Ime i prezime izvoditelja kolegija: Ozren Žunec, Mirko Bilandžić

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija:

Suvremena poimanja pitanja nacionalne sigurnosti znatno su šira od tradicionalnih poimanja nacionalne sigurnosti kao pitanja obrane i uporabe vojske u oružanim sukobima. Ona se tiču definiranja ukupnih interesa i strategije razvitka društva te njihove obrane od ugroza. U njihovu profiliranju stoga se očekuje sudjelovanje ne samo niza političkih institucija i šire društvene javnosti, nego i akademske zajednice. Sigurnosne studije (*security studies*), kao zaseban znanstveno-istraživački okvir, u fokusu interesa imaju izučavanje nacionalne (i međunarodne) sigurnosti i to prvenstveno interdisciplinarna znanstvena istraživanja nacionalne sigurnosti. Novoobljkovana sigurnosna arhitektura uvjetovala je bitne socijalne i političke promjene koje zajedno s promjenama u suvremenoj nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj sigurnosnoj situaciji predstavljaju jedinstveni sklop. U suvremenim demokratskim zemljama u red kojih ide i Republika Hrvatska, ravnopravno sudjelovanje, pa čak, štoviše, i izvjesna prevaga civilnih znanstvenih istraživanja na području nacionalne sigurnosti već su odavno postali društveni i civilizacijski standardi. Nacionalna sigurnost je temeljna kategorija sigurnosti. Standardna jedinica sigurnosti u suvremenim uvjetima jest sigurnost suverene nacionalne države (nacionalna sigurnost) koja određuje sve ostale kategorije sigurnosti. Nacionalna sigurnost zasigurno određuju ukupne društvene, gospodarske, političke, vojne, ekološke i dr. trendove i procese te način, kvalitetu i uvjete života suvremenog čovjeka. To su teme koje u političkom, gospodarskom, ali i ukupnom društvenom kontekstu zaokupljaju pažnju suvremenog čovjeka. Upravo iz tog razloga nacionalna sigurnost zaslužuje znanstvenoistraživačku pozornost, proučavanje i poučavanje drugim znanstvenim zakonitostima, standardima i dostignućima iz tog područja. Nacionalna sigurnost kao jedna od funkcija društva zato je legitimni predmet sociologičkih istraživanja. S druge strane, ustrojavanje sustava i funkcioniranje nacionalne sigurnosti utemeljeni su u društvenim vrednotama i normama i od njih su nerazdvojivi, pa je sociologička raščlamba ovih odnosa nezaobilazan element njihova razumijevanja.

Nastava kolegija ***Sociologija nacionalne sigurnosti*** bit će posvećena širokom krugu tema odnosa sustava nacionalne sigurnosti i društva i uključivat će sljedeće odrednice:

1. Znanstvena interdisciplinarnost istraživanja nacionalne sigurnosti. Evolucija sigurnosnih studija: strateške studije, sigurnosne studije, kritičke sigurnosne studije. Pregled razvoja sociologičkih istraživanja o sustavima nacionalne sigurnosti, vojske i povezanih institucija i fenomena.
2. Tradicionalno i moderno shvaćanje nacionalne sigurnosti. Novi svjetski poredak, globalizacija i redefiniranje parametara nacionalne sigurnosti. Pojam i sadržaj nacionalne sigurnosti. Područja nacionalne sigurnosti: socijalno, gospodarsko, političko, vojno i eko-područje. Socijetalna i ljudska sigurnost.
3. Sustav nacionalne sigurnosti kao institucija društva i države. Načela, značajke, funkcije, tipovi i oblici sustava i organizacije nacionalne sigurnosti. Društvene vrednote i norme i nacionalna sigurnost. Načini donošenja odluka. Politike i strategije nacionalne sigurnosti. Nacionalni i javni interesi.

4. Instrumenti i institucije nacionalne sigurnosti: vojska, paravojne organizacije, obavještajni sustavi, (vanjska) politika i diplomacija, gospodarski instrumenti nacionalne sigurnosti.
5. Paradoksi nacionalne (i međunarodne) sigurnosti: sigurnosna i obrambena dilema; socijetalna sigurnosna dilema.
6. Nacionalna sigurnost i društveni i politički fenomeni: koncept liberalne demokracije; koncept političkog delikta; civilno društvo; religija; etika; pravna država; mediji i javno mnjenje.
7. Ugrožavanja nacionalne sigurnosti. Društvena uvjetovanost ugrožavanja nacionalne (i međunarodne) sigurnosti. Patologija demokracije: sustavna politička korupcija. Suprotnosti suvremenog svijeta kao ugroze nacionalne sigurnosti: terorizam kao središnji nacionalni i međunarodni sigurnosni (ugrožavajući) fenomen današnjice: teror i terorizam; struktura terorizma – uzroci, teroristički akti, protuterorizam, "teroriziranje terorizma"; tipologija terorizma; paradoksi terorizma; ratovi, etnički sukobi, oružje za masovno uništenje itd. Agresivnost, agresija, društvo i kultura. Rat kao socijalni fenomen i socijalna djelatnost. Rat i sustav socijalnih vrednota i normi. Posljedice rata: socijalne i političke promjene, utjecaj rata na vrednote i norme, položaj i odnosi društvenih grupa.
8. Zloupornica sustava nacionalne sigurnosti: politizacija sustava nacionalne sigurnosti i njezine posljedice; instrumentalizacija diplomacije i međunarodno političke i međunarodnopravne posljedice; militarizacija društva.
9. Nacionalna i međunarodna sigurnost; institucije međunarodne sigurnosti: UN, NATO, EU, OEES, MMF, Grupacija Svjetske banke, OPEC itd.
10. Nacionalna sigurnost Republike Hrvatske.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Polaznici/ce će steći znanja potrebna za kompetentnu analizu društvenog značenja i socijetalnih dimenzija nacionalne sigurnosti te se osposobiti za samostalno istraživanje institucija i fenomena na tom području.

Oblici provođenja nastave:

1. Nastava se odvija kroz 8 sati predavanja i 4 sata seminara uz diskusiju s polaznicima/polaznicama plus samostalni seminarski rad studenta/studentice prema sljedećem syllabusu:
2. *Prvi susret:* Pojam sigurnosti u društvenim teorijama. Pojam i sadržaj nacionalne sigurnosti. Suvremena shvaćanja nacionalne sigurnosti. Sustav, institucije i instrumenti nacionalne sigurnosti. Zloupornice sustava nacionalne sigurnosti. Sigurnosna i obrambena dilema. Socijetalna sigurnosna dilema.
3. *Drugi susret:* Transformacija prvenstva instrumenata nacionalne sigurnosti. Gospodarska dimenzija nacionalne sigurnosti i instrumenti ostvarenja gospodarske dimenzije nacionalne sigurnosti; *business intelligence* (upravljanje poslovnim informacijama) i korporativna sigurnost.
4. *Treći susret:* Terorizam kao središnji nacionalni i međunarodni sigurnosni (ugrožavajući) fenomen današnjice: teror i terorizam; struktura terorizma – uzroci, teroristički akti, protuterorizam, "teroriziranje terorizma"; paradoksi terorizma. Islam i

politika. Politički islam (islamizam) i terorizam. Socijetalne i strateške dimenzije samoubilačkog terorizma.

5. *Četvrti susret*: Nacionalna sigurnost Republike Hrvatske. Republika Hrvatska i euroatlantske integracije. Europeizacija sigurnosnog diskursa Republike Hrvatske.

Seminarska nastava će se izvoditi prema izboru polaznika/polaznica za pojedine teme koje će se dogovoriti s polaznicima/polaznicama prije početka nastave. Izvan izbora polaznika/polaznica ponuda seminarskih tematskih područja je sljedeća:

- Sigurnost i društvene teorije (realizam, liberalizam, konstruktivizam, (post)strukturalizam, tranzitologija, itd.)
- Socijetalne dimenzije i strateški učinci samoubilačkog terorizma
- Teorije sukoba, teorije moći i terorizam
- Društvena uvjetovanost i posljedice sekuritizacije
- Sociologija sigurnosti: Pariška škola sigurnosnih studija
- Teorije države i sigurnost: redefinirana uloga države (privatizacija nacionalne sigurnosti, terorizam, društvo rizika)
- Sigurnosni fenomeni kao faktor restrukturiranja izvora društvene moći

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Bilandžić, Mirko (2010). *Sjeme zla: elementi sociologije terorizma*. Zagreb-Sarajevo: Plejada i Synopsis.
2. Cavelty, Dunn Myriam; Mauer, Victor (2010). (eds.) *The Routledge Handbook of Security Studies*, Abingdon/New York: Routledge Taylor & Francis Group.
3. Collins, Alan. (2010). (ur.) *Suvremene sigurnosne studije*. Zagreb: Centar za međunarodne i sigurnosne studije Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu i Politička kultura.
4. Creighton, Colin ; Shaw, Martin (1987). (eds.) *The Sociology of War and Peace*. Dobbs Ferry, N.Y.: Sheridan House.
5. Caforio, Giuseppe (1998). (ed.) *The Sociology of the Military*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing Limited.
6. Singer, W. Peter (2008). *Corporate Warriors: The Rise of the Privatized Military Industry*. Ithaca: Cornell University Press.
7. Žunec, Ozren (2007). *Goli život: socijetalne dimenzije pobune Srba u Hrvatskoj*. Zagreb: Demetra.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Avant, D. D. (2005). *The Market for Force: The Consequences of Privatizing Security*. Cambridge/New York: Cambridge University Press.
2. Bilandžić, M. (2005). *Sjeverna Irska između rata i mira*. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga.

3. Bilandžić, M. (2008). *Poslovnoobavještajno djelovanje: business intelligence u praksi*. Zagreb: AGM.
4. Blakeley, R. (2009). *State Terrorism and Neoliberalism: The North in the South*. London, New York: Routledge.
5. Boot, K.; Wheeler, J. N. (2008). *The Security Dilemma: Fear, Cooperation and Trust in World Politics*. New York: Palgrave Macmillan.
6. Buzan, B.; Hansen, L. (2009). *The Evolution of International Security Studies*. Cambridge: Cambridge University Pres.
7. Cronin, K. A. (2009). *How Terrorism Ends: Understanding the Decline and Demise of Terrorist Campaigns*. Princeton and Oxford: Princeton University Press.
8. Furedi, F. (2009). *Poziv na teror: Rastuće carstvo nepoznatog*. Zagreb: Naklada Ljevak.
9. Gerges, A. F. (2005). *The Far Enemy: Why Jihad Went Global*. Cambridge/New York: Cambridge University Press.
10. Gerges, A. F. (2011). *The Rise and Fall of Al Qa'ida*. New York: Oxford University Press.
11. Jackson, R.; Murphy, E.; Poynting, S. (2010). (eds.) *Contemporary State Terrorism: Theory and practice*. London, New York: Routledge.
12. Kuhlmann, J.; Callaghan, J. (2000). (eds.) *Military and Society in 21st Century Europe: Comparative Analysis*. Hamburg: LIT.
13. Mikac, R. (2008). *Afganistan: Nikad završen sukob*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
14. Owen, M. (2012). (with Maurer, Kevin) *No Easy Day: The Autobiography of a Navy SEAL*. New York: Penguin Books.
15. Pape, A. R.; Feldman, K. J. (2010). *Cutting the Fuse: The Explosion of Global Suicide Terrorism and How to Stop It*. Chicago and London: The Universitiy of Chicago Press.
16. Risley, S. (2006). *The Sociology of Security: Sociological Approaches to Contemporary and Historical Securitization*, Paper presented at the annual meeting of the American Sociological Association, Montreal Convention Center, Montreal, Quebec, Canada, Aug 10, 2006, http://www.allacademic.com/meta/p105192_index.html.
17. Tatalović, S.; Grizold, A; Cvrtila V. (2008). *Suvremene sigurnosne politike: Države i nacionalna sigurnost početkom 21. stoljeća*. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga. Vukadinović, R. (1998). *Međunarodni politički odnosi*, Zagreb: Barbat.
18. Waltz, K. N. (1998). *Čovjek, država i rat. Teorijska analiza*. Prev. Damir Grubiša. Zagreb: Barbat – Institut za međunarodne odnose.
19. Wilkinson, P. (2011). *Terrorism versus Democracy: The liberal state response*. Third edition, Abingdon/New York: Routledge.
20. Williams, D. P. (2008). (ed.) *Security Studies: An Introduction*. London and New York: Routledge, Taylor & Francis Group.

Bodovna vrijednost kolegija:

- 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

- Izrada ispitnog rada koji se po svojim značajkama može kategorizirati kao stručni rad, pregledni članak ili izvorni znanstveni rad, te razgovor s pristupnikom/com o radu.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

- U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

3.4.2. Opis svake istraživačke radionice s liste ponuđenih istraživačkih radionica:

složeno abecedno, po prezimenima nastavnika (suradnika)-nastavnica (suradnica)

RADIONICE

Naziv radionice: DISKURZIVNA ANALIZA – DOKTORSKA RADIONICA

Tema radionice: DISKURZIVNA ANALIZA – DOKTORSKA RADIONICA

Ime i prezime nositelja/nositeljice radionice: Prof. dr. sc. VJEKOSLAV AFRIĆ

Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljice radionice: Zorana Šuljug Vučica, Vjekoslav Afrić

Jezik na kojem se radionica predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar, 12 sati

Sadržaj radionice:

U okviru radionice predstavit će se rezultati provedenih diskurzivnih analiza, analitički postupci analize diskursa i potaknuti studente na izradu vlastitog istraživanja korištenjem „Analize diskursa“, odnosno „Kritičke diskurzivne analize“.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Osim produbljenog razumijevanje odnosa kvalitativnih i kvantitativnih analiza, polaznici/ce će steći sposobnost razumijevanja diskursa i njihovih uloga u konstrukciji socijalne zbilje, kao i sposobnost razlučivanja različitih razina analize u odnosu na različite socijalne prakse. Dakle, razumijevanjem diskursa kao oblika društvene prakse polaznici/ce će razviti vještine primjene diskurzivnih i kritičko-diskurzivnih analiza u sociografskim istraživanjima.

Polaznici/e će ovladati potrebnim znanjima i kompetencijama u području Sociologije jezika.

Oblici provođenja radionice:

Nastava će se odvijati kroz 4 sata nastave na radionici i 8 sati praktičnog rada s polaznicima/polaznicama u okviru radionice, uz diskusiju s polaznicima/polaznicama te samostalni seminarски rad studenata/ica.

Popis obvezatne literature potrebne za radionicu:

1. Bondarouk, T.; Ruël, H. J. M. (2004). Discourse Analysis: Making Complex Methodology Simple. U: Leino, T.; Saarinen, T.; Klein, S. (eds.) *Proceedings of the 12th European Conference on Information Systems (ECIS)*. June 14-16. 2004. Turku Finland.
2. Bryman, A.; Burgess, R. G. (eds.) (1994). *Analyzing Qualitative Data*. London, New York: Routledge.
3. Cramer, D. (2003). *Advanced Quantitative Data Analysis*. Maidenhead: Open University Press.
4. De Beaugrande, R. (2006). *Critical Discourse Analysis: History, Ideology, Methodology*. Faculteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem.
5. Diaz-Bone, R.; Bührmann, A. D.; Gutiérrez Rodríguez, E.; Schneider, W.; Kendall, G.; Tirado, F. (2007). *The Field of Foucaultian Discourse Analysis: Structures, Developments and Perspectives*. FQS.8(2).
6. Fairclough, N. (2003b). “The Discourse of New Labour: Critical Discourse Analysis”. U: Wetherell, M.; Taylor, S.; Yates, S. J. (eds.) *Discourse as Data: A Guide for Analysis*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publication. 229-266.
7. Fairclough, N. (2004). “Semiotic Aspects of Social Transformation”. U: Rogers, R. (ed.) *An Introduction to Critical Discourse Analysis in Education*. New Jersey, London. Lawrence Erlbaum Associates.
8. Fairclough, N. (2004). *Analysing discourse: Textual Analysis for Social Research*. London, New York: Routledge.

9. Foucault, M. (2010). *Vladanje sobom i drugima* (prijevod: Zlatko Wurzberg) Zagreb: Antibarbarus.
10. Gill, R. (2000). „Discourse Analysis“. U: Bauer, M.W.; Gaskell, G. (eds.) *Qualitative Researching with Text Image and Sound: Practical Handbook*. London: Sage Publications. 172-190.
11. Heritage, J. (2004). “Conversation Analysis and Institutional Talk: Analysing Data”. U: Silverman, D. (ed.) *Qualitative Research. Theory, Method and Practice*. 2nd edition. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications. 222-245.
12. Krippendorff, K. (2004). *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*. Thousand Oaks, London: SAGE.
13. Leburić, A.; Afrić, V.; Dadić, M. i dr. (2011). *Diskurzivna analiza: kvalitativni pristup u istraživanju medija*. Metodološka biblioteka. Edicija Metodološke teme. Knjiga br.1. Split: Redak.
14. Reisigl, M. (2008). “Analyzing Political Rhetoric”. U: Wodak, R.; Krzyżanowski, M. (eds.) *Qualitative Discourse Analysis in the Social Sciences*. New York: Palgrave Macmillan. 96-120.
15. Sacks, H. (2006). “The Baby Cried, the Mommy Picked it up”. U: Jaworski, A., Coupland, N. (eds.) *The Discourse Reader*. London, New York: Routledge. 239-245.
16. Van Dijk, A. Teun (1995). “Discourse Analysis as Ideology Analysis”, In: C. Schäffner & A. Wenden (Eds.), *Language and Peace*. (pp. 17-33). Aldershot: Dartmouth Publishing.
17. Van Dijk, T. (1985). “Structures of News in the Press”. In: van Dijk, (Ed.) *Discourse and Communication*. Berlin: De Gruyter, 1985, pp. 69-93.
18. Wengraf, T. (2001). *Qualitative Research Interviewing: Biographic Narrative and Semi-structured Methods*. Thousand Oaks, London: SAGE.
19. Wooffitt, R. (2003). “Researching Psychic Practitioners: Conversation Analysis”. U: Wetherell, M.; Taylor, S.; Yates, S. J. (eds.) *Discourse as Data: A Guide for Analysis*. London, Thousand Oaks, New Delhi: The Open University and Sage Publication. 49-92.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Baudrillard, J. (2001). *Simulacija i zbilja*. Zagreb: Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo.
2. Levi-Strauss, C. (1960). *Tužni tropi* (prijevod Srećko Đamonja). Zagreb: Zora.
3. Liddicoat, A. J. (2007). *Introduction to Conversation Analysis*. London: Continuum.
4. Propp, Vladimir Jakovlević (1982). *Morfologija bajke* (preveli Petar Vujičić, Radovan Matijašević, Mira Vuković). Beograd: Prosveta.
5. Rogan, A. I.; De Kock, D. M. (2004). “Chronicles From the Classroom: Making Sense of the Methodology and Methods of Narrative Analysis”. *Qualitative Inquiry*. 11(4): 628-649.
6. Ten Have, P. (2004). *Methodological Issues in Conversation Analysis*. University of Amsterdam (Methodologicalissues.pdf)
7. Boje, D. M. (2001). *Narrative Methods for Organizational and Communication Research*. London: SAGE.
8. Franzosi, R. (1998). “Narrative Analysis – Or Why (And How) Sociologists Should be Interested in Narrative”. *Annual Review of Sociology*. Vol. 24. 517-554.
9. Saldana, J. (2009). *The Coding Manual for Qualitative Researchers*. London: SAGE.
10. Schneider, Daniel K. (2005). *Qualitative Data Analysis*. TECFA, University of Geneva.
11. Silverman, H. (1993). *Interpreting Qualitative Data: Methods for Analyzing Talk, Text, and Interaction*. London: Sage Publications.
12. Koester, A. (2010). *Workplace Discourse*. London, New York. Continuum.

13. Lewis, C.; Ketter, J. (2004). "Learning and Social Interaction: Interdiscursivity in a Teacher and Researcher Study Group". U: Rogers, R. (ed.) *An Introduction to Critical Discourse Analysis in Education*. New Jersey, London. Lawrence Erlbaum Associates. 117-146.
14. Maynard, D. W.; Clayman, S. E. (2003). *Ethnomethodology and Conversation Analysis* (2003aMaynard_Clayman_EM_CA.pdf).
15. McHoul, A.; Grace, W. (1993). *A Foucault Primer, Discourse, Power and the Subject*. Melbourne University Press (A_Foucault_Primer.pdf)
16. Ruiz Ruiz, J. (2009). *Sociological Discourse Analysis: Methods and Logic*. FQS. 10(2) art.26.
17. Stillar, G. F. (1998). *Analyzing Everyday Texts: Discourse, Rhetoric and Social Perspectives*. Thousand Oaks, London, New Delhi: Sage Publications.
18. Talja, S. (1999). *Analyzing Qualitative Interview Data: The Discourse Analytic Method*. University of Tampere, Finland.

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

- izvješće o provedenom istraživanju.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv radionice: DOKTORSKA RADIONICA – KONCIPIRANJE ISTRAŽIVANJA

Tema radionice: POSTUPAK ODABIRA TEME ISTRAŽIVANJA TE PRISTUPA OBRADI TEME

Ime i prezime voditelja radionice: dr. sc. DRAGAN BAGIĆ, docent

Ime i prezime izvoditelja radionice: dr. sc. Dragan Bagić, docent

Jezik na kojem se radionica izvodi: hrvatski

Trajanje: (12 sati rada sa studentima/studenticama na Fakultetu + samostalni rad studenata/studentica na istraživačkim poslovima vezanim uz temu radionice)

Radionica bi se održavala u drugom semestru doktorskog studija.

Sadržaj radionice:

Glavni cilj radionice jest pomoći polaznicima/ama doktorskog studija, kroz interaktivni grupni rad, pomoći u koncipiranju njihovog doktorskog istraživanja. Polaznici doktorskog studija upisuju doktorskih studij s određenom idejom o temi doktorskog rada, no rijetko kada su te teme razrađene u konkretne i precizne nacrte istraživanja. Proces koncipiranja istraživanja i smještanje istraživačkih interesa u relevantni teorijski i metodološki okvir predstavlja najvažniju fazu izrade doktorske disertacije. U tom poslu središnju ulogu ima mentor, no polaznicima doktorskog studija je često teško odabrati odgovarajuću osobu kao mentora prije nego što preciznije definiraju svoje istraživačke interese te temu disertacije i pristup temi. Ova radionica bi trebala biti nadopuna radu doktoranda s mentorom, odnosno pomoći doktorandu u preciziranju istraživačkih interesa prije nego što odabere mentora.

U uvodnom terminu (2 sata) izvoditelj će održati predavanje o vrstama istraživačkih strategija u disertacijama, dok će ostali termini biti posvećeni izlaganju istraživačkih interesa i nacrtu doktorskih istraživanja polaznika sa interaktivnom kritičkom evaluacijom od strane izvođača i drugih polaznika/ca. Svaki/a polaznik/ca će u 15 minuta prezentirati svoje istraživačke interese, teme istraživanja o kojima razmišlja te nacrte mogućih istraživanja, dok će u narednih 30 minuta ostali polaznici/e i izvoditelji radionice postavljati pitanja, iznositi komentare, prijedloge i kritike.

S obzirom na navedeno u jednoj grupi može sudjelovati maksimalno 10 polaznika. U slučaju većeg broja polaznika/ca doktorskog studija, nastava će biti organizirana u više grupe.

Osim kroz komentare na vlastiti nacrt istraživanja, ciljevi ove radionice se ostvaruju i kroz razmatranje nacrtu istraživanja drugih polaznika/ca, što doprinosi ukupnim istraživačkim kompetencijama polaznika nevezanim uz konkretnu temu istraživanja na kojoj ima namjeru raditi.

Konačna svrha radionice jest podizanje kvalitete prijavljenih tema disertacija te posljedično podizanje kvalitete samih disertacija.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Razvijaju se sljedeće opće i posebne kompetencije:

- Prepoznavanje relevantnih istraživačkih tema i problema
- Sposobnost smještanja istraživačkih pitanja u teorijski sociološki okvir
- Sposobnost smještanja istraživačkih pitanja u metodološki okvir
- Sposobnost povezivanja teorijskih koncepcija i metoda istraživanja
- Sposobnost oblikovanja cjelovitog nacrtu znanstvenog istraživanja

Oblici provođenja radionice:

- 2 sata uvodnog predavanja
- 10 sati interaktivne diskusije o nacrtima doktorskih istraživanja

Popis obvezatne literature potrebne za radionicu:

Dunleavy, Patrick (2005). *Kako napisati disertaciju?*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS

Način polaganja radionice i provjere znanja:

Za stjecanje bodova na ovoj radionici polaznik/ka mora ispuniti sljedeće obveze:

- Redovito poхађање nastave
- Priprema i prezentacija vlastitih istraživačkih interesa i ideja za doktorsko istraživanje
- Priprema revidiranog nacrtta doktorskog istraživanja temeljem primjedbi i sugestija
- Aktivno sudjelovanje u raspravi o nacrtima istraživanja drugih polaznika/ca.

Izvođač će bilježiti prisutnost i aktivnosti svakog/e sudionika/ce.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv radionice: DOKTORSKA RADIONICA – STRUKTURIRANJE DISERTACIJE

Tema radionice: POSTUPAK ODABIRA TEME ISTRAŽIVANJA TE PRISTUPA OBRADI TEME

Ime i prezime voditelja/voditeljice radionice: dr. sc. DRAGAN BAGIĆ, docent

Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljice radionice: dr. sc. Dragan Bagić, docent

Jezik na kojem se radionica izvodi: hrvatski

Trajanje: (12 sati rada sa studentima/studenticama u grupi na Fakultetu + samostalni rad studenata/studentica na istraživačkim poslovima vezanim uz temu radionice)

Sadržaj radionice:

Glavni cilj radionice jest pomoći polaznicima/ama u strukturiranju sadržaja disertacije i strategiji izlaganja rezultata istraživanja i argumentacije kojom se dokazuje/osporava glavna teza radnje. Radionica dolazi u četvrtom semestru do kada se od većine polaznika doktorskog studija očekuje da imaju precizno definiran nacrt doktorskog istraživanja te po mogućnosti provedeno doktorsko istraživanje, nakon čega slijedi faza analize i interpretacije rezultata istraživanja te proces pisanja radnje.

Radionica će se sastojati od uvodnog predavanja o strategijama strukturiranja doktorskih disertacija, izlaganja primjera struktura doktorskih disertacija te raspravi i praktičnim iskustvima i poteškoćama polaznika u strukturiranju njihovih disertacija.

Svaki/a sudionik/ca će dobiti u zadatku da provede analizu strategije strukturiranja jedne konkretnе disertacije (s liste koju će pripremiti izvođači studija) te da zaključke s komentarima prezentira ostalim polaznicima/ama. Na taj način će svi/e polaznici/ce dobiti uvid u određeni broj konkretnih disertacija te imati iskustvo kritičkog promišljanja načina strukturiranja disertacija.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Razvijaju se sljedeće opće i posebne kompetencije:

- Poznavanje strategija strukturiranja argumentacije i izlaganja argumentacije u znanstvenim radovima
- Upoznatost s uobičajenim strategijama strukturiranja disertacija u hrvatskoj sociologiji
- Vještinu kritičkog promišljanja načina strukturiranja disertacija

Oblici provođenja radionice:

- 2 sata uvodnog predavanja
- Provođenje analize strukture konkretnih disertacija – samostalni rad
- 10 sati interaktivne diskusije o primjerima struktura konkretnih disertacija i rasprava o primjenjivosti pojedinih modela na doktorske polaznika/ca.

Popis obvezatne literature potrebne za radionicu:

Dunleavy, Patrick (2005). *Kako napisati disertaciju?*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS

Način polaganja radionice i provjere znanja:

Za stjecanje bodova na ovoj radionici polaznik/ca mora ispuniti sljedeće obveze:

- Redovito pohađanje nastave
- Provođenje i prezentacija kritičke analize strukturiranja jedne konkretnе disertacije s osvrtom na primjenjivost na vlastitu disertaciju
- Aktivno sudjelovanje u raspravi o strategijama strukturiranja disertacija.

Izvođač će bilježiti prisutnost i aktivnosti svakog/e sudionika/ce.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv radionice: ROD I DRUŠTVO (RADIONICA IZ PREDMETA „ROD, ŽENSKI POKRETI I OBITELJ“)

Tema radionice: ROD I DRUŠTVO (RADIONICA IZ PREDMETA „ROD, ŽENSKI POKRETI I OBITELJ“)

Ime i prezime voditeljice radionice: Prof. dr. sc. BRANKA GALIĆ

Ime i prezime izvoditeljica radionice: Mirjana Adamović, Branka Galić, Marija Geiger

Jezik na kojem se radionica izvodi: hrvatski

Trajanje: (12 sati rada sa studentima/studenticama u grupi na Fakultetu + samostalni rad studenata/studentica na istraživačkim poslovima vezanim uz temu radionice)

Sadržaj radionice:

Radionice „Rod i društvo“ izravno su povezane sa izborom predmeta „Rod, ženski pokreti i obitelj“ u okviru Doktorskog studija sociologije, budući da su osmišljene kao oblik moguće empirijske problematizacije i operacionalizacije tema vezanih uz sadržaj predmeta „Rod, ženski pokreti i obitelj“. Dakle, one se mogu izabrati samo pod uvjetom izbora predmeta „Rod, ženski pokreti i obitelj“. U radionicama će se raditi na operacionalizaciji pojedinih tema istraživanja iz područja sociologije roda, obitelji, te feminističkih teorija i pokreta, korištenjem ponajprije kvalitativne metodologije. Doktorski studenti i studentice će se uputiti u mogućnosti i analitičke dosege nekih metoda kao što su analiza narativa i analiza diskursa pomoću kojih će se osobito koncentrirati na one specifične i osjetljive teme koje nije uvijek lako moguće istraživati kvantitativnom metodologijom, kao što je anketa na velikim reprezentativnim uzorcima. Osobito se to odnosi na teme nasilja u obitelji, seksualnog nasilja, prostitucije i trgovanja ljudima, reproduktivnih prava, heteroseksualnog društvenog normiranja, kao i mobbinga na radnom mjestu koje je spolno/rodno uvjetovano, ali i na druge teme.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Opće kompetencije proizlaze iz općih kompetencija predmeta „Rod, ženski pokreti i obitelj“, budući da je sudjelovanje na ovim radionicama uvjetovano izborom predmeta „Rod, ženski pokreti i obitelj“.

Specifične kompetencije su ona specifična znanja i vještine koje se odnose na prepoznavanje i detektiranje konkretnih rodnih problema vezanih uz rod, obitelj i ženske pokrete, a koje mogu biti opterećene seksističkim i neoseksističkim matricama.

(Vidi kompetencije u opisu predmeta „Rod, ženski pokreti i obitelj“)

Oblici provođenja radionica:

Radionice se odvijaju kroz 2 sata uvodnog predavanja i 10 sati praktičnog rada u radionici sa polaznicima/polaznicama.

Popis obvezatne i dopunske literature potrebne za radionicu:

(Vidi u opisu predmeta „Rod, ženski pokreti i obitelj“)

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS

Način polaganja radionice i provjere znanja:

- pisani istraživački empirijski rad na temu radionice; rad se usmeno brani i ocjenjuje u okviru predmeta „*Rod, ženski pokreti i obitelj*“

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv radionice: KVALITATIVNE METODE ISTRAŽIVANJA – GROUNDED THEORY

Tema radionice: KVALITATIVNE METODE ISTRAŽIVANJA – GROUNDED THEORY

Ime i prezime voditelja radionice: Prof. dr. sc. KREŠIMIR KUFRIN

Ime i prezime izvoditelja radionice: Krešimir Kufrin

Jezik na kojem se radionica izvodi: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar; 12 sati rada sa studentima/studenticama u grupi na Fakultetu + samostalni rad studenata/studentica na istraživačkim poslovima vezanim uz temu radionice

Sadržaj radionice:

Polaznici/e će se upoznati s teorijskim i strukovno-kontekstualnim izvorima, epistemološkim postavkama, historijatom, kanonima te istraživačkim tehnikama Grounded Theory (GT), jedne od teorijskih i metodologičkih orientacija u kvalitativnoj metodologiji društvenih znanosti kojoj se u pridaje sve veći značaj.

Nakon upoznavanja s osnovnim postavkama GT, razmatrat će se specifičnosti pojedinih "struja" u okviru GT, prodiskutirat će se prednosti GT pristupa te njegove poteškoće i prigovori koji mu se upućuju, kako s pozicija kvantitativne istraživačke orientacije, tako i od strane drugih kvalitativnih istraživačkih tradicija.

Na temelju analize recentnih znanstvenih radova, polaznici/e će se upoznati s odabranim primjerima primjene GT u analizi socijalnih fenomena. Pri analizi seminarских tekstova posebna pozornost posvetit će se prezentaciji rezultata GT istraživanja u znanstvenim radovima, odnosno elementima koje ti radovi moraju sadržavati da bi bilo moguće procijeniti njihovu kvalitetu i znanstveni doseg.

Napokon, vježbama prikupljanja i obrade podataka razvijat će se vještine kodiranja teksta, konceptualizacije i izgradnje "utemeljene teorije".

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Polaznici/e će nakon položenog ispita:

- znati odrediti teorijske osnove, kanone, metodologische postavke i istraživačke tehnike GT pristupa;
- znati navesti glavne autore zaslužne za razvoj GT i odrediti razlike u njihovim pristupima;
- moći kritički vrednovati radove u kojima se izlažu rezultati istraživanja provedenog korištenjem GT pristupa;
- biti u stanju procijeniti primjerenost korištenja GT u istraživanju pojedinih društvenih pojava;
- moći samostalno koncipirati i provesti istraživanje utemeljeno na GT pristupu odnosno valjano prikupiti, analizirati i konceptualizirati podatke te formulirati "utemeljenu teoriju".

Oblici provođenja radionice:

4 sata uvodnog predavanja, 4 sata seminarске diskusije o odabranim tekstovima, 4 sata praktičnog rada s polaznicima/polaznicama na primjeni GT pristupa na konkretnom empirijskom materijalu

Popis obvezatne literature potrebne za radionicu:

Ispitna literatura:

1. Bryant, Antony (2003). „A Constructive/Ist Response to Glaser“. *Forum: Qualitative Social Research*, 4(1):Art. 15.
2. Charmaz, Kathy (1998). „Grounded Theory: Objectivist and Constructivist Methods“. U: Denzin, Norman K.; Lincoln, Yvonna S., Eds. (1998), *Strategies of Qualitative Inquiry* (pogl. 19, str. 509-535). Thousand Oaks; London; New Delhi: SAGE Publications.
3. Corbin, Juliet; Strauss, Anselm (1990). „Grounded Theory Research: Procedures, Canons, and Evaluative Criteria“. *Qualitative Sociology*, 13(1):3-21.
4. Denscombe, Martyn (2007). *The Good Research Guide for Small-Scale Social Research Projects* (pogl. 6, str. 88–106; pogl. 14, str. 286–315). Maidenhead: Open University Press.
5. Glaser, Barney G. (2002). „Constructivist Grounded Theory?“ *Forum: Qualitative Social Research*, 3(3):Art. 12.
6. Glaser, Barney G.; Strauss, Anselm L. (1967). *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research*. Chicago: Aldine.
7. Jeđud, Ivana (2007). „Alisa u zemlji čuda – kvalitativna metodologija i metoda utemeljene teorije“. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 43(2):83-101.
8. Kelle, Udo (2005). „"Emergence" vs. "Forcing" of Empirical Data? A Crucial Problem of "Grounded Theory" Reconsidered“. *Forum: Qualitative Social Research*, 6(2):Art. 27.
9. Puddephatt, Antony J. (2006). „Special: An Interview with Kathy Charmaz: On Constructing Grounded Theory“. *Qualitative Sociology Review*, 2(3):5-20.
10. Saldaña, Johnny (2009). *The Coding Manual for Qualitative Researcher*. Thousand Oaks; London; Singapore; New Delhi: SAGE Publications.
11. Vučković Juroš, Tanja (2011). „Reporting on the Issues of Research Rigour and Ethics: The Case of Publications Using Qualitative Methods in the Croatian Social Science Journals“. *Revija za sociologiju*, 41(2): 161–184.

Seminarska literatura:

1. Abrahamsson, Kajsa Henning; Berggren, Ulf; Hallberg, Lillemor R.-M.; Carlsson, Sven G. (2002). „Ambivalence in Coping with Dental Fear and Avoidance: A Qualitative Study“. *Journal of Health Psychology*, 7(6):653–664.
2. Aronson, Pamela. (2003). „Feminists or "Postfeminists": Young Women's Attitudes toward Feminism and Gender Relations“. *Gender & Society*, 17(6):903–922.
3. Banks, Stephen P.; Louie, Esther; Einerson, Martha (2000). „Constructing Personal Identities in Holiday Letters“. *Journal of Social and Personal Relationships*, 17(3):299–327.
4. Blase, Joseph J. (1982). „A Social-Psychological Grounded Theory of Teacher Stress and Burnout“. *Educational Administration Quarterly*, 18(11):93–113.
5. Conrad, Clifton F. (1978). „A Grounded Theory of Academic Change“. *Sociology of Education*, 51(2):101–112.
6. Coyne, Imelda; Cowley, Sarah (2006). „Using Grounded Theory to Research Parent Participation“. *Journal of Research in Nursing*, 11(6):501–515.
7. Daly, Kerry (1993). „Reshaping Fatherhood:: Finding the Models“. *Journal of Family Issues*, 14(4):510–530.
8. Devers, Edie; Robinson, Katherine Morton (2002). „The Making of a Grounded Theory: After Death Communication“. *Death Studies*, 26(3):241–253.

9. Edin, Kerstin E.; Laloš, Ann; Höglberg, Ulf; Dahlgren, Lars (2008). „Violent Men: Ordinary and Deviant“. *Journal of Interpersonal Violence*, 23(2):225–244.
10. Eriksson, Carola; Salander, Pär; Hamberg, Katarina (2007). „Men's Experiences of Intense Fear Related to Childbirth Investigated in a Swedish Qualitative Study“. *The Journal of Men's Health & Gender*, 4(4):409–418.
11. Firmin, Michael W.; Burger, Amanda; Blosser, Matthew (2007). „Cognitive Responses of Students Who Witness Classroom Cheating“. *Journal of Instructional Psychology*, 34(2):110–116.
12. Gehrke, Nathalie J. (1982). „Teacher's Role Conflicts: A Grounded Theory-in-Process“. *Journal of Teacher Education*, 33(1):41–46.
13. Knight, Sarah; Nunkoosing, Karl; Vrij, Aldert; Cherryman, Julie (2003). „Using Grounded Theory to Examine People's Attitudes Toward How Animals Are Used“. *Society & Animals*, 11(4):307–327.
14. Kylmä, Jari; Vehviläinen-Julkunen, Katri; Lähdevirta, Juhani (2001). „Hope, Despair and Hopelessness in Living with HIV/AIDS: A Grounded Theory Study“. *Journal of Advanced Nursing*, 33(6):764–775.
15. Morgan, Elizabeth M.; Zurbriggen, Eileen L. (2007). „Wanting Sex and Wanting to Wait: Young Adults' Accounts of Sexual Messages from First Significant Dating Partners“. *Feminism & Psychology*, 17(4):515–541.
16. Plummer, Carol A.; Eastin, Julie (2007). „The Effect of Child Sexual Abuse Allegations/ Investigations on the Mother/Child Relationship“. *Violence Against Women*, 13(10):1053–1071.
17. Polaschek, Devon L. L.; Hudson, Stephen M.; Ward, Tony; Siegert, Richard J. (2001). „Rapists' Offense Processes: A Preliminary Descriptive Model“. *Journal of Interpersonal Violence*, 16(6):523–544.
18. Reichert, Tom; Ramirez, Artemio (2000). „Defining Sexually Oriented Appeals in Advertising: A Grounded Theory Investigation“. *Advances in Consumer Research*, 27(1):267–273.
19. Rennie, David L.; Brewer, Lynne (1987). „A Grounded Theory of Thesis Blocking“. *Teaching of Psychology*, 14(1):10–16.
20. Ricketts, Thomas; Macaskill, Ann (2004). „Differentiating Normal and Problem Gambling: A Grounded Theory Approach“. *Addiction Research & Theory*, 12(1):77–87.
21. Rogers, Anna (2005). „Chaos to Control: Men's Magazines and the Mastering of Intimacy“. *Men and Masculinities*, 8(2):175–194.
22. Rogers, Jackie Krasas; Henson, Kevin D. (1997). „Hey, Why Don't You Wear a Shorter Skirt?": Structural Vulnerability and the Organization of Sexual Harassment in Temporary Clerical Employment“. *Gender & Society*, 11(2):215–237.
23. Saarikallio, Suvi; Erkkilä, Jaakko (2007). „The Role of Music in Adolescents' Mood Regulation“. *Psychology of Music*, 35(1):88–109.
24. Suter, Elizabeth A.; Daas, Karen L.; Bergen, Karla Mason (2008). „Negotiating Lesbian Family Identity via Symbols and Rituals“. *Journal of Family Issues*, 29(1):26–47.
25. Ward, Tony; Louden, Kirsten; Hudson, Stephen M.; Marshall, William L. (1995). „A Descriptive Model of the Offense Chain for Child Molesters“. *Journal of Interpersonal Violence*, 10(4):452–472.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Becker, Howard S. (2009). „How to Find Out How to Do Qualitative Research“. *International Journal of Communication*, 3:545-553.
2. Božić, Jasmina (2010). *Kako nastavnici Filozofskog fakulteta u Zagrebu razumiju Bolonjski proces?: Teorija lokalnog diskursa o Bolonjskom procesu generirana pristupom utemeljene teorije [doktorska disertacija]*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
3. Charmaz, Kathy (1991). *Good Days, Bad Days: The Self in Chronic Illness and Time*. New Brunswick, N. J.: Rutgers University Press.
4. Charmaz, Kathy (2006). *Constructing Grounded Theory: A Practical Guide Through Qualitative Analysis*. Thousand Oaks; London; New Delhi: SAGE Publications.
5. Corbin, Juliet; Strauss, Anselm (2008). *Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*. Los Angeles: Sage Publications, Inc.
6. Dey, Ian (1999). *Grounding Grounded Theory: Guidelines for Qualitative Inquiry*. San Diego; London; Boston; New York; Sydney; Tokyo; Toronto: Academic Press.
7. Kelle, Udo (1997). „Theory Building in Qualitative Research and Computer Programs for the Management of Textual Data“. *Sociological Research Online*, 2(1), <http://www.socresonline.org.uk/socresonline/2/2/1.html>
8. Pandit, Naresh R. (1996). „The Creation of Theory: A Recent Application of the Grounded Theory Method“. *Qualitative Report*, 2(4). Available on line at <http://www.nova.edu/ssss/QR/QR2-4/pandit.html>

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS

Način polaganja radionice i provjere znanja:

1. usmeni ispit (40% ukupne ocjene; na ispitu će se provjeravati poznavanje teorijskih i metodologičkih postavki Grounded Theory izloženih u obaveznoj ispitnoj literaturi);
2. provjeru sposobnosti/vještine primjene tehnika GT u analizi podataka (30% ocjene);
3. tri kraća pisana rada (30% ocjene; kritički osvrni na rade u kojima se prezentiraju rezultati istraživanja u kojima je korišten GT pristup; opseg: do 5 stranica proreda 1.5; brane se na usmenom ispitu; rok predaje: prvi osvrt na drugom terminu nastave, drugi na trećem terminu nastave, treći najmanje sedam dana prije usmenog ispita).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv radionice: CASE STUDY ISTRAŽIVAČKA STRATEGIJA

*Tema radionice: EMPIRIJSKA SOCIOLOGIJA KAO ISTRAŽIVAČKA CASE STUDY:
STRATEGIJA U SPLITSKOM URBANOM PROSTORU*

*Ime i prezime voditelja/voditeljice radionice: Prof. dr. sc. ANČI LEBURIĆ; Prof. dr. sc.
VJEKOSLAV AFRIĆ*

Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljice radionice: Anči Leburić; Vjekoslav Afrić

Jezik na kojem se radionica izvodi: hrvatski

Trajanje: Ijetni semestar, 12 sati rada sa studentima/icama na Fakultetu; studenti/ce se organiziraju u manje grupe prema zainteresiranosti za određenu istraživačku tematiku; dijele zadatke prema zamišljenim metodološkim ulogama u realiziranim splitskim istraživačkim projektima; prezentiraju i kritički raspravljaju o ključnim metodološkim aspektima objavljenih socioloških istraživanja i konstruiraju potencijalne strateške odrednice metodoloških pristupa u tim splitskim projektima.

Sadržaj radionice:

I. Teorijsko-metodološki sadržaji radionice:

- Modeli metodološkog (pre)strukturiranja sociološke istraživačke zajednice.
- Kritičko propitivanje metodoloških principa i prakse sociološkog istraživanja, te propitivanje međuodnosa između konteksta i metode, uzroka i značenja, itd.
- Polemike oko kvalitativnih i kvantitativnih istraživanja u kontekstu razvitka sociološke metodologije.
- Povezanost metodologije s dominantnim sociološkim teorijama i mogućnosti konstrukcije *case study* strategija.
- Terminološke poteškoće, konflikti različitoga porijekla u okvirima tretiranja *case studyja* kao metodološkog fenomena.
- Istraživačke slobode, značaj i predominacija istraživačkih pitanja nad paradigmama u *case study* konceptualiziranoj istraživačkoj strategiji.
- Mogućnosti osnivanja i razvijanja tzv. posebnih metodologija kao *sub* metodoloških grana, u interakcijama sa tzv. posebnim sociološkim disciplinama u *case study* istraživanjima.

II. Empirijski sadržaji radionice:

Studenti/ce se organiziraju u nekoliko grupa, od kojih svaka priprema svoje opservacije, osvrte, komentare o konkretnim empirijskim sociološkim istraživanjima, objavljenim u posljednjem desetljeću u splitskom urbanom prostoru. Moguće je izabrati nekoliko (najviše tri) empirijska istraživanja, koja su objavljena u posljednjem desetljeću, na donjem popisu obvezatne literature za ovaj kolegij.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

- Praktična sposobljenost u primjeni, analizi i interpretaciji raznih socioloških istraživanja i analiza slične provenijencije, a na temelju stečenih metodoloških znanja.
- Samostalnost i konzistentnost u razumijevanju različitih tipova analiza sociološkog materijala i drugih sličnih građa.
- Vještina metodološke kontekstualizacije aktualnih društvenih problema, pojava, procesa ili odnosa.
- Sposobnost problematiziranja rasprave i neriješenih poteškoća u kontekstu relacija između kvalitativnog i kvantitativnog, općenito u istraživačkim sociološkim područjima.
- Sposobnosti koncipiranja i evaluiranja interdisciplinarnih, integrativnih i interaktivnih istraživačkih pristupa u sociološkim projektima.

- Razumijevanje, objašnjavanje i projiciranje ključnih pitanja društvenog razvijatka, na temelju analize i istraživanja dostupne empirijske istraživačke građe.
- Sposobnost metodološke kontekstualizacije svakog ili bar većine aktualnih društvenih problema, pojava, procesa ili odnosa.

Oblici provođenja radionice:

Nastava se odvija kroz 4 sata uvodnog predavanja i 8 sati praktičnog rada u radionici sa polaznicima/polaznicama. Studenti/ce se organiziraju u manje grupe i dogovaraju se oko istraživačke teme, empirijske građe i literature s donjem popisa empirijskih istraživanja koja su objavljena i realizirana u posljednjem desetljeću. U svakoj objavljenoj empirijskoj studiji u prilozima se nalaze primjeri konstruiranih upitnika, protokola, kao i kompletna empirijska i analitička građa, relevantna za primjenu i analizu na radionicama. Sav taj empirijski materijal metodološki se analizira, komentira, sistematizira u formi i prema metodološkim elementima istraživačke *case study* strategije na radionicama.

Popis obvezatne literature potrebne za radionicu:

I. Teorijsko-metodološka literatura:

1. Leburić, A. (1997). *Case study istraživanje – kompleksan metodološki pristup u sociologiji*. Zagreb: Filozofski fakultet.
2. Leburić, A.; Afrić, V. i dr. (2011). Diskurzivna analiza: kvalitativni pristup u istraživanju medija. *Metodološka biblioteka*. Edicija *Metodološke teme*. Knjiga br.1. Split: Redak.
3. Leburić, A., I. Kamber (2000). „Perspektive fokus grupa kao sociološke istraživačke metode“. *Radovi – razdoblje filozofije, psihologije, sociologije i pedagogije*. Zadar: Sveučilište u Splitu. Filozofski fakultet Zadar. Vol.39(16):193-211.
4. Leburić, A., M. Sladić (2004). „Metode istraživanja Interneta kao novoga medija“. *Acta Iadertina* – časopis Odjela za filozofiju, Odjela za pedagogiju i Odjela za sociologiju. Zadar: Sveučilište u Zadru. Vol.1(br.1.):45-64.

II. Empirijska istraživanja (svaka grupa studenata/-ica bira najviše do tri studije):

1. Leburić, Anči; Čokolić, Sanja; Žaja, Marina (2013). *Invalidnost tolerancije*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.17. Split: Redak.
2. Leburić, Anči; Bajić, Jasmina; Šverko, Ivana (2012). *Dizajn kao životni kontekst*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.16. Split: Redak.
3. Leburić, Anči; Ljubetić, Maja; Radić, Tea (2011). *Socijalizacija darovite djece*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.15. Split: Redak.
4. Leburić, Anči; Dadić, Maja; Stipčić, Ana (2010). *Kulturni turizam na splitski način: sociološko istraživanje*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.10. Split: Redak.
5. Leburić, Anči; Matić, Renato; Quien, Maja (2010). *Mito i korupcija u hrvatskom društvu: istraživanja u gradu Splitu*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.11. Split: Redak.
6. Leburić, Anči; Štrk, Marina (2010). *Moda kao društveni jezik: sociološko istraživanje mladih*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.12. Split: Redak.
7. Leburić, Anči; Grubić, Aleksandra (2010). *Skeptizam mladih prema europskim integracijama: rezultati sociološkog istraživanja*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.13. Split: Redak.
8. Leburić, Anči; Lončar, Marija; Šuljug Vučica, Zorana; Bandalović, Gorana (2010). *Jezična stvarnost medija: rezultati sociološkog istraživanja*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.14. Split: Redak.

9. Leburić, Anči; Konsa, Katarina; Štrk, Marina; Quien, Maja (2009). *Socijalne potrebe splitskih obitelji: sociološko istraživanje*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.8. Split: Redak.
10. Leburić, Anči; Afrić, Vjekoslav; Šuljug-Vučica, Zorana (2009). *Ljudski kapital kao razvojni faktor: rezultati sociološkog istraživanja u Hrvatskoj*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.9. Split: Redak.
11. Leburić, Anči; Kučer, Mirjana; Raić, Nikolina (2009). *Žene: društvene uloge i statusi (socio-pravno istraživanje)*. Split: Domine.
12. Leburić, Anči; Nigoević, Magdalena (2008). *Mediji kao (pre)nositelji interkulturnalizma u hrvatsko-talijanskim interakcijama: istraživanja s početka trećeg milenija // Media come (tras)portatori dell'interculturalismo nelle interazioni croato-italiane: le ricerche all'inizio del terzo millennio*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.3. Split: Redak.
13. Leburić, Anči; Reić, Ada; Bandalović, Gorana (2008). *Volonterstvo mladih kao bijeg u stvarnost: akcijsko istraživanje*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br. 4. Split: Redak.
14. Leburić, Anči; Hrga, Daniela (2008). *Dopunska poduka kao dominantna metoda učenja: studentska iskustva od 1998. do 2007.* Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br. 6. Split: Redak.
15. Leburić, Anči; Quien, Maja; Lovrić, Dino (2008). *Stari i novi mediji: sociološka istraživanja medijskog stiliziranja života*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br. 7. Split: Redak.
16. Leburić, Anči; Čurković-Kalebić, Sanja; Perić, Ivan; Konsa, Katarina; Ančić, Marijana (2007). *Pogledi na Bolognu s Filozofskog fakulteta u Splitu*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.1. Split: Redak.
17. Leburić, Anči; Čaldarović, Ognjen; Maroević, Maja (2006). *Socijalna prosudba elementarnih sustava života: sociološka studija društvenih prepostavki uvođenja kanalizacijskog sustava Kaštela – Trogir / Social Assessment of Elementary Life Systems: Sociological Study of Social Assumptions of Carrying Out the Kaštela – Trogir Sewage System*. Suvremena istraživanja, knjiga br.1. Split: Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu.
18. Leburić, Anči; Maroević, Maja; Šuljug, Zorana (2005). *Legalna ilegalna: Sociološko istraživanje neplanske izgradnje u Splitu*. Split: Naklada Bošković.
19. Leburić, Anči; Maroević, Maja; Rogić, Ivo (2002). *Splitska povjesna jezgra: zapanjeno srce grada (sociološka studija) = Split historic core: neglected heart of the city (sociological study)*. Split: Gradsko poglavarstvo, Služba za staru gradsku jezgru.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

U grupi u kojoj student/ica sudjeluje na radionici, dogovara se sa profesorom/icom koji vode radionicu, relevantna dodatna literatura koja se tematski i metodološki referira na ključnu odabranu empirijsku studiju s gornjega popisa.

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS

Način polaganja radionice i provjere znanja:

Pisane istraživačke bilješke na temu radionice; čija se koncepcija, struktura i smisao usmeno brane i ocjenjuju.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv radionice: SOFTVERSKA PODRŠKA ANALIZI KVALITATIVNIH PODATAKA

Tema radionice: UPOZNAVANJE I PRAKTIČNI RAD U SOFTVERU ZA ANALIZU KVALITATIVNIH PODATAKA

Ime i prezime voditeljice radionice: dr. sc. PETRA RODIK, doc.

Ime i prezime izvoditeljice radionice:.. Petra Rodik

Jezik na kojem se radionica izvodi: hrvatski

Trajanje: (ljetni, 12 sati rada sa studentima/studenticama u grupi na Fakultetu + samostalni rad studenata/studentica na istraživačkim poslovima vezanim uz temu radionice)

Sadržaj radionice:

Radionica će se sastojati od dva dijela. Cilj prvog dijela je polaznike/ce upoznati s općim pretpostavkama korištenja softvera u kvalitativnim analizama. Bit će ukratko prikazan osnovni princip rada ovih programa uz kritički osvrt na mogućnosti koje oni istraživačima pružaju.

Radi se o softverskim rješenjima koja su namijenjena kvalitativnoj analizi tekstualnih, i/ili audiovizualnih materijala, koji se u svijetu sve češće koriste i u sociologiji i u drugim srodnim disciplinama. Ovaj tip softvera, osim što omogućava sustavnije baratanje raznovrsnim digitalnim materijalom koji se analizira, unosi još neke dodatne, nove mogućnosti: automatsko kodiranje, leksičke analize, integraciju sa GIS sustavima i slično. Iako postoje raznovrsna specijalizirana softverska rješenja za navedene analitičke postupke, CAQDAS se razlikuje u tomu što polazi od integriranog pristupa, omogućavajući ove raznovrsne operacije unutar istog softverskog sučelja, čime se postiže veća sustavnost i preglednost u baratanju kvalitativnim podacima.

U drugom i opsežnijem dijelu radionice polaznici/e će učiti osnove rada u programskom paketu MAXQDA, pri čemu će se preferirati da u praktičnom dijelu, osim na primjerima, polaznici rade na vlastitim materijalima, koje će koristiti pri izradi disertacije.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

- upoznavanje mogućnosti i ograničenja softvera
- kreiranje informiranih i realnih očekivanja o tome na koji način i do koje mjere softver može doprinijeti olakšavanju baratanja istraživačkim materijalom i usustavljenju analize u istraživačkom procesu
- upoznavanje s osnovnim kriterijima koje je potrebno uzeti u obzir prilikom odabira softvera
- savladavanje rada u MAXQDA-u do razine ovladavanja vještinama organizacije materijala u softveru, samostalnog kodiranja i pretraživanja
- upoznavanje s naprednjim funkcijama, kao pretpostavka kasnijeg samostalnog razvijanja naprednijih vještina korištenja softvera, koje je neizostavno povezano s konkretnim radom na istraživačkom projektu.

Oblici provođenja radionice:

1. 2 sata uvodnog predavanja
2. 2 sata osnovnog upoznavanja sa softverskim paketom MAXQDA

3. 8 sati rada na istraživačkim podacima – na unaprijed pripremljenim primjerima i na vlastitom materijalu (kodiranje; upoznavanje s naprednim funkcijama pretraživanja i pregledavanja materijala; zadaća – samostalni rad između dva susreta cijele grupe)

Popis obvezatne literature potrebne za radionicu:

S obzirom na specifičnost radionice obavezno je, za potrebe samostalnog rada između termina nastave, instalirati MAXQDA.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Bourdon, S. (2002). “The Integration of Qualitative Data Analysis Software in Research Strategies: Resistances and Possibilities.” *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* 3.
2. Bringer, Joy D., Lynne H. Johnston, and Celia H. Brackenridge (2004). “Maximizing Transparency in a Doctoral Thesis1: The Complexities of Writing About the Use of QSR*NVIVO Within a Grounded Theory Study.” *Qualitative Research* 4(2):247 –265.
3. Bringer, Joy D., Lynne Halley Johnston, and Celia H. Brackenridge (2006). “Using Computer-Assisted Qualitative Data Analysis Software to Develop a Grounded Theory Project.” *Field Methods* 18(3):245 –266.
4. Brown, D. (2002). “Going Digital and Staying Qualitative: Some Alternative Strategies for Digitizing the Qualitative Research Process.” *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* 3:2–02.
5. Carvajal, D. (2002). “The Artisan’s Tools. Critical Issues When Teaching and Learning CAQDAS.” *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* 3.
6. Corti, L. (2000). “Progress and Problems of Preserving and Providing Access to Qualitative Data for Social research—The International Picture of an Emerging Culture.” in *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research*, vol. 1.
7. Davidson, J., and C. Jacobs (2008). “The Implications of Qualitative Research Software for Doctoral Work.” *Qualitative Research Journal* 8(2):72–80.
8. Fielding, N. (2000). “The Shared Fate of Two Innovations in Qualitative Methodology: The Relationship of Qualitative Software and Secondary Analysis of Archived Qualitative Data.” in *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research*, vol. 1.
9. Fielding, N., and C. A. Cisneros-Puebla (2010). “CAQDAS-GIS Convergence: Toward a New Integrated Mixed Method Research Practice?” *Journal of Mixed Methods Research* 3(4):349–70.
10. Fielding, Nigel G., and Raymond M. Lee (1998). *Computer Analysis and Qualitative Research*. SAGE.
11. Gibbs, G. R., S. Friese, and W. C. Mangabeira (2002). “The Use of New Technology in Qualitative Research. Introduction to Issue 3 (2) of FQS.” *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* 3.
12. Di Gregorio, S., and J. Davidson. n.d. “Research Design, Units of Analysis and Software Supporting Qualitative Analysis.”
13. Di Gregorio, Silvana and Judith Davidson (2009). *Qualitative Research Design for Software Users*. Open University Press.

14. Hwang, Sungsoo (2007). "Utilizing Qualitative Data Analysis Software: A Review of Atlas.ti." *Social Science Computer Review* 26(4):519–27.
15. Kelle, Udo, Gerald Prein, and Katherine Bird (1995). *Computer-aided Qualitative Data Analysis: Theory, Methods and Practice*. SAGE.
16. Koenig, T. (2004). "Routinizing Frame Analysis through the Use of CAQDAS." Pp. 16–20 in *RC33 Sixth International Conference on Social Science Methodology, Amsterdam, August*.
17. Lewins, Ann, and Christina Silver (2007). *Using Software in Qualitative Research: a Step-by-step Guide*. SAGE.
18. MacMillan, K. (2005). "More Than Just Coding? Evaluating CAQDAS in a Discourse Analysis of News Texts." in *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research*, vol. 6.
19. MacMillan, Katie, and Thomas Koenig (2004). "The Wow Factor." *Social Science Computer Review* 22(2):179 –186.
20. Mangabeira, Wilma C., Raymond M. Lee, and Nigel G. Fielding (2004). "Computers and Qualitative Research." *Social Science Computer Review* 22(2):167 –178.
21. Rettie, Ruth, Helen Robinson, Anja Radke, and Xiajiao Ye (2008). "CAQDAS: a Supplementary Tool for Qualitative Market Research." *Qualitative Market Research: An International Journal* 11(1):76–88.
22. Richards, T. (2002). "An Intellectual History of NUDIST and NVivo." *International Journal of Social Research Methodology* 5(3):199–214.
23. Roberts, K. A., and R. W. Wilson. (2002). "ICT and the Research Process: Issues Around the Compatibility of Technology with Qualitative Data Analysis." *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* 3.
24. Sin, C. H. (2007). "Teamwork Involving Qualitative Data Analysis Software: Striking a Balance Between Research Ideals and Pragmatics." *Social Science Computer Review* 26(3):350–58.
25. Thompson, R. (2002). "Reporting the Results of Computer-assisted Analysis of Qualitative Research Data." *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* 3.
26. Welsh, E. (2002). "Dealing with Data: Using NVivo in the Qualitative Data Analysis Process." *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* 3.
27. Wickham, M., and M. Woods (2005). "Reflecting on the Strategic Use of CAQDAS to Manage and Report on the Qualitative Research Process." *The qualitative report* 10(4):687–702.

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS

Način polaganja radionice i provjere znanja:

- Studenti/ca može odabrati nakon odslušane radionice nastaviti samostalni rad na projektu, uz dodatne individualne konzultacije te u dogовору s nastavnikom, s ciljem dovršenja započete analize podataka. Student/ica može realizirati 10 ECTS bodova, nakon polaganja ispita
- Iz ove radionice nema ocjene

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv radionice: DOKTORSKA RADIONICA – UVOD U ZNANSTVENU KOMUNIKACIJU

Tema radionice: ZNANSTVENA KOMUNIKACIJA

Ime i prezime voditeljice radionice: dr. sc. ADRIJANA ŠULJOK, znanstvena suradnica

Ime i prezime izvoditeljice radionice: Adrijana Šuljok

Jezik na kojem se radionica izvodi: hrvatski

Trajanje: (semestar zimski, 12 sati rada sa studentima/studenticama u grupi na Fakultetu + samostalni rad studenata/studentica na istraživačkim poslovima vezanim uz temu radionice)

Ciljevi radionice:

Glavni cilj radionice jest upoznati studente/ice doktorskog studija s osnovnim praksama i procedurama znanstvene komunikacije: znanstvena komunikacija u znanstvenoj zajednici i javnosti, pretraživanje baza, strategije objavljivanja, pisanje recenzije te promicanje etičnosti znanstvenog rada.

Edukacijom i prikazivanjem primjera dobre prakse znanstvene komunikacije stvara se temelj za podizanje kvalitete znanstveno-istraživačkog rada mladih/budućih znanstvenika/ca.

Sadržaj radionice:

U sklopu radionici obrađivat će se sljedeće teme:

- Uvod u znanstvenu komunikaciju. Definicija osnovnih pojmoveva. Razlika *scientific communication* (komunikacija unutar znanstvene zajednice) i *science communication* (komunikacija znanstvenika s javnošću). Klasifikacija i organizacija znanstvenih područja. Oblici znanstvene komunikacije (vrste znanstvenih publikacija i značaj, modeli disertacije). Kako se znanstvena komunikacija mijenjala kroz vrijeme. Osobitosti znanstvene komunikacije u različitim znanstvenim područjima/poljima.
- Znanstvena etika. Vrste neetičnog ponašanja u znanstvenoj komunikaciji (falsificiranje, plagiranje itd.). Primjeri neetičnog ponašanja.
- Upoznavanje s bibliografskim i citatnim bazama (Scopus, Web of Science, Google Scholar itd.). Definiranje osnovnih pojmoveva (*open access* pristup, bibliometrija, altmetrika, vidljivost, metrički pokazatelji – citiranost, faktor odjeka). Selektivnost baza. Praktičan dio – pretraživanje baza, metrički pokazatelji.
- Publiciranje radova. Uloga publiciranja u znanstvenom napredovanju. Vrednovanje publikacija (kvantitativno vs. kvalitativno). Strategije objavljivanja. Kriteriji odabira publikacije/časopisa. Praktičan dio: izrada strategije objavljivanje – pisanje *cover lettera*, sažetka, pronalaženje adekvatnog časopisa/publikacije.
- *Peer review* postupak. Vrste recenzija (*single-blind*, *double-blind* i *open peer review*). Primjeri dobro i loše napravljenih recenzija. Praktičan rad: 1) kako napisati recenziju teksta (elementi dobre recenzije) i 2) kako odgovoriti na dobivenu recenziju vlastitog teksta.
- Javna komunikacija znanosti (*science communication*). Jezik, stil i ostala obilježja javnog komuniciranja znanosti. Vježba: pisanje „priopćenja za javnost“.

U izvođenju dijelova radionica planirano je sudjelovanje predavača gostiju (npr. znanstvenog novinara, znanstvenika s iskustvom objavljivanja u međunarodnim časopisima, urednika časopisa itd.).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Stjecanje temeljnih znanja i vještina potrebnih za publiciranje, uključujući:

- Upoznavanje baza podataka i stjecanje vještine samostalnog pretraživanja baza
- Znanje i sposobnost samostalnog prikupljanja osnovnih bibliometrijskih podataka
- Znanje i sposobnost izrade strategije publiciranja znanstvenog rada
- Upoznavanje s postupkom recenziranja i osnovnim elementima dobre recenzije
- Znanje i sposobnost pisanja „priopćenja za javnost“
- Razvijanje etičnosti u znanstvenom radu

Oblici provođenja radionice:

- 2 sata uvodnog predavanja, zatim 1 sat predavanje + 1 sat vježbe i/ili interaktivna diskusija
- Praktičan dio (vježbe): pretraživanje baza, izrada strategije objavlјivanja, pisanje recenzije, izrada „priopćenja“ za javnost
- Samostalno čitanje literature

Popis obvezatne literature potrebne za radionicu:

1. EASE Guidelines for Authors and Translators of Scientific Articles.
[\(http://www.ease.org.uk/sites/default/files/ease_guidelines-june2013-croatian.pdf\)](http://www.ease.org.uk/sites/default/files/ease_guidelines-june2013-croatian.pdf)
2. Etički kodeks Sveučilišta u Zagrebu (2007).
3. Friedman, S.M. , S. Dunwoody and C.L. Rogers (ur.) (1986). *Scientists and Journalists: Reporting Science as News.* Washington: AAAS.
4. Jokić, Maja (2005). *Bibliometrijski aspekti vrednovanja znanstvenog rada.* Zagreb: Sveučilišna knjižara/Izvori.
5. Ramos-Álvarez, M. M., Moreno-Fernández, M. M., Valdés-Conroy , B. & Catena , A. (2008). „Criteria of the peer review process for publication of experimental and quasi-experimental research in Psychology: A guide for creating research papers“. *International Journal of Clinical and Health Psychology* 8 (3) 751-764.
http://www.aepc.es/ijchp/articulos_pdf/ijchp-303.pdf
6. Resnik, D. (1998). *The Ethics of Science*, London and New York: Routledge.
7. Wager, E. Godlee, F. and Jefferson, T. (2002). *How To Survive Peer Review.* London: BMJ Books.
http://www.indiana.edu/~halllab/GradRes/Wageretal_HowToSurvivePeerReview.pdf

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Jergović, B. i Juračić, M. (2009). „Evolucija, smrt, život i dugovječnost: znanost, službe za odnose s javnošću i mediji“. *Društvena istraživanja*, 102-103: 875-893.
2. Klingner, J. K., D. Scanlon and Pressley M. J. (2005). „How to Publish in Scholarly Journals“. *Educational Researcher*, 34: 14-20. <http://edr.sagepub.com/content/34/8/14>
3. Lučić, Ivo ; Rudež, Tanja (ur.).(2011). *Mediji i znanost.* Zagreb : PressData – HRT
4. Osborne, J. W and Holland, A. (2009). „What is authorship, and what should it be? A survey of prominent guidelines for determining authorship in scientific publications“. *Practical Assessment, Research & Evaluation.* 14: 1-18.
<http://pareonline.net/pdf/v14n15.pdf>

5. Prpić, K.; Petrović, N. (2011). „Croatian Social Scientists' Productivity and a Bibliometric Study of Sociologists' Output“. *Sociologija i prostor. Časopis za istraživanja prostornog i sociokulturalnog razvoja*. 188: 437-459.
6. Prpić, K. (1997). *Profesionalna etika znanstvenika*. Zagreb : Institut za društvena istraživanja.
7. Publishing Research Consortium (2008). *Peer review: benefits, perceptions and alternatives (Summary paper 4)*
www.publishingresearch.net/documents/PRCsummary4Warefinal.pdf
8. Šuljok, A.; Brajdić Vuković, M. (2013) How the Croatian daily press presents science news. *Science and Technology Studies*. 26 (1); 92-112.

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS

Način polaganja radionice i provjere znanja:

Za stjecanje bodova na ovoj radionici polaznik/ca mora ispuniti sljedeće obveze:

- Redovito pohađanje nastave
- Aktivno sudjelovanje u raspravi i praktičnom dijelu radionice
- Izrada strategije objavljivanja, pisanje recenzije, priopćenja

Izvođač će bilježiti prisutnost i aktivnosti svakog sudionika.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

3.5. Ritam studiranja i obveze studenata. Uvjeti za: napredovanje kroz studij, upis u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija

Napredovanje kroz studij određeno je brojem bodova koje student/studentica mora sakupiti u svakom pojedinom semestru studija (a to je 30 ECTS bodova). Tijekom 3 godine studija student/ica mora steći 180 bodova, kombinirajući različite oblike pohađanja nastave i drugih aktivnosti predviđenih programom.

Prva godina studija

Prije upisa u studij student/ica odabire savjetnika/icu u skladu s vlastitim istraživačkim interesima i raspoloživosti nastavnika. Savjetnika/ca po upisu studenta/ice na studij potvrđuje Vijeće studija. Savjetnik/ca može biti svaki nastavnik/ca na doktorskom studiju sociologije. Nakon imenovanja savjetnika/ce, svakom se studentu/ici imenuje i tročlano povjerenstvo za praćenje rada studenta/ice. U povjerenstvo se odabiru nastavnici/e doktorskog studija i/ili istraživači s drugih institucija čiji je znanstveni rad blisko povezan sa znanstvenim interesima studenta/ice i koji u najvećoj mjeri mogu sudjelovati u individualnoj/konzultativnoj nastavi studenta/ice (u drugoj i trećoj godini studija). U suradnji s mentorom i povjerenstvom za praćenje rada studenta, student/ica za svaki pojedini semestar studija izrađuje Privatissimum (individualni program studiranja). Individualne programe studiranja Privatissimume odobrava Vijeće studija.

U prvoj godini studija student/ica mora steći 60 ECTS bodova kroz aktivnosti u pojedinim semestrима:

Za prijelaz u drugi semestar studija, student/ica mora postići najmanje 26 ECTS (Upisane i položene radionice, kolokvij + rad sa savjetnikom/com).

I. semestar	
Student/ica pohađa i polaze dvije od ponuđenih teorijskih i istraživačkih radionica (20 ECTS) (grupna nastava)	20 ECTS
Druge studentske obveze tijekom prvog semestra su:	
Na kolokviju obranjen seminarski rad, članak ili poglavje, ili izlaganje na konferenciji (napisano kao za objavlјivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom) ili na kolokviju obranjen seminarski rad iz teme buduće disertacije (napisano kao za objavlјivanje, i predstavljen 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom)	5 ECTS
Individualne konzultacije sa savjetnikom/com (o istraživačkom interesu, planu studija, temi disertacije i mogućem mentoru disertacije) najmanje 15 sati	4 ECTS
Sudjelovanje u radu Kolokvija	1 ECTS
UKUPNO ECTS	30 ECTS

II. semestar

Student/ica pohađa i polaže dvije od ponuđenih teorijskih i istraživačkih radionica (20 ECTS) (grupna nastava)	20 ECTS
Druge studentske obveze tijekom drugog semestra su:	
Na kolokviju obranjen seminarski rad, članak ili poglavlje, ili izlaganje na konferenciji (napisan kao za objavljivanje, i predstavljen 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom) ili na kolokviju obranjen seminarski rad iz teme buduće disertacije (napisan kao za objavljivanje, i predstavljen 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom)	5 ECTS
Individualne konzultacije sa savjetnikom/com (o istraživačkom interesu, planu studija, temi disertacije i mogućem mentoru disertacije) najmanje 15 sati	4 ECTS
Sudjelovanje u radu Kolokvija	1 ECTS
UKUPNO ECTS	30 ECTS

Druga godina studija

U drugoj godini studija student/ica također mora steći 60 ECTS kroz aktivnosti u pojedinim semestrima.

Tijekom III. semestra studija student/ica predaje sinopsis doktorskog rada mentoru i članovima povjerenstva za praćenje rada studenta/ice. Sinopsis obranjen pred povjerenstvom i studentima/icama III. semestra na Kolokviju konačno prihvata Vijeće studija sociologije, a potvrđuje Vijeće Fakulteta i Senat Sveučilišta.

III. semestar	
Pohađanje i ispunjavanje obveza na 2 individualne/konzultativne nastave prema traženje studenta/ice i u skladu s individualnim programom (Privatissimumom) u dogовору с Savjetnikom i povjerenstvom.	20 ECTS
Na kolokviju obranjen seminarski rad – nacrt istraživanja buduće disertacije - sinopsis (napisano kao za objavlјivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom)	5 ECTS
Individualne konzultacije sa savjetnikom/com (o izradi nacrta istraživanja buduće disertacije) najmanje 15 sati	4 ECTS
Sudjelovanje u radu Kolokvija	1 ECTS
UKUPNO ECTS	30 ECTS

IV. semestar	
Pohađanje i ispunjavanje obveza na 2 individualne/konzultativne nastave prema traženju studenta/ice i u skladu s individualnim programom (Privatissimumom) u dogовору с Savjetnikom i povjerenstvom.	20 ECTS
Na kolokviju obranjen seminarski rad, članak ili poglavlje, ili izlaganje na konferenciji vezano za prihvaćenu temu disertacije (napisano kao za objavlјivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom)	5 ECTS
Individualne konzultacije sa mentorom disertacije (vezano za izradu buduće disertacije) najmanje 15 sati	4 ECTS
Sudjelovanje u radu Kolokvija	1 ECTS
UKUPNO ECTS	30 ECTS

Treća godina studija

U trećoj godini studija student također mora steći 60 ECTS bodova kroz aktivnosti u pojedinim semestrima:

V. semestar	
Pohađanje i ispunjavanje obveza na 2 individualne/konzultativne nastave prema traženju studenta/ice i u skladu s individualnim programom (Privatissimumom) u dogovoru s Savjetnikom/com i povjerenstvom. ECTS bodovi se dodjeljuju prilikom predaje disertacije.	20 ECTS
Na kolokviju obranjen seminarski rad, članak ili poglavlje, ili izlaganje na konferenciji (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom) ili na kolokviju obranjen seminarski rad – metodološki problemi prijavljene disertacije (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom)	5 ECTS
Individualne konzultacije sa mentorom (o izradi buduće disertacije) najmanje 15 sati	4 ECTS
Sudjelovanje u radu Kolokvija	1 ECTS
UKUPNO ECTS	30 ECTS

VI. semestar	
Pisanje disertacije	20 ECTS
Na kolokviju obranjen izabrani izvadak iz buduće disertacije (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom)	5 ECTS
Individualne konzultacije sa mentorom disertacije (vezano za izradu disertacije) najmanje 15 sati	4 ECTS
Sudjelovanje u radu Kolokvija	1 ECTS
UKUPNO ECTS	30 ECTS

Mentor i povjerenstvo donose odluku o ispunjavanju uvjeta za predaju i obranu doktorske disertacije.

3.6. Sustav savjetovanja i vođenja kroz studij, način odabira studenta/studentice, obaveze studijskih savjetnika i voditelja doktorskih radova, te doktorskih kandidata/kinja

Doktorski studij sociologije počiva na individualnom programu studija tzv. Privatissimum-u, savjetovanju i vođenju studenta/ice. Studentima i studenticama se određuju savjetnici/ice u skladu s njihovim interesom a mentori/ice u skladu s temom njihova doktorskog rada, a mentor/ica je obvezan/a studentu/ici pružiti propisani broj sati konzultativne nastave.

3.7. Popis predmeta i/ili modula koje studenti/studentice mogu izabrati s drugih poslijediplomskih doktorskih i specijalističkih studijskih programa

Studenti/studentice mogu izabrati do dva (2) predmeta s drugih poslijediplomskih doktorskih i specijalističkih studijskih programa u zemlji ili inozemstvu, no za svaki predmet moraju podnijeti molbu Vijeću studija, te priložiti program predmeta, te obveze potrebne za svladavanje predloženog predmeta. Vijeće studija u dogовору са savjetnikom/mentorom,

rješava molbu studenta, prosuđuje ekvivalentnost ECTS bodova na temelju utrošenog vremena studenta/ice na svladavanje gradiva i o tome se pismeno očituje.

3.8. Popis predmeta i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku (uz navođenje jezika)

Službeni jezici studija su hrvatski i engleski jezik s tim da će nastava biti izvođena prema potrebi na engleskom jeziku s obzirom na intenzitet razvoja međunarodne suradnje. Odluku o izvođenju nastave iz nekog predmeta na engleskom jeziku donosi Vijeće doktorskog studija, a na temelju prihvata kandidata koji ne mogu pratiti nastavu na hrvatskom jeziku.

3.9. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS-bodova - pripisivanje bodovne vrijednosti predmetima koje studenti/studentice mogu izabrati s drugih studija na sveučilištu ili drugim sveučilištima

Za prijepis ECTS bodova istovjetnih predmeta sa drugih poslijediplomske doktorske studije ili drugih Sveučilišta, student/studentica podnosi molbu Vijeću doktorskog studija sociologije, a molbi se prilaže: program predmeta za koji se traži prijepis ECTS bodova i potvrda o svim uz predmet vezanim obvezama studenta/studentice (seminarski rad, članak...).

Vijeće doktorskog studija sociologije donosi Odluku o prijepisu ECTS bodova, ili upućuje studenta/studenticu na eventualne razlikovne obveze.

ECTS bodovi koje student/ica ostvare izborom predmeta na drugom poslijediplomskom doktorskom studiju ili drugom Sveučilištu tijekom studiranja Doktorskog studija sociologije, a koji nisu istovjetni predmetima koji su u programu Doktorskog studija sociologije (nisu u popisu 3.7.), upisat će se studentu/studentici kao dodatak diplomi (*Diploma supplement*).

3.10. Način završetka studija i uvjeti za prijavu teme doktorskog rada. Postupak i uvjeti za prihvatanje teme doktorskog rada. Postupak i uvjeti ocjene doktorskog rada. Uvjeti i način obrane doktorskog rada

Postupak prijave, ocjene i obrane doktorskog rada odvija se sukladno s Pravilnikom o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

3.11. Uvjeti pod kojima studenti/studentice koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij

Student/studentica podnose Molbu o nastavku studija, Vijeću doktorskog studija sociologije. Vijeće doktorskog studija sociologije odlučuje o svakoj Molbi posebno, i studentu/studentici odgovara pismenom Odlukom.

3.12. Uvjeti pod kojima polaznik/ca stječe pravo na potvrdu (certifikat) o apsolviranom dijelu doktorskog studijskog programa, kao dijelu cjeloživotnog obrazovanja

Svakom studentu/studentici, na njihov zahtjev, može se tijekom Doktorskog studija sociologije izdati Certifikat o izvršenim obvezama iz Doktorskog studija. Certifikat sadrži prijepis Indexa Doktorskog studija i ostvarenih ECTS bodova.

3.13. Uvjeti i način stjecanja doktorata znanosti upisom doktorskog studija i izradom doktorskog rada bez pohađanja nastave i polaganja ispita

Student/studentica podnosi Molbu za stjecanje doktorata znanosti upisom doktorskog studija i izradom doktorskog rada bez pohađanja nastave i polaganja ispita Vijeću doktorskog studija sociologije. Vijeće doktorskog studija sociologije odlučuje o svakoj Molbi posebno, i studentu/studentici odgovara pismenom Odlukom.

3.14. Maksimalna duljina razdoblja od početka do završetka studiranja

U skladu s preporukom Ministarstva (MZOS) duljina razdoblja od početka do završetka studiranja određuje se na najviše četiri godine za full-time studente/studentice, odnosno, najviše sedam godina za part-time studente/studentice.

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

4.1. Mjesta izvođenja studijskog programa

Studijski program doktorskog studija sociologije izvodit će se na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

4.2. Podaci o prostoru i oprema predviđena za izvođenje studija, posebno podaci o istraživačkim resursima (istraživačka oprema, ljudski resursi)

Filozofski fakultet jedna je od prvih utemeljenih akademskih ustanova u okviru Sveučilišta u Zagrebu, po brojnim parametrima jedna i od najvećih sastavnica istog. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu predstavlja središnje mjesto obrazovanja u društvenim i humanističkim znanosti u Hrvatskoj ali i šire. Utemeljen 1963. godine, Odsjek za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu vodeća je strukovna organizacijska jedinica u zemlji, ovlaštena za legitimiranje napredovanja pojedinih znanstvenika/ca unutar sociološke struke. Članovi/ce Odsjeka iskazuju iznimno visok stupanj ekspertnog znanja kako u teorijskoj sociologiji i u metodologiji sociologije, tako i u nizu posebnih socioloških disciplina. Odsjek za sociologiju uključuje 30-ak članova/ica, renomiranih eksperata, znanstvenika/ca priznatih u internacionalnim okvirima, iskusnih profesora/ica, odnosno nastavnika/ca, ali i vrlo perspektivne mlađe kolege/ice znanstvene novake/inje/asistente/ice, u određenoj mjeri već etablirane stručnjake/inje.

Odsjek za sociologiju posjeduje adekvatnu infrastrukturnu osnovicu, iskazuje visoku razinu tehničke opremljenosti te prateće organizacijsko administrativne podrške. Za potrebe održavanja nastave, Odsjeku za sociologiju na dispoziciji su dvije učionice kapaciteta do 30, odnosno do 50 osoba, opremljene suvremenim tehničkim nastavnim pomagalima pri čemu se podrazumijeva adekvatna računalna oprema te projektori. Prema potrebi, Odsjek za sociologiju nastavu može organizirati u dvoranama Filozofskog fakulteta znantno većeg smještajnog kapaciteta. Pored toga, Odsjek raspolaže s 11 radnih kabinetova pogodnih za održavanje individualne/konzultativne nastave. U svakom kabinetu dostupna su stacionarna računala a Odsjek raspolaže i određenim brojem prijenosnih računala. Pored toga, predviđeno je da se nastava kolegija tematski vezanih uz praktični rad na računalu odvija u za tu svrhu posebno opremljenim fakultetskim računalnim učionicama. Na odgovarajućim računalima instalirani su programi za kvantitativnu, odnosno kvalitativnu analizu podataka. Već dulji niz godina izvedba nastavnog procesa poduprta je *OMEGA*-om, *Moodle* računalnim sustavom za učenje na daljinu.

Jedna od izrazito važnih infrastrukturnih komponenti djelovanja Odsjeka za sociologiju jest prije nekoliko godina otvorena, prema najsuvremenijim standardima opremljena, Knjižnica Filozofskog fakulteta. Riječ je o drugoj po veličini knjižnici u Hrvatskoj od koje je, dakle, veća jedino Nacionalna i sveučilišna knjižnica. Uz iznimno bogati knjižni fond s područja društvenih i humanističkih znanosti, knjižnica omogućava i pristup brojnim relevantnim međunarodnim bazama podataka. Knjižnica isto tako raspolaže i prostorom čitaonice. Također svakako vrijedi izdvojiti i vrlo reprezentativnu konferencijsku dvoranu smještenu u zgradi knjižnice.

Na razini Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu djelatna je Referada za poslijediplomski studij u čijoj su nadležnosti administrativna pitanja vezana uz doktorske studije u okviru navedene ustanove. Administrativni poslovi striktno vezani uz djelatnost Odsjeka za sociologiju u ingerenciji su zasebnog Tajništva Odsjeka. Uz to, kao organizacijskoj jedinici Filozofskog fakulteta, Odsjeku za sociologiju na dispoziciji su administrativna, informatička te tehnička služba Fakulteta, kao oblici neophodne podrške koja jamči neometano odvijanje radnog procesa, odnosno znanstveno-istraživačke i nastavne djelatnosti.

4.3. Popis znanstvenih i razvojnih projekata na kojima se temelji doktorski program

Pri Odsjeku za sociologiju 1972. godine pokrenut je Zavod za sociologiju, organizacijska jedinica specijalizirana za znanstveno-istraživačku djelatnost. Kroz naznačeni vremenski period u okviru Zavoda proveden je čitav niz znanstveno-istraživačkih projekata. U recentnom projektnom razdoblju pod okriljem Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske Zavod za sociologiju provodi istraživački program pod nazivom „Modernizacija, multikulturalizam i hrvatski identitet“ (šifra programa jest 1301180) a koji uključuje 6 pojedinačnih projekata: „Modernizacija i identitet hrvatskog društva. Sociokulturne integracije i razvoj“ (130-1301180-0915), „Socijalna integracija i kolektivni identiteti u višeetničkim područjima Hrvatske“ (115-1301180-0803), „Multikulturalizam – politike i novi društveni pokreti“ (130-1301180-1188), „Vojna kultura i identitet Oružanih snaga Republike Hrvatske“ (130-1301180-0914), „Društvene prepostavke društva znanja u Hrvatskoj“ (130-0000000-3280) te projekt pod naslovom „Na putu u pravedno društvo: Političko odlučivanje“. Osim navedenih, u posljednjem projektnom ciklusu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta preko Zavoda za sociologiju realiziraju se i sljedeći projekti: „Bihevioralno praćenje HIV/AIDS-a“ (130-1080116-0911), „Sociokulturne odrednice kulturne pismenosti“ (130-0000000-3289) i „Sociokulturalni aspekti odnosa javnosti prema obnovljivim izvorima energije“ (130-2012298-0912). Osim navedenih, tu su projekti uz potporu Sveučilišta u Zagrebu i EU: "Heritall – Heritage for all" (2014 -2017) financira: Creative Europe - Media, European Commision (ERDF - European Regional Development Fund), "Silver city" (SEE/D/03254/4.1/X za razdoblje od 09.2012 - 09.2015) financira: SEE South east Europe Transnational Cooperation Programme (IPAA - Instrument for Pre Accession Assistance), "Tipologija strategija preživljavanja i izvora dohodka ekonomski (djelomično)neaktivnih kućanstava", (3.5.1.4, za razdoblje od 2013-2018) financira: Sveučilište u Zagrebu (programski ugovori), „Horizon 2020. Science in society“ (Nr. RTD-B6-PP-00964-2013. - za razdoblje od 2013 - 2020), financira: FP7 – Technopoli.

Uz realizaciju navedenog istraživačkog programa, odnosno pojedinačnih istraživačkih projekata, Zavod za sociologiju provodi projekt pod naslovom „Uloga radničkih vijeća u industrijskim odnosima na razini poduzeća u Republici Hrvatskoj“.

Pored intenzivne znanstveno-istraživačke djelatnosti u hrvatskim okvirima, Zavod za sociologiju vrlo je aktivan u provedbi projektnih aktivnosti također i na međunarodnom planu. U tom kontekstu vrijedi izdvojiti da Zavod za sociologiju, u okviru HERA (*Humanities in the European Research Area*) programa, trenutno sudjeluje u istraživačkom projektu “Transformations and Transfer of Oral Testimonies – War and Trauma in the Digital Age”. Zavod za sociologiju također učestvuje u provedbi projekta u sklopu „Sedmog okvirnog programa“ (FP7) pod naslovom „Impact Assessment Study on Open, Transparent and Merit Based Recruitment of Researchers“, a u proteklom je vremenskom periodu participirao i u izvedbi FP7 projekta „MASIS“ (Monitoring Policy and Research Activities on Science and Society in Europe) te isto tako FP7 projekta „MORE II“ (Mobility of Researchers in Europe).

Uz navedene projektne aktivnosti, valja istaknuti da je Odsjek za sociologiju izuzetno aktivan i pri planiranju i prijavi narednih istraživanja pa je u tom svjetlu nedavno izvršena aplikacija

projekta „Centar znanstvene izvrsnosti za longitudinalno praćenje društvenih promjena“ na Natječaj Agencije za visoko obrazovanje a čija se realizacija predviđa kroz naredno petogodišnje razdoblje. Prijava navedenog projekta trenutno se nalazi u fazi vrednovanja.

Naznačenu znanstveno-istraživačku djelatnost Zavod za sociologiju Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu upotpunjuje aktivnošću i na izdavačkom planu. Naime, suizdavač je znanstvenih časopisa „Socijalna ekologija“ te „Polemos“ a također je i u svojstvu suizdavača biblioteke „Razvoj i okoliš“.

4. 4. Institucijsko rukovođenje doktorskim programom

Doktorskim studijem rukovodit će Voditelj studija i Vijeće doktorskog studija sociologije, dok će za akademski nadzor i garanciju kvalitete biti odgovorno Vijeće poslijediplomskih studija Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Certifikate studija izdavat će Sveučilište u Zagrebu.

4. 6. Imena nastavnika i suradnika koji će sudjelovati u izvođenju svakog predmeta pri pokretanju studija. Podaci o svakom angažiranom nastavniku, i to:

složeno abecedno, po prezimenima nastavnika (suradnika)-nastavnica (suradnica)

Prof. dr. sc. Vjekoslav Afrić, red. prof. u trajnom zvanju

Znanstveni savjetnik, upisan u registar istraživača MB: 075431

e-mail: vjekoslav.afrić@zg.htnet.hr

URL: <http://www.ffzg.hr/socio/vafrić>

Obrazovanje:

Godina 1985. Doktorirao

Godina 1976 Diplomirao

Strani jezici: Engleski i Talijanski (govori i piše)

Akademski stupanj: Redoviti profesor u trajnom zvanju

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

Trenutačno, u statusu redovitog profesora u trajnom zvanju, radi na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na Odsjeku za sociologiju Katedra metodologije. Uz navedeno osnivač je i voditelj Studija antropologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i Nacionalnog međusveučilišnog poslijediplomskog doktorskog studija sociologije i gostujući je profesor na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, poslijediplomskom doktorskom studiju Informacijskih znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Istražuje i objavljuje radove iz metodologije društvenih i humanističkih znanosti, teorijske sociologije, socioinformatike i socijalne antropologije

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Vjekoslav Afrić: “The importance of investment in social capital”, in the book *Mudra zajednica* [The Wise Communities] (Hrvatsko društvo za sustave, Zagreb 2008.);
2. Vjekoslav Afrić: “Human Capital” of the research report *Human capital as a development factor* (Redak - Istraživačke studije, Split, 2009);
3. Vjekoslav Afrić (editor and author): “Social Assumptions of the Knowledge Society” in the book *Društvene prepostavke društva znanja* [Social Assumption of the Knowledge Societies] (FF-Press, Zagreb, 2011);
4. Vjekoslav Afrić: “Historical Ground and Theoretical Development of a Discursive Analysis” in a research proceedings *Diskurzivna analiza, kvalitativni pristup u istraživanju medija* [Discursive Analysis as a Qualitative Approach in Media Research] (Zarez, Split 2011)
5. Afrić, W.; Afrić, V.; Šimović, V. (2011). „How RPG Changes the Way People View the World“, *The 23rd International Conference on Systems Research, Informatics and Cybernetics and the 31st Annual Meeting of the IIAS*, Baden-Baden, Njemačka, 1-5.08.2011. (Informacijske znanosti, Sociologija, Odgojne znanosti)

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

25. travnja 2006. godine – izabran u znanstveno nastavno zvanje *redoviti profesor – trajno zvanje*, na Katedri za metodologiju Odsjeka za sociologiju, Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Akademik Ivan Cifrić, red. prof.

Istraživačko zvanje, upisan/a u registar istraživača MB: 6791

e-mail: icifric@ffzg.hr

Obrazovanje:

1980	doktorirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
1973	magistrirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
1969	Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao sociologiju i filozofiju
1984-1985, 1992	Boravio je u Njemačkoj kao stipendist Zaklade Alexander von Humboldt Stiftung

Strani jezici: Njemački (u govoru i pismu), Engleski (u pismu)

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- 1981 – izabran u zvanje docenta
- 1997 – izabran za profesora u redovitom zvanju
- 2010 – izabran za redovnog člana HAZU
- 1986-1987 – Vodio znanstveni projekt «Ekološka svijest mladih»
- 1986-1990 – Vodio znanstveni projekt «Ekološki aspekti društvenog razvoja»
- 1990-1996 – Vodio znanstveni projekt «Socijalnoekološki aspekti razvoja»
- 1996-2000 – Vodio znanstveni projekt «Socijalnoekološki i modernizacijski procesi u Hrvatskoj»
- 2002-2005 – Vodio projekt «Modernizacija i identitet hrvatskog društva»
- 2005-2013 – Vodi projekt „Modernizacija i identitet hrvatskog društva: socio-kulture integracije i razvoj“
- 1992-2012 – urednik znanstvenog časopisa „Socijalna ekologija“

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Cifrić, I., Trako Poljak, T. i Klasnić, K. (2013). *Hrvatski identitet u promjeni? Relacijski identiteti* 2. Zagreb: Biblioteka „Razvoj i okoliš“.
2. Cifrić, I. (2012). *Leksikon Socijalne ekologije*. Zagreb: Školska knjiga.
3. Cifrić, I. (2009). *Kultura i okoliš*. Zaprešić: VŠPU „Baltazar Adam Krčelić“.
4. Cifrić, I. (2009). *Pojmovnik kulture i okoliša*. Zaprešić: VŠPU „Baltazar Adam Krčelić“.
5. Cifrić, I. /ur./ (2008). *Relacijski identiteti. Prilozi istraživanju identiteta hrvatskog društva*. Zagreb: Biblioteka „Razvoj i okoliš“.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

1997. – redoviti profesor

Dr. sc. Ognjen Čaldarović, red. prof. u trajnom zvanju, znanstv. savjetnik

Istraživačko zvanje, upisan/a u registar istraživača MB: 007676.

e-mail: ognjen.caldarovic@ffzg.hr

Obrazovanje:

godina	Usavršavanja:
	1974, Nizozemska, 6 mjeseci; 1982-83, Fulbright scholar, New York;
Godina 1980	1993-1994- Fulbright Senior scholar, Indiana University, USA
Godina 1971	Doktorirao – Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
	Diplomirao – Filozofski fakultet Zagreb, sociologija, filozofija

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu) DA

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- **Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za sociologiju, od 1975 -**
- **Asistent, 1975-1980, docent 1981-1986, profesor 1986-1991, red. prof. 1991-1996, red. prof. u trajnom zvanju, 1997 -**
- **Predsjednik Hrvatskog sociološkog društva 1990-1992; 2011-2013.**

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Čaldarović, O. (2011). *Urbano društvo na početku 21. stoljeća: osnovni sociološki procesi i dileme*. Zagreb: Jesenski&Turk.
2. Čaldarović, O. (2012). *Čikaška škola urbane sociologije*. Zagreb: Jesenski&Turk
3. Čaldarović, O., Šarinić, J. (2011). „Brutalna gentrifikacija“, javni urbani interes i kako ga utvrditi u tranzicijskom društvu“, *Sociologija i promjena – izazovi budućnosti, Nacionalni kongres hrvatskog sociološkog društva*, Zagreb, 7.-8. travnja 2011., str. 23-24.
4. Čaldarović, O., Štulhofer, A., Kufrin, K., Glavašević, B. (2009). „Combating Corruption in Croatia: From Expert Perceptions to Policy-Oriented Action Strategies and Back“. *Revija za sociologiju* 40(39), 1-2:3-22.
5. Čaldarović, O. (2009). „Sociologija vremena – pregled osnovnih ideja i koncepta“, *Socijalna ekologija* 18 (3-4):215-225.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje: 1997.

Dr. sc. Dinka Marinović Jerolimov, znanstvena savjetnica

upisana u registar istraživača MB: **125416**

e-mail: dinka@idi.hr

Obrazovanje

2000. Doktorirala iz područja sociologije religije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
1990. Magistrirala iz područja sociologije religije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
1984. – 1986. Završila poslijediplomski studij «Sociologija religije» na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
1982. Diplomirala sociologiju i pedagogiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Strani jezici: Engleski : govori, piše; Slovenski: razumije, čita

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost

Vodenje i suradnja na međunarodnim i domaćim projektima

2005. → Voditeljica za Hrvatsku međunarodnog projekta ISSP (*International Social Survey Program*)
2007. – 2009. Voditeljica za Hrvatsku međunarodnog EU FP6 networking projekta REVACERN (*Religion and Values in Central and Eastern Europe*)
2002. – 2006. Voditeljica projekta Društvene i religijske promjene u Hrvatskoj
1986. – 1990. Tajnica projekta *Sociokulturalni razvoj* (obuhvaćao 12 projekata, 154 istraživača i znanstvenika s 8 fakulteta i instituta iz Hrvatske)
2006. – 2008. Suradnica na međunarodnom projektu Kotor Network,
1985. – 2002. Suradnica na projektima iz područja sociologije religije, sociologije mladih i javnoga mnjenja.

Dužnosti u međunarodnim udružama i poslijediplomskoj nastavi u IUC-u

2012. → Članica Upravnog odbora međunarodnog projekta ISSP (*International Social Survey Program*)
2006. → Članica Izvršnog odbora i rizničarka ISORECEA-e (*International Study of Religion in Eastern and Central Europe Association*)
2006. → Ko-direktorica poslijediplomskog tečaja *Future of Religion* u Interuniversity Centre u Dubrovniku
2001. – 2006. Članica Izvršnog odbora i glavna tajnica ISORECEA-e (*International Study of Religion in Eastern and Central Europe Association*)
1999. – 2006. Koordinatorica za Evropu poslijediplomskog tečaja *Future of Religion* u Interuniversity Centre u Dubrovniku
1994. → Resource person poslijediplomskog tečaja *Future of Religion* u Interuniversity Centre u Dubrovniku

Poslovi i dužnosti u Institutu za društvena istraživanja u Zagrebu

2011. → Predsjednica Znanstvenog vijeća Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu
2010. → Urednica biblioteke *Znanost i društvo* Instituta za društvena istraživanja
2008. → Potpredsjednica Znanstvenog vijeća Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu
2008. – 2010. Članica uredništva biblioteke *Znanost i društvo* Instituta za društvena istraživanja

1985. → Radi u Institutu za društvena istraživanja (Sveučilišta) u Zagrebu
u grupi za izučavanje religije i ateizma

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Marinović Bobinac, Ankica i Marinović Jerolimov, Dinka (2008). *Vjerske zajednice u Hrvatskoj*. Zagreb: Udruga za vjersku slobodu u Republici Hrvatskoj i Prometej, 429 str.
2. Marinović Jerolimov, Dinka (2008). „Religious Distance in Croatia“, in *Images of the Religious Others* edited by Christian Moe and Zorica Kuburić, 201-217. Novi Sad: CEIR i KotorNetwork.
3. Marinović Jerolimov, Dinka & Jokić, Boris (2010). „Religion and Youth in Croatia“. *Annual Review of the Sociology of Religion*, Giuseppe Giordan (ed.) Vol 1: Youth and Religion. Leiden: Brill, (1) 1: 307-327.
4. Marinović Jerolimov, Dinka (2010). „Religiosität, Nicht- Religiosität und einige Werte der kroatischen Jugendlichen: konservativ und/oder liberal?“ U: Bohn, Jochen; Bohrmann, Thomas (Hg.) *Religion als Lebensmacht*. Leipzig: Evangelische Verlagsanstalt. Str. 89-107.
5. Marinović, Ankica & Marinović Jerolimov, Dinka (2012). „What about Our Rights? The State and Minority Religious Communities in Croatia: A Case Study“. *Religion and Society in Central and Eastern Europe*, Vol.5, No. 1, p. 39-53. www.rascee.net

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje: 2009.

dr. sc. Krešimir Kufrin, izvanredni profesor

Istraživačko zvanje, upisan/a u registar istraživača MB: viši znanstveni suradnik, MB 188830
e-mail: kkufrin@ffzg.hr

Obrazovanje:

2002	Doktorirao na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu s temom "Socijalnoekološka informiranost : Pojam, mjerjenje i povezanost sa stavovima i ponašanjem"
1995	Magistrirao na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu s temom "Sociologički aspekti ekološke svijesti"
1987	Diplomirao sociologiju kao I.A i filozofiju kao II.A predmet na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu)

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- Od 1991. zaposlen na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.
- Kao istraživač sudjelovao u provedbi pet znanstvenih projekata s potporom Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.
- Kao istraživač i glavni metodolog hrvatskog istraživačkog tima sudjelovao u provedbi međunarodnog istraživačkog projekta "Crime as a Cultural Problem. The Relevance of Perceptions of Corruption to Crime Prevention. A Comparative Cultural Study in the EU–Accession States Bulgaria and Romania, the EU–Candidate States Turkey and Croatia and in the EU–States Germany, Greece and the United Kingdom", provedenog u okviru Sixth Framework Programme of the European Commission
- Samostalno te kao voditelj ili član istraživačkog tima izradio odnosno sudjelovao u izradi više od dvadeset primijenjenih sociologičkih istraživanja.
- Član uredništva časopisa "Socijalna ekologija" od njegova pokretanja 1992. godine do danas. Od 2013. glavni i odgovorni urednik toga časopisa.
- Od 1994. do 1996. član uredništva časopisa "Revija za sociologiju".
- Član Izdavačkog savjeta časopisa "Polemos".
- Koautor triju znanstvenih knjiga.
- Samostalno ili u koautorstvu objavio tridesetak znanstvenih radova u stručnim časopisima, zbornicima radova i knjigama. Objavljivao i prijevode, prikaze i stručne radove u znanstvenoj periodici.
- Na međunarodnim i domaćim znanstvenim i stručnim skupovima održao dvadesetak izlaganja/referata.

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Lay, V.; Kufrin, K.; Puđak, J. (2008). *Kap preko ruba čaše : Klimatske promjene – svijet i Hrvatska*. Zagreb : Hrvatski centar Znanje za okoliš (monografija) [prilog DVD].

2. Čaldarović, O.; Štulhofer, A.; Kufrin, K.; Glavašević, B.; Odak, I.; Gregurović, M.; Detelić, M. (2009). „Combating corruption in Croatia : From expert perceptions to policy-oriented action strategies and back“. *Revija za sociologiju*, 40(39): 3–22.
3. Štulhofer, A.; Kufrin, K.; Čaldarović, O.; Gregurović, M.; Odak, I.; Detelić, I.; Glavašević, B. (2008). *Combating Corruption in Croatia: From Expert Perceptions to Policy-Oriented Action Strategies and Back* (Discussion Paper Series No. 20). Konstanz : University of Konstanz, Research Group Sociology of Knowledge.
4. Štulhofer, A.; Graham, C.; Božićević, I.; Kufrin, K.; Ajduković, D. (2009). „An Assessment of HIV/STI Vulnerability and Related Sexual Risk-Taking in a Nationally Representative Sample of Young Croatian Adults“. *Archives of Sexual Behavior*, 38(2):209–225.
5. Kufrin, K. (2008). „Kako "drugi" vide Hrvatsku – osnovne odrednice“. U: Cifrić, I. (ur.), *Relacijski identiteti : Prilozi istraživanju identiteta hrvatskog društva* (str. 103–111). Zagreb : Hrvatsko sociološko društvo; Zavod za sociologiju Filozofskog fakulteta.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

11. ožujka 2010.

Prof. dr. sc. Vladimir Lay

Istraživačko zvanje: Viši znanstveni suradnik

Nastavno zvanje: Izvanredni profesor

Upisan u registar istraživača MB: 25 474

E-mail: lay.vladimir@gmail.com

Obrazovanje:

1978 godina

Usavršavanja: Stipendija u Warszawi, Jagelonsko Sveučilište, Poljska.

1999 godina

Doktorirao/la ožujak 1999 Filozofski fakultet /Zagreb,, Sociologija
Doktorska disertacija:“Održivi razvoj i obrazovanje“

1971 + 1974 godina Diplomirao/la –Fakultet političkih znanosti , Zagreb, 1971.

- Filozofski fakultet , Zagreb 1974.:

A. Sociologija , B. Poljski jezik i književnost

Strani jezici: Engleski i poljski (u govoru i pismu)

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- **Umirovljenik od 1. 1. 2013. Do tada radio u Institutu društvenih znanosti „Ivo Pilar“**
- **Predavač – vanjski suradnik na Hrvatskim studijama u Zagrebu (Kolegiji: Socijalna ekologija i Sociologija razvoja)**

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Lay, Vladimir, Šimleša, Dražen (2012). *Nacionalni interesi razvoja Hrvatske kroz prizmu koncepta održivog razvoja*. Zagreb: Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar", (monografija).

2. Lay, Vladimir (2010). *Akcioni plan održivog razvoja Grada Otočca i Gacke*. Zagreb: Institut društvenih znanosti „Ivo Pilar“. (studija)

3. Lay, Vladimir, Kufrin, Krešimir, Puđak, Jelena (2008). *Kap preko ruba čaše : Klimatske promjene - svijet i Hrvatska*. Zagreb: Hrvatski centar, 2008. (monografija – drugo izdanje).

4. Lay, Vladimir; Puđak, Jelena (2008). „Sociološke dimenzije odgoja i obrazovanja za održivi razvoj,, - Svezak 1 (2008) // Cjeloživotno učenje za održivi razvoj / Uzelac, Vinka ; Vujičić, Lidija (ur.). Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Učiteljski fakultet u Rijeci, Str. 95-105.

5. Lay, Vladimir (2008). „Integralna održivost i učenje“. U: Pilić, Šime (ur.), *Obrazovanje u kontekstu tranzicije*. Split: Hrvatski pedagoško-književni zbor, Split, Str. 233-258.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

Znanstveno zvanje: Viši znanstveni suradnik, siječanj 2005

Nastavno zvanje: Izvanredni profesor, ožujak 2008.

Prof. dr. sc. Anči Leburić, redovna prof.

Istraživačko zvanje, upisan/a u registar istraživača MB: 159760

e-mail: anci.leburic@gmail.com; anci@ffst.hr

URL: www.ancileburic.com

Obrazovanje:

1998. Doktorirala na Sveučilištu u Zagrebu (Filozofski fakultet, Odsjek za sociologiju), stekla akademski stupanj doktorice društvenih znanosti u polju sociologije, u grani sociološke metodologije
1981. Diplomirala na Sveučilištu u Zagrebu (Filozofski fakultet, Odsjek za sociologiju), jednopredmetni studij sociologije

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu), talijanski, njemački, latinski, grčki (pasivno)

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- 1981-1988. nastavnica sociologije i sociologije kulture u splitskim srednjim školama
- 1988-1993. istraživačica-analitičarka u Centru za socio-religijska istraživanja Sveučilišta u Splitu
- 1993-2005. asistentica / docentica / izvanredna prof. na Filozofskom fakultetu u Zadru, na Odsjeku / Odjelu za sociologiju, Sveučilišta u Zadru
- 2005. izvanredna prof. na Odjelu za humanističke znanosti Sveučilišta u Splitu
- od 2005. do danas – izvanredna/redovna prof. na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu
- 2005-2007. – prodekanica za znanost Filozofskog fakulteta u Splitu
- 2005-2007. – predsjednica Povjerenstva za izdavačku djelatnost Filozofskog fakulteta u Splitu
- 2006. – predsjednica Splitske podružnice Hrvatskog sociološkog društva
- 2006-2008. – članica Povjerenstva za unapređenje kvalitete Fakulteta
- 2005-2009. – pročelnica Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta u Splitu

detaljnije na www.ancileburic.com

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Leburić, A. (2013). „Interactional Preparing Young People for the Modern School“. In *Contemporary School and Education*. Edit. H. Butenko, B. Kožuh. Chapter 5. Pg.73-83. Горлівка, Україна: Ministry of Education and Science, Youth and Sport of Ukraine; Horlivka Institute for Foreign Languages of the State Higher Educational Establishment „Donbas State Pedagogical University“; A. F. M. Krakow University-Poland; Faculty of Education, University of Primorska- Slovenia. (ISBN: 978-966-8469-88-6)
2. Leburić, A., Škara, D. (2013). „Language in the Process of Social Construction of Reality“. In *Trends and Tendencies in Modern Philology*. Edit. B. Kožuh, V. Medved Udovič. Pg.51-66. Koper, Slovenia: Faculty of Education, University of Primorska-Slovenia, A. F. M. Krakow University-Poland. (ISBN: 978-961-6917-01-8)
3. Leburić, A. i dr. (2013). *Invalidnost tolerancije*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.17. Split: Redak. (ISBN: 978-953-336-031-7).
4. Leburić, A. i dr. (2012). *Dizajn kao životni kontekst*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.16. Split: Redak. (ISBN: 978-953-336-011-9).

5. Leburić, A.; Afrić, V. i dr. (2011). *Diskurzivna analiza: kvalitativni pristup u istraživanju medija*. Metodološka biblioteka. Edicija Metodološke teme. Knjiga br.1. Split: Redak. (ISBN: 978-953-7595-63-0)

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

2009. – redovna prof. za polje sociologije, grana metodologija

Dr. sc. Krunoslav Nikodem, izv. prof.

Istraživačko zvanje, upisan/a u registar istraživača MB: 256706.
e-mail: knikodem@ffzg.hr

Obrazovanje:

2006. godine   Doktorirao
1997. godine   Diplomirao

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu)

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- **1995.-2002. Srednja škola Isidora Kršnjavoga u Našicama**
- **2002.-2003. Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve**
- **2003.- Odsjek za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu**

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Nikodem, K. (2008). „Ljudsko – konačna granica; Biotehnologija (ra)stvaranja i dolazak poslijeljudskoga“. *Filozofska istraživanja*. 109 (1): 209-221.
2. Nikodem, K. (2009). „Kiborzi i «djeca po narudžbi»; Prilog sociološkom istraživanju osnova cyber kulture“. *Socijalna ekologija*. 18 (2): 109-129.
3. Nikodem, K. (2011). „Religija i crkva; Pitanja institucionalne religioznosti u suvremenom hrvatskom društvu“. *Socijalna ekologija*. 20 (1): 5-30.
4. Nikodem, K. (2012). „Religiosity and Marriage/Family Attitudes in Croatia“. U: Pickel, G., Sammet, K. (Hrsg.) *Transformations of Religiosity; Religion and Religiosity in Eastern Europe 1989 – 2010*. Springer VS, Wiesbaden. str. 175-196.
5. Nikodem, K., Zrinščak, S. (2012). „Croatia's Religious Story; The Coexistence of Institutionalized and Individualized Religiosity“. U: Pollack, D., Müller, O., Pickel, G. (ur.) *The Social Significance of Religion in the Enlarged Europe*. Farnham, Ashgate. str.207-227.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

U siječnju 2013. godine izabran u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora.

dipl. prof. soc. ang. Tijana Trako Poljak, znan. novakinja

Istraživačko zvanje, upisan/a u registar istraživača MB: 304823

e-mail: ttrako@ffzg.hr**Obrazovanje:**

- 2008.- Doktorski studij sociologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
2007. Diplomirala sociologiju i anglistiku (znanstveni i nastavnički smjer) na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
2010./2011. British Scholarship Trust, Bodleian Library, University of Oxford, UK
2012./2013. Fulbright Fellowship, University of California Los Angeles, SAD

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu), Njemački (u pismu)**Akademski stupanj:** znan. novakinja**Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:**

- 2008 – znanstvena novakinja na projektu „Modernizacija i identitet: Socio-kulture integracije i razvoj“, Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet Zagreb
- 2013 – izvršni urednik znanstvenog časopisa „Socijalna ekologija“

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Cifrić, I.; Trako Poljak, T. i Klasnić, K. /ur./ (2013). „Hrvatski identitet u promjeni? Relacijski identiteti 2.“ Zagreb: Biblioteka „Razvoj i okoliš“.
2. Cifrić, I. i Trako Poljak, T. (2012). „Percepcija prava živoga svijeta i motivi čovjekova djelovanja. Usporedba rezultata istraživanja 2005. i 2010.“ *Socijalna ekologija*, 21(2):123-154.
3. Cifrić, I. i Trako Poljak, T. (2011). „Mišljenje Slavonaca/ki o narodima i vjerama“. U: Šundalić, A., Zmaić, K. i Sudarić, T. /ur./, *Gospodarske i kulturne odrednice regionalnog identiteta*. Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku.
4. Cifrić, I. i Trako Poljak, T. (2010). „Seoski krajobraz kao razvojni potencijal“. U: Petrač, B., Šundalić, A. i Zmaić, K. /ur./, *Globalizacija i regionalni identitet*. Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku.
5. Cifrić, T. i Trako Poljak, T. (2010). Društvo i okoliš u vremenskoj perspektivi. O sociologiji vremena i menadžmentu vremena. *Sociologija i prostor*, 48(1):19-50.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

2008. – znanstvena novakinja u suradničkom zvanju asistenta

Dr. sc. Petra Rodik, znanstvena novakinja

Istraživačko zvanje, upisan/a u registar istraživača MB: 257101.
e-mail: prodik@ffzg.hr

Obrazovanje:

2011. Doktorirala – Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2007. Usavršavanja (relevantna za predloženi kolegij)
European Consortium for Political Research / *Summer School in Methods and Techniques*. “Qualitatively oriented textual analysis” course. Ljubljana, FDV.
2002. Diplomirala – Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu)

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- 2002. godine nadalje zaposlena na Odsjeku za sociologiju, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- Od 2003. godine nadalje – članica uredništva časopisa *Interdisciplinary Description of Complex Systems*
- 2003.-2008. – izvršna urednica časopisa *Polemos - Časopis za interdisciplinarna istraživanja rata i mira*

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Rodik, Petra (2013). „Croatian Middle Class Households Impoverished by the Loans with Currency Clause in Swiss Francs“. Serdar M. Değirmencioğlu & Carl Walker (eds). *The Personal Debt Industry: International Perspectives*. Rutgers University Press (poglavlje u knjizi, prihvaćeno za objavljivanje).
2. Rodik, Petra i Jaka Primorac (2013). „To Use or Not to Use: Computer-Assisted Qualitative Data Analysis Software Usage among Early-Career Sociologists in Croatia“ to Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: *Qualitative Social Research*. (U postupku recenziranja).
3. Rodik, Petra (2011). *Društvena uloga i identitet Oružanih snaga Republike Hrvatske*. (Doktorska disertacija).
4. Rodik, Petra i Jaka Primorac (2010). "To use or not to use: CAQDAS usage patterns among postgraduate sociology students in Croatia". *Qualitative transitions conference*. Rijeka, 18-21. November 2010.
5. Rodik, Petra and Jaka Primorac (2010). "Information and Communication Technologies within the Sociological Research: The Implications of Computer-Assisted Qualitative Data Analysis Software (CAQDAS)". 3rd European workshop on Computer-Aided Qualitative Research 2010. Lisbon, 8-9. October 2010. Lisbon University Institute.
6. Rodik, Petra – Renata Franc – Ines Sučić (2009). "Ratnička i mirotvorna uloga kao aspekti identiteta časnika OS RH" Zbornik radova Annales Pilar. Str. 317-340.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

23. siječnja 2013.

Dr. sc. Jana Šarinić, asistent

Istraživačko zvanje, upisan/a u registar istraživača MB: 336435.
e-mail: jsarinic@ffzg.hr

Obrazovanje:	Završila gimnaziju i diplomirala jednopredmetni studij sociologije na Filozofskom fakultetu 2001.
godina	Usavršavanja
Godina	Doktorirao/la 2013.
Godina	Diplomirao/la 2001.

Strani jezici: Engleski, francuski (u govoru i pismu) – DA, služi se talijanskim i ruskim jezikom

Akademski stupanj: dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- Gornjogradska gimnazija, prof. sociologije, Zagreb, od 2001 do 2012.
- Filozofski fakultet, Zagreb, Odsjek za sociologiju (od 2012)
- Voditeljica radne skupine za izradu mature iz sociologije pri NCVVO, voditeljica Sekcije za nastavu sociologije pri Hrvatskom sociološkom društvu (od 2012 g.), članica Predsjedništva Hrvatskog sociološkog društva u više mandata

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Čaldarović, O., Šarinić, J. (2008). „First signs of gentrification? Urban regeneration in a transitional society: The case of Croatia“. *Sociologija i prostor*. (181-182) 3-4: 369-383.
2. Čaldarović, O., Šarinić, J. (2008). „Suvremena komunikacijska tehnologija i urbana sredina-prostor, mjesta, vrijeme“. *Socijalna ekologija*, XVII (4):331-343.
3. Čaldarović, O., Šarinić, J. (2011). „Utjecaj suvremene komunikacijske tehnologije na suvremenu urbanu sredinu – prostor, mjesta, vrijeme“. *Informatologija* 43 (1):58-62.
4. Čaldarović, O., Šarinić, J. (2010). „Socijalna važnost prirode u urbanom kontekstu“. *Društvena istraživanja* 19 (4-5: 733-749)
5. Čaldarović, O., Šarinić, J. (2009). „Urbani prostori u tranzicijskom društvu“ *Društvene promjene i društvena struktura-Hrvatska 20 godina kasnije*, Nacionalni sociološki kongres, Zagreb, 3-4. 04. 2009, Knjiga sažetaka, str. 21

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje – 2012, asistent

Dr. sc. Adrijana Šuljok, znanstvena suradnica

Znanstveno zvanje, upisana u registar istraživača MB: 263965.

e-mail: adrijana@idi.hr

Obrazovanje:

- 2011. doktorat znanosti iz područja društvenih znanosti, polje sociologija, grana posebne sociologije na Poslijediplomskom doktorskom studiju sociologije, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- 2004. diplomirala sociologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za sociologiju
- 1997. završila I. (opću) gimnaziju u Osijeku

Strani jezici: engleski (govor i pismo), talijanski i mađarski (osnove)

Akademski stupanj: dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- 2013. - znanstvena suradnica u Institutu za društvena istraživanja
- 2012. - izvršna urednica časopisa *Sociologija i prostor*
- 2007- 2012. znanstvena novakinja na znanstvenoistraživačkom projektu *Društveni akteri znanstvenog i tehnološkog razvoja* u Institutu za društvena istraživanja u Zagrebu
- 2004-2006. znanstvena novakinja na znanstvenoistraživačkom projektu *Elite znanja u znanstvenom i tehnološkom razvoju* u Institutu za društvena istraživanja u Zagrebu
- 2004. zaposlena kao znanstvena novakinja/asistentica u Institutu za društvena istraživanja u Zagrebu

Znanstveni radovi (5 najznačajnijih u zadnjih 5 godina):

1. Šuljok, Adrijana; Brajdić Vuković, Marija (2013). How the Croatian Daily Press Presents Science News. // *Science and Technology Studies* 26 (1): 92-112.
2. Šuljok, Adrijana (2011). Medijske prezentacije znanosti i društvene promjene u Hrvatskoj. (doktorska disertacija)
3. Prpić, Katarina; Šuljok, Adrijana; Petrović, Nikola (2009). Gender differences in the research productivity of natural and social scientists, // *Women in Science and Technology* / Eds. K. Prpić, Luísa Oliveira & Sven Hemlin, Zagreb : Institute for Social Research / Sociology of Science and Technology Network of the European Sociological Association, str. 109-138.
4. Jokić, Maja; Šuljok, Adrijana (2009). Productivity and its impact in the ISI and Scopus citation databases from 1996 to 2005 // *Beyond the Myths about the Natural and Social Sciences: A Sociological View* / Prpić, Katarina (ur.). Zagreb : Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Str. 143-172.
5. Prpić, Katarina; Šuljok, Adrijana (2009). How do scientists perceive scientific quality? // *Beyond the Myths about the Natural and Social Sciences: A Sociological View* / Prpić, Katarina (ur.). Zagreb : Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Str. 205-245.
6. Živković, Ilija; Šuljok, Adrijana; Bagić, Dragan (2008). Catholic Religious and Spiritual Identity of Mediterranean Adolescents: Comparing Four Regions in Post-Communist and Western Europe. // *Diskurs Kindheits- und Jugendforschung*. 3 (4) str. 401-421.

Zadnji izbor u znanstveno zvanje:

14. prosinac 2011.

Dr. sc. Ozren Žunec, red. prof.

Upisan u registar istraživača MB: 83502.

e-mail: ozunec@ffzg.hr

Obrazovanje:

	Usavršavanja: Pariz (1981. godine); Indiana University u Bloomingtonu, Indiana, SAD (1987. godine); stipendist zaklade Fulbright na Yale University u New Havenu, Connecticut, SAD (1994.-1995. godine).
1985.	Doktorirao – filozofiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
1978.	Magistrirao – filozofiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
1973.	Diplomirao – studij filozofije i komparativne književnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu)

Akademski stupanj: Redoviti profesor u trajnom zvanju

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- Godine 1978. izabran je za asistenta u Odsjeku za sociologiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, da bi 1986. godine bio izabran u zvanje docenta, 1991. godine u zvanje izvanrednog profesora, 1999. godine u zvanje redovitoga profesora i 2004. godine u trajno znanstveno-nastavno zvanje redovitoga profesora. Od 2007. prvi predstojnik Katedre za vojnu sociologiju Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu koju je sam osnovao.
- Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu predavao šest kolegija od kojih je tri sam uveo kao nove predmete i bio njihov prvi nastavnik. Ranije je predavao predmete *Teorija duhovnoga stvaranja* i *Sociologija znanja i znanosti* (koji je uveo kao novi predmet), a danas na istom Fakultetu predaje predmete *Uvod u akademski studij sociologije* (uveo kao novi predmet), *Povjesni uvod u sociologiju*, *Socijalna povijest ideja te Sociologija vojske i rata* (uveo kao novi predmet).
- Od 1992. do 1994. godine na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u zvanju izvanrednog profesora honorarno je predavao predmet *Estetika*.
- Na Filozofskom fakultetu u Zadru (danasa Sveučilište u Zadru) akademske godine 2001./2002. godine honorarno je predavao predmet *Sociologija vojske i rata*.
- Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu akademske 2008./2009. godine honorarno je predavao predmet *Sociologija Mediterana* koji je sam uveo kao novi predmet.
- Kao voditelj više kolegija sudjelovao je i sudjeluje u nastavi poslijediplomske studije *Sociologija* (Filozofski fakultet u Zagrebu) i *Forenzička psihijatrija* (Medicinski fakultet u Zagrebu) te, kao gostujući nastavnik, na poslijediplomskom studiju *Međunarodni odnosi* (Fakultet političkih znanosti u Zagrebu). Sudjeluje i u nastavi u Interuniverzitetском centru Dubrovnik. Autor je jednog i suautor drugog srednjoškolskog udžbenika. Bio je mentor u izradi više desetaka diplomskih radova i šest doktorskih disertacija, a od akademske 2002./2003. godine mentor je za dvoje znanstvenih novaka.

- Bio je glavni istraživač odnosno voditelj dva znanstvena projekta u sustavu financiranja Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske – *Socijalni korelati Domovinskog rata* (2003.-2006.) i *Vojna kultura i identitet oružanih snaga Republike Hrvatske* (od 2007.). Suradnik na projektu *Konceptualizacija mora i njegova mjesto u kulturnom imaginariju SAD* (voditelj Stipe Grgas). Aktivno je radio i na stručnim projektima: *Hrvatska vojska 2000.: Nacionalna sigurnost, oružane snage i demokracija te Strategija razvitka Republike Hrvatske: Hrvatska u XXI. stoljeću – Nacionalna sigurnost* na kojima je bio sukoordinator odnosno voditelj predmetnog zadatka a koji su zaključeni izdavanjem opsežnih izvještaja.
- Po pozivu održao je više predavanja u zemlji i inozemstvu (George Mason University, SAD, King's College, UK i dr.).
- Bio je članom uredništava više časopisa, a bio je pokretač i glavni urednik (od prvog broja do 2009. godine) znanstvenog časopisa *Polemos* - časopis za interdisciplinarna istraživanja rata i mira.
- Član je više domaćih i međunarodnih znanstvenih udruženja: Hrvatsko sociološko društvo, Hrvatsko filozofsko društvo, Udruga za promicanje filozofije, Interuniversity Seminar on Armed Forces and Society, Odjel za filozofiju Matice Hrvatske). Dobitnik je Godišnje državne nagrade za znanost (1998. godine).
- Od veljače do svibnja 2000. godine obnašao dužnost ravnatelja Hrvatske izvještajne službe.

Znanstveni radovi

1. Žunec, Ozren – Petar Šegedin (ur.) (2012). *Zbližavanja. Zbornik povodom šezdesete obljetnice života Damira Baarbarića*. Zagreb: Matica hrvatska, 2012. 350 str. ISBN 978-953-150-990-9
2. Šegedin, Petar – Ozren Žunec (ur.) (2008). *S ove strane beskonačnosti: filozofiranje i more*. Zagreb: Demetra. 304 str. ISBN 978-953-225-098-5
3. Žunec, Ozren (2007). *Goli život: socijetalne dimenzije pobune Srba u Hrvatskoj*. Sv. I-II. Zagreb: Demetra. XVIII+XIV+978 str. ISBN 978-953-225-068-9 (cjelina); 978-953-225-069-7 (svezak I.); 978-953-225-070 (svezak II.). – Kraći izvadak: «Socijetalne dimenzije pobune Srba u Hrvatskoj.» *Le Monde diplomatique*, hrvatsko izdanje, sv. IV., br. 6, lipanj 2007., str. 28-29.
4. Žunec, Ozren (2012). „Kapitalizam i komunizam ili 'tvrd' i 'tekuća' modernost?“ *Quorum*, XXVIII. (2012.), br. 1-3 (142-144, sv. 107), str. 270-306.
5. Žunec, Ozren (2012). „*Ta physei onta* – bića po naravi. Aristotel: *Predavanja o fizici*, B 1.“ U: Žunec, Ozren – Petar Šegedin (ur.) (2012). *Zbližavanja. Zbornik povodom šezdesete obljetnice života Damira Barbarića*. Zagreb: Matica hrvatska, str. 73-93. ISBN 978-953-150-990-9
6. Žunec, Ozren (2010). „Bitak i duša.“ U: Barbarić, Damir – Petar Šegedin (ur.) *Platonov nauk o duši*. Zagreb: Demetra, 2010., str. 1-22
7. Žunec, Ozren (2009). „Intelektualna diferencija.“ U: Barbarić, Damir (ur.) (2009.) *Vrijeme metamorfoza. Uz Metamorfoze metafizike Marijana Cipre*. Zagreb: Matica hrvatska, str. 109-121.
8. Bjelajac, Mile – Ozren Žunec (2009). „The War in Croatia, 1991-1995“. In: Ingrao. Charles – Thomas A. Emmert (Eds.) (2009). *Confronting the Yugoslav Controversies*.

A Scholar's Initiative. Washington – West Lafayette: United States Institute of Peace Press – Purdue University Press. Pp. 231-270. <Utvrđeno kao plagijat.>

9. Žunec, Ozren (2008). „AEINAUTAI: Moreplovstvo i polis u Platonovoj *Politeji* i kasnim dijalozima.” U: Šegedin, Petar – Ozren Žunec (ur.) (2008.) *S ove strane beskonačnosti: filozofiranje i more*. Zagreb: Demetra, str. 241-297.
10. Žunec, Ozren (2008). „Socijalna konstrukcija pobune Srba u Hrvatskoj 1990.-1995. godine.“ *Časopis za suvremenu povijest* 40, 1, 33-46.
11. Begić, Nada – Mirjana Sanader – Ozren Žunec (2007). „Ratni veterani u starom Rimu i u današnjoj Hrvatskoj.“ *Polemos*, 10,2; 11-30.

Međunarodna suradnja:

Prof. dr. sc. Ilija Aceski

Filozofski fakultet Sv. Čiril i Metoda u Skopju (Makedonija) - Odsjek za sociologiju

Department of Sociology, Faculty of Philosophy, Ss. Chiril and Method University in Skopje

Curriculum Vitae / Životopis

PhD Ilija Aceski was born on June 27th 1952 in the village of Slivje, vicinity of Prilep. He finished primary education in village of Kostinci, three years in the high school "Rade Jovcevski Korcagin" Skopje, and the last, fourth year in the high school "Mirce Acev" in Prilep.

In the 1975 he finished his undergraduate studies at the Department of Philosophy, tendency philosophy, in Skopje. After the graduation, for a short time he was employed by the Republic Conference of the Socialistic Youth Alliance of Macedonia in Skopje and Belgrade. In the academic year 1977/78 he was elected for junior teaching assistant on the Philosophy Faculty, for the subjects *Basics of the Marxism*, and next year for the subject *Sociology of the city*.

In 1982 he defended his MA thesis "The dispersion of population in the vicinity of Skopje, depending on some socio - economic factors", at the Institute for Sociological, Political and Juridical Research in Skopje. In the 1982/83 he was elected as a teacher for the subjects *Sociology of the city* and *Basics of the Marxism*, and in 1986 he was reelected. In the 1982/83 he was on four month study visit at the University of Paris, Institute for Urbanism. In 1989, he was awarded with the title PhD after defending his doctoral thesis "Periferal settlements in Skopje". Same year he was elected for associate professor. The teaching engagements of Professor Aceski, as tenured professor, are for the courses: *Sociology of the city*, *Sociological Ecology*, *General Sociology* and *Sociology of the Macedonian society*.

Professor Aceski teaches courses at the MA programs at the Department of Sociology and Department for Security, Defense and Peace, and on the Faculty of Geography. During his academic and scientific career professor Aceski supervised many MA and PhD candidates in the field of ecology and sociology. He was also a President of the Association of sociologists of the Republic of Macedonia. He is a member of several non-governmental organizations. In 1997 for the book „Skopje - vision and reality“ he was a winner of the Skopje city science The "13th November" award. As part of the TEMPUS program, he made two study visits at the École des Hautes en Sciences in Paris and School of Geography and Environment in Oxford.

/

Prof. dr.sc. Ilija Aceski rođen je 27. lipnja 1952 godine u selu Slivje , blizu Prilepa. Završio je osnovnu školu u selu Kostinci, tri godine u srednjoj školi " Rade Jovcevski Korcagin"-Skopje , s četvrtu godinu u srednjoj školi " Mirče Acev " u Prilepu.

U 1975 je završio studij na Na Filozofskom fakultet, Odsjeku za filozofiju, u Skoplju. Nakon diplome, kratko je bio zaposlen u Republičkoj konferenciji Saveza Socijalističke omladine Makedonije u Skoplju i Beogradu. U akademskoj godini 1977/78 bio je izabran za asistenta na Filozofskom fakultetu, za predmete: Osnove marksizma , a sljedeće godine za predmet Sociologija grada.

Godine 1982 obranio je magisterski rad "Disperzija stanovništva u blizini Skoplja, ovisno o nekim društveno - ekonomskim čimbenicima", na Institutu za sociološke, političke i pravne znanosti u Skoplju. U 1982/83 izabran je za nastavnika na kolegijima Sociologija grada i Osnove marksizma, a 1986.g. je reizabran . U 1982/83 bio je četiri mjeseca ns studijskom buravku na Sveučilištu u Parizu, na Zavodu za urbanizam. Godine 1989, je doktorirao je an temu "Periferna naselja u Skoplju". Iste godine izabran je za izvanrednog

profesora . Nastavni angažmani profesora Aceskog, kao sveučilišnog profesora, su kolegiji: Sociologija grada, Sociološka ekologija, Opće sociologije i Sociologije makedonskog društva.

Prof. dr. sc. Aceski predaje kolegije iz MA programa na Odjelu za sociologiju i na Odjelu za sigurnost, obranu i mirovne studije, kao i na Fakultetu za geografiju. Tijekom svoje akademske i znanstvene karijere profesor Aceski bio je mentor mnogim magistrantima i doktorandima u području ekologije i sociologije. Bio je i predsjednik Sociološkog društva Republike Makedonije. On je član nekoliko nevladinih organizacija. Godine 1997 za knjigu "Skopje - vizija i stvarnost" dobio je nagradu grada Skoplja za znanost "13. studeni". U sklopu programa TEMPUS, bio je na dva studijska gostovanja na Ecole des Hautes en Sciences u Parizu i i u Školi za geografiju i okoliš na Sveučilištu u Oxfordu.

Scientific and specialist activity/Znanstvena i stručna djelatnost

a. Research projects / Istraživački projekti

- 1990 Opšttestvenata struktura i kvalitet na život, vo ramkite na Insti-tutot za opšttestveni istražuvanja od Zagreb
- 1990-91 Razvojot na urbanite centri vo Makedonija, (glaven istražuvač).
- 1990-91 Ekološkata svest kaj građanite vo Skopje, (glaven istražuvač).
- 1993-94 Procesite na transformacija na sopstvenosta i zaštita na životnata sredina (glaven istražuvač).
- 1996-1998 Procesot na privatizacija i promenite vo opšttestvenata struktura vo Republika Makedonija (glaven istražuvač).
- 1996-1997 Socio-psihološkite aspekti na privatizacijata (glaven istražuvač).
- 1995-1996 Etničkite grapi vo urbaniot prostor (glaven istražuvač).
- 2002 Etničkiot pluralizam i kulturniot etno-centrizam vo makedonskoto opšttestvo, Institut Otvoreno opšttestvo Makedonija.– 2002 *Strategija za namaluvanje na siromaštijata vo Makedonija, Svetska Banka.*
- 1999 National Human Development Report, Macedonia UNDP.
- 2002. Velešani za sebe i Topilnicata, Fond za životna sredina, Skopje.
- 2003 Skopjani za Skopje. Istražuvački proekt. URBIS.
- 2007 Kulturniot, etničkiot i nacionalniot identitet vo erata na globali-zacija, Ministerstvo za obrazovanie i nauka.
- 2007 Modernizacijata i identitetot na studenskata mladina vo Makedonija. Istražuvački proekt. Filozofski fakultet, Skopje.
- 2008. Vlijanieto na politikata vrz visokoto visokoto obrazovanie vo Republika Makedonija, Univerzitet Sv. „Kiril i Metodij”, Skopje.

b. List of books/ Popis knjiga

1. Sociologija na gradot 1995 (sociološka hrestomatija, predgovor i redakcija na tekstot). Filozofski fakultet, Skopje.
2. Skopje – vizija i realnost. 1996. Filozofski fakultet, Skopje.
3. Skopje – sociološka studija, 1996. Ekopres, Skopje.
4. Razvoj na urbanite centri vo Makedonija. 1997 (koautor) ISPP, Skopje.
5. Opšttestvoto i čovekot vo tranzicija. 1995, Prv del. Ekopres, Skopje.
6. Opšttestvoto i čovekot vo tranzicija, 1997, Vtor del. Ekopres, Skopje.
7. Opšttestvoto i čovekot vo tranzicija, 2002, Tret del. Filozofski fakultet, Skopje.
8. Sociologija (učebnik). Prvo izdanje 1998. Filozofski fakultet, Skopje.

9. Socijalna ekologija. 2000. Filozofski fakultet, Skopje.
10. Čovekot i gradot. Filozofski fakultet, Skopje.
11. Gradot – Znaci vo vremeto i prostorot. Filozofski fakultet, Skopje.
12. Sociološki ogledi. Filozofski fakultet, Skopje, 2008.
13. Globalizacija, identitet , evrointergracija. Filozofski fakultet, Skopje,2011
14. Dizajniranje na socijalnite istražuvanja. Filozofski fakultet, Skopje,2012
15. Sociologija , petto prošireno i promeneto izdanie. Filozofski fakultet, Skopje,2013

c. List of more important reviews / Popis značajnijih radova

1. „Nekoi aspekti na religioznost kaj mладите во Скопје“, Zbornik на трудови од Четвртиот скопско-краковски социолошки семинар, Филозофски факултет, Скопје
2. „Социолошки аспекти станбене мизерии“, Комunikације 87, Београд
3. „Еколошката свест и вредностите на општествениот развој“, Годишен Зборник на Филозофскиот факултет, 1990/91.
4. „Регионални аспекти квалитета на живота во Македонија“, Социологија 1-2/91, Београд.
5. „Урбанизацијата на современо општество“, Годишка книга при Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања, број 1/1991.
6. „Конфесионалната припадност, етноцентризамот и социјалната дезинтеграција“, Безбедност 1/1992, Скопје.
7. „Религиозноста на населението на Република Македонија“, Годишен Зборник на Филозофскиот факултет, 1992.
8. „Социо-профессионалната подвижност во Република Македонија“, Дигитален архив 1/1992.
9. „Друштвена стварност и еколошка свест“, Ревија за социологија 1-2, 1991.
10. „Урбанизацијата на градот, социјалната теорија и урбанизацијата“, Годишка книга на ИСППИ Скопје 1/93.
11. „Социологијата на градот, социјалната теорија и урбанизацијата“, Годишка книга на Филозофскиот факултет, Скопје 2003.
12. „Етничките групи во урбаниот простор“, Социолошка ревија 1/95.
13. „Приватизација, пазарна економија – можност и заблуди“, Социолошка ревија 2, 1996.
14. „Сиромаштија, слам, гето“, Дигитален архив 11, 1996, Скопје.
15. „Велешани за топилницата и за себе“. Зборник на трудови, Фонд на животна средина, 2002 Скопје.
16. „Макс Вебер за религијата“, Социолошка ревија 1-2, 1997-2002.
17. „Транзисијата во Македонија“, 37. Меѓunaroden семинар за македонски јазик, литература и култура, Охрид, 2004, Зборник.
18. „Екологија средина и социјална теорија“, Годишен зборник на Филозофскиот факултет, Скопје, 2006.
19. „Стривот од мултикултурата и глобализацијата“, Зборник, Филозофски факултет, Скопје, 2006.
20. „Култура, демократија, корупција“, 39. Меѓunaroden семинар за македонски јазик, литература и култура, Охрид 2006, Зборник на семинарот.
21. „Еколошка глобализација, грижа за околната и социјална теорија“, Годишен зборник на Филозофскиот факултет, Скопје, 2007.
22. „Модел на популaciona политика во Република Македонија – pro/anti/natalitetna политика“, Зборник на трудови, Битола 2007.
23. „Приватизација, преход, ценности (postsocialističeska transformacija na obštествoto)“, Зборник Inovativna sociologija, Универзитетско издавачко-издателство „Св. Климент Охридски“ Софија, 2007
24. „Еколошка свест и ориентација на студентите“, Годишен зборник на Филозофскиот факултет 61, Скопје, 2008.
25. „Грчкот полис како модел на демократија“, Годишен зборник на Филозофскиот факултет, Скопје 2007

26. „Homo balkanicus vo procesite na globalizacijata“ (soopštenie), Godišen zbornik na Filozofskiот fakultet, Skopje 2008
27. „Demografijata vo multietničkite opštstva, slučajot Makedonija“, Zbornik MANU, Skopje 2006.
28. Macedonian Society in the Process of Transition and Globalization , In, Sociology and the Challenges of the Global Age. Faculty of philosophy . Skopje.
29. Političkite aspekti na globalizacijata.Vo: Sociologijata i opštstvenite promeni. Zbornik. Skopje : Filozofski fakultet.2011.
30. Univerzitetot vo transformacija. (pogled odvnatre)Vo : Zbornik. Vospitanieto i obrazovanieto, među tradicionalnoto i sovremenoto. Filozofaski fakultet Skopje. 2011
31. Globalizacija,kultura identitet, Vo: Spektar,. Međunarodno spisanie na Institutot za makedonska literatura , Skopje. Kniga 1. 2011Identity in the Modern Era: the Culturally Homogenising Aspiration of Globalisation and Europeanization and the Increased Cultural Heterogeneity.2013.
32. National and cultural identity within the European union . In: Identity in the era of globalization and europeazation . Institute for sociological , political and juridical research.. Institute of sociology, Faculty of philosophy. Skopje. 2012

Participation in scientific advisories, gatherings and symposia's

1. Ekologijata i agrarnoto opštstvo, simpozium, Skopje, 1990.
2. Odnosot među politikata, ideologijata i ekonomijata vo socijalističkite opštstva, Skopsko-krakovski sociološki seminar, 1990.
3. Deidelogizacijata vo obrazovanieto i vospitanieto, simpozium, Ohrid, 1991.
4. Sociološkite aspekti na sopstvenosta i privatizacijata, sovetuvanje vo organizacija na sociolozite na Makedonija, 1993.
5. Opštstvo, sport politika, sovetuvanje „Agresivnosta na sportot i politikata“, Bitola, 1993.
6. Ekološka svest građana Skopja, referat na sovetuvanjeto na tema: „Ekološki i sociokulturalni razvoj“. Crikvenica, 1999.
7. The Ecological Consciousness of the Macedonian Population, Sofia, 1993.
8. Opštstvoto vo tranzicija (makedonski slučaj), referat na međunarodniot simpozium: „Alternativite na razvojot: Ekonomski i socijalni aspekti na promenite vo jugoistočna Evropa”, Prilep, dekemvri 1998.
9. Opštstvo, čovek, životna sredina – sovremenoto opštstvo i ekološkata kriza, referat; naučen sobir „Čovekot i okolinata“, Fridrih Ebert, fevruari, 2001
10. Velešani za sebe i Topilnicata, referat, na Megunarodnoto sovetuvanje na tema: Zagaduvanjeto na životnata sredina na gradot Veles so možni rešenija za nadminuvanje na ekološkite problemi, Veles, juni, 2002.
11. Romite od sociološki aspekt, referat, Tret megunaroden naučen romski simpozium. Duhovnata i materijalnata kultura na Romite, januari, 2002
12. The development and challenge of the integration of the Republic of Macedonia in the EU (coauthor) megunaroden naučen sobir vo Krakow, Polska: Social results of transition processes: Polish and Macedonian experience.
13. Etničkata segregacija vo gradovite vo SAD. Referat na Megunarodniot simpozium: Sovremenata amerikanska sociologija: Robert K. Merton kako povod. Filozofski fakultet Institut za sociologija, 2003
14. Populacionata politika vo multikulturalnite opštstva, Naučen sobir, Aktuelnite demografski dviženja vo Republika Makedonija vo svetlost na rezultaite na popisot na naselenieto vo 2003. MANU. Skopje.
15. Homo Balcanicus vo procesite na globalizacijata, Međunarodna naučna kon-ferencija, Makedonija i sosedite. Filozofski fakultet, Skopje 2006

16. Postsocijallistička transformacija na opštstvoto, megunaroden naučen sobir: Sociologijata i opštstvenite promeni, Filozofski fakultet, Institut za sociologija, noemvri, 2005
17. Stravot od multikulturata i globalizacijata, Simpozium Psihologijata i drugite oblasti, Filozofski fakultet, Skopje, 2006
18. Građanski, etnički i kulturen identitet: Makedonija vo evro-integracio-nite procesi, Naučen sobir pod naslov: Sociokulturalni aspekti na evro-integracijata, Prilep, 2008
19. Model na populaciona politika vo Republika Makedonija: pro/anti natalitetna politika: Naučen sobir Demografskata tranzicija i populacionata politika, Bitola, 2008
20. Grčkiot polis kako model na demokratijata, soopštenie na Naučen sobir na tema: Antikata i evropskata nauka i kultura. Filozofski fakultet, Skopje, 2006.
21. Ekoloska svijest i orijentacija studenata u Republici Makedoniji. Razvoj i okoliš-perspektive razvoja. Naučen sobir. . Filozofski fakultet Zagreb.
22. Religiosity in Transition. The Case of Macedonian Students in Post-Yugoslav Times, Svetski kongres Geteborg, 2010.
23. Identitet, kultura, globalizacija, Ohrid, septemvri, 2011 ,god. Filozofski fakultet Skopje
24. "Vospitanieto i obrazovanieto me|u tradicionalnoto i sovremenoto" Ohrid, septemvri , 2011. Filozofski fakultet Skopje
25. Ekologija i ekofeminizam – studentski odgovor.,Institut za filozofiju. Beograd, 2011.
26. Nacionalniot identitet vo ramkite na Evropskata Unija.Institut za sociološki i političko pravni istražuvanja i Instirut za sociologija pri Filozofskiot fakultet. Skopje , 2011.

4.7. Kvaliteta doktorskog programa:

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe doktorskog programa, a posebno način sudjelovanja studenata u ocjenjivanju studijskog programa,

Kvaliteta programa prati se:

- a) samoevaluacijom,
- b) studentskim evaluacijama (anonimni anketni upitnici, u pravilu jednom semestralno),
- c) Vijeće doktorskog studija vodi evidenciju o istraživačkom radu i obavljenim studijskim obvezama svakog pojedinog kandidata/kandidatkinje, isto tako, Vijeće doktorskog studija vodi evidenciju o opterećenju i uspješnosti mentora/mentorice (broj upisanih studenata/ca i broj obranjenih doktorata). Vijeće doktorskog studija obavlja godišnje samocjenjivanje na temelju godišnjih izvještaja mentora i doktoranada/doktorandica o čemu izvješćuje Vijeće poslijediplomskog studija Filozofskog fakulteta i Sveučilište. Kriterij ocjenjivanja obuhvaća znanstvenu produkciju nastavnika i doktoranada, nastavu, kvalitetu doktorskih radova, statističke pokazatelje trajanja studiranja, statističke pokazatelje godišnjeg broja novih doktora u odnosu na broj upisanih doktoranada, te ostvarenu međunarodnu suradnju.

4.8. Praćenje realizacije ciljeva doktorskog programa (stjecanje znanja i vještina, ovladavanje tehnikama, vještine relevantne za zapošljavanje izvan akademskih institucija, zapošljavanje, alumni) (learning outcomes)

Objavljene disertacije su bitan moment u vrednovanju realizacije ciljeva doktorskog programa. Na to se nadovezuje praćenje profesionalnog razvoja i bibliografije bivših polaznika studija. Indikatori uspješnosti su kvantitativni (broj obranjenih disertacija, odnos između broja obranjenih i broja objavljenih disertacija, bibliometrijske reference objavljenih disertacija, odnos između broja završenih studenata/ica i broja onih među njima koji su izabrani u znanstveno-nastavno odnosno znanstveno zvanje, bibliografija aktualnih i završenih studenata/ica doktorskog studija, itd.), te kvalitativni (na dugoročnom planu procjenjuje se inovativnost i stečeni ugled u domaćim i posebno međunarodnim okvirima završenih studenata/ica doktorskog studija).

Institucijski mehanizmi za unaprjeđenje kvalitete doktorskog programa (samo-evaluacijski postupci, evaluacijski postupci, anketiranje studenata/ica, istraživanje uspješnosti provođenja programa, indikatori uspješnosti).

Svi mehanizmi namijenjeni unaprjeđenju kvalitete doktorskih programa na razini Filozofskog fakulteta i Doktorske škole Sveučilišta u Zagrebu u izvođenju doktorskog programa primjenjivat će se i na Doktorskom studiju sociologije.

ZAVRŠNE NAPOMENE

Doktorski studij sociologije sastavni je dio organiziranog sustava cjeloživotnog obrazovanja i metodološko-teorijski oslonac koji će biti korišten za organizaciju različitih specijalističkih i stručnih studija usmjerenih k apliciranju sociolojskih znanja u svrhu podrške hrvatskom društvu, gospodarstvu, te javnom i privatnom sektoru. Stručni i specijalistički studiji koje će organizirati suizvodači doktorskog studija, svaki prema svojoj potrebi, moći će koristiti predmetnu i programsку jezgru doktorskog studija kao onaj dio obrazovanja kojim se utemeljuju aplikacije sociolojskih znanja, izgrađujući vlastite praktične pristupe u oblastima specijalizacije.